

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

A munkásházak építése.

Budapest, június 19.

Olvashatták, hogy a kormány munkásházakat akar építeni; e célra már telkeket is vásárolt, a törvényjavaslatot a Ház elé terjesztette; csak a parlamenttől függ, hogy az egészséges, tágas, szellős, kecses munkáspavillonok mikor nőnek ki a földből s hogy mikor népessülnek be munkásokkal, munkásnőkkel, kaczagó gyermek-rajjal. Hang a kormány terve ellen nem emelkedett. A kormány legelkeseredettebb ellenségei is kénytelenek voltak elismerni, hogy a kormány szociális politikája nem porhintés, hanem hogy ez a politika kezd lassanként testet öltetni. A figyelem már el is fordult erről a tárgyról, annyira megnyugodott abban mindenki, hogy a kormány a nemzet érdekében valót cselekedett. De hirtelen visszafordult a figyelem a munkásházakra; ezeknek a meg nem épített házikóknak az eresze alatt ugyanis sugni-bugni kezdtek és a konferálók jelentős pillantásokat váltottak.

Ha tudják, hogy a kormánynak ez a vállalkozása több millióba kóstál, rögtön kitalálhatják, milyen szél táplálta ezt a sugást-bugást. Természetesen, hogy panamáról van szó. Nagyról? Igen nagyról. A kormány tudtával történt a panamázás? Hát persze. Társadalmunk

előkelőségei, jelesül a képviselőház tagjai, bele vannak-e keverve afférbe? Oh, igen; társadalmunk előkelőségei, jelesül a képviselőház tagjai bele vannak keverve az afférbe. Az a Wekerle Sándor huszonkilencz fillérért is kaphatott volna egy négyszögölnyi telket a munkásházak számára; de közbevetették magukat a befolyásos képviselők és így hat-tíz koronát fizettek egy négyszögölnyi területért. Ménkü sok pénzt rakhatott zsebre ez is, az is, sőt iksz is, de nem lehetetlen, hogy ipszilon is. Száz szónak is egy a vége, itt kemény magyar panamáról van szó.

Ha ilyen sugás-bugás most esne meg először, nem lehetetlen, hogy az olvasó ijedten csapná le a kezéből az újságot s azt mondaná (talán egy magyar imádság kíséretében), hogy ennek már a fele sem tréfa. Csakhogy minden ember annyira tudja már, hogy Magyarországon kormány semmiféle vállalati akciót meg nem indíthat, anélkül, hogy az akció ormára nyomban a panama baglyai el ne helyezkednének, hogy az e fajta híresztelések valami mély barázdát nem hagynak maguk után. Ez nemzeti szokás nálunk; s csak az a vigasztaló, hogy ezt a szokást nem monopolizáljuk. Akár keletre, akár nyugatra megyünk, találkozhatunk azzal az uzussal.

Hanem azért ezuttal, engedjék meg, hogy mégis csudálkozunk. A szelet

ugyanis csak ott fuvalják, ahol meg van a szélfuvás lehetősége; e fajta vádat akkor emelnek, ha annál a miniszternél az ügytelenség, vagy ennek lehetősége föltételezhető. De hogy lehetséges föltételezni Wekerle Sándorról, hogy az állam nevében olyan tranzakciót köt, melyhez a gyanu árnyéka fér. Wekerle Sándorról, kiről mindenfelé tudják Európában, hogy a konjunkturákat senki jobban fölismerni és kihasználni nem tudja; hogy az ő akciói az állam legteljesebb érdekeit szolgálják s hogy ezek az akciók mindig a legalkalmasabb időben és helyen jönnek létre. Pénzügyministerségének ideje alatt több száz millió fordult meg a kezén és ezek a milliók mindig az ország érdekeinek legmegfelelőbb módon helyezkedtek el. Van-e tehát valamilyen valószínűsége annak a föltevésnek, hogy éppen ennél a kis ügyletnél számította el magát, vagy engedte volna magát félrevezettetni? Ha a tények nem mondanának ellent ennek a föltevésnek, a logika könyörtelenül összemorzsolná. S ezzel elesik a befolyásos képviselők állítólagos szerepe is.

De mindenestre jellemző viszonyainkra, hogy még Wekerle pénzügyi lángelméje is ki van téve a „sugás-bugásnak.“ Akad száj, mely azt mondhatja, hogy Wekerle — nem öntudatlanul, de tudatosan — megkárosította az államot. Határozottan; ebben a tekintet-

Vadászat tizezer év múlva.

Írta: Makay Béla.

(Utánnomás tilos.)

A vén föld hat kontinensének hegyóriásain épült obszervatóriumok igazgatói közt élénk sürgönyváltás folyik. Eurázia, Ozeánia, Airika, Észak-Amerika, Dél-Amerika és az utóbbi évezredekben teljesen ismertté lett déli sarkvidék: Antarktusz, valami világraszóló nagy esemény színhelye lehet. A Mont-Blanc, Gaurizankár, Illéshegy, (Mont-Elias), Aconcagua, Kilimandzsáro, Mauna-Loa, Aorangí (Mount-Cook) figyelő-tornyaiak érzékeny mikrofonjai egymásután adják le jelentéseiket a föld legmagasabb hegycsúcsán, az euráziai Árpád- (ezelőtt Ferencz József-) csúcson trónoló központi obszervatóriumnak. A tizezerméteres Árpád-csúcs, a földnek évezredek előtt legmagasabb hegyét, az akkori Ázsia Gaurizankáriját is ezerszázhatvan méterrel verte le azáltal, hogy csekély kétezerhatszázhatvanhárom méter magas szirttömegét a föld gyehennájának forrongása, az utóbbi évezredek rettenetes kataklizmái, több mint hétezer méterrel magasabbra tolták ki az ösközetekből.

Csodás elmúlt világról regélnek a felszínre került rétegek. A Földállam legelső tudósai, a legnagyobb muzeumok föld- és őslénytani gyűjteményei alapján mesebeli lények nyomait állapították meg a letűnt korszakokból. Állatok két, és pedig a közetekbe jól elraktározott: őzek, szarvasok, medvék, zergék, madarakon kívül a többek közt csodás állatokét, mint például: a tehén, a juh, a kecske, melyeken az ősembernek csak meg kellett huzni a csengetyühuzót és erre azok engedelmesen ita-

lul és eledelül szolgáló folyadékot, — ahogy a tudományos könyvekből megállapított — ugynevezett tejet adtak. Az akkori bolond ember a juhok gyapjából ezerféle mesterességgel ruhát csinált magának; az állatoknak a sajátmagáéval, azonos anyagu husát vérengző módon megette; orrfacsaró, büzös pancsolással kikészített (akkor, ha igaz: ezt a manipulációt cserzésnek hívták) bőrüket pedig kezére-lábára huzta fel.

Hát nem bolond eset ez? No, kaczagott is ezen a világraszóló felfedezésen az egész Földállam minden, még a legkomolyabb polgára is.

De hát ez még mind semmi se volt ahhoz képest, amikor valami ősember-tányán kaparászó tudós, egy megkövesült füresa kis szárnyasállat mellett, apró, ovális-alaku, meszes golyóbisokat talált. Nagy buzgalmában egyet szerencsésen a földre is ejtett. Támadt is körülötte menten olyan irtóztató penetráns büz, mint amikor vagy tizezer esztendőcskével ezelőtt a szakácsnő meszes palos tojást tört fel. Hát bizony! azok a meszes földrétegekbe beraktározott, hosszukás golyóbisok — amint szintén hivatalosan, nagy tudományos apparátussal megállapított — nem is voltak egyebek, mint egy ős háziszárnyasnak bizonyos nyílásán, testéből kivált és szaporodását elősegítő váladéka, — vulgo: tyuktojás. Ebből pedig bizonyos idő múlva vagy csirke bujt ki, vagy nem bujt ki; a mindenre éhes akkori ember azonban — így is, úgy is: csirkéstől vagy anélkül — de mindenestre megette.

No, de már hát hogyan kaczagott volna mindezekben a Földállam, amikor elsőrangú tudósai is ilyen hihetetlen történeteket akartak vele az évezredek óta gyűjtött tudományos mesekönyvekből megemésztetni.

Híszten most a Földön állatot, más élőlényt az emberen kívül, nem ismernek. A tehén, juh, kecske, őz, szarvas stb. őslévyek kövületei vagy összeállított csontvázai is csak ott vannak elraktározva, az őslénytani intézetek muzeumaiban, a husz-harmincezer és még több éves óriási sárkánygyíkok, krokodilusok, hatalmas masztodonok, dinoteriumok, mammutok, ősbölynyek, barlangi medvék mellett. És a tizezer éves tyúk csontvázát is együtt mutogatja egy híres euráziai sziget (valamikor Angolország lehetett) muzeuma a tizszer idősebb ősmadarának: az Archeopteryxnek csontvázával.

A Földállam embere nem ismer sem táplálékot, sem italt, sem ruhát, sem bármiféle készítményt, amely akár állati, akár növényi termékből származnék. Törvényei szigorúan tiltják az életet fejlődésében megakadályozni. De nincs is szüksége semmiféle ilyen termékekre. Híszten a hat Földrész közül — amelyek most közös elnök főnöksége alatt alkotott államtanácsot képező külön-külön választott elnökök kormányzása alatt állanak — a Földállam szükségleteinek előteremtésében mindegyiknek meg van a maga feladata. Inni pedig csak vizet iszik a Földállam polgára és még prédikálni sem bort szokott! Dél-Amerika hatalmas vegyészeti gyárai látják el az egész Földállamot azokkal a borsónagyságu golyócskákkal, amelyek a legváltozatosabb, különböző ízű és összetételű koncentrált ételeket tartalmaznak. Hasonló apró golyóbisokat halommal találtak az őskorszakok földrétegeiben is. De az agyonkóstoló tudósok ma is vitatkoznak rajta, hogy: mik lehetnek? A tudományos feljegyzések alapján régi gyógyszert, orvosi pilulát ismertek fel bennük. S bizony igen rossznéven vették egy fiatal tudós az az megkoczkáztatott vélemény-

oen alighanem megelőztük a külföldet. A miniszterelnök európai hírnevének ez oajosan fog megártani; de kérdezhetjük, annyi nagy emberünk kószál-e szerte, hogy még egy Wekerlét is meg lehet sárral dobni? S a parlament tekintélye olyan szilárd, hogy minden pillanatban a rágalmak özönét lehet tagjaira rázudítani?! Valóban; itt is lépést tartunk a külfölddel. Csakhogy míg Londonban, Rómában és Párisban arról vitatkoznak a revuek, vajjon a teoretikus értelemben vett parlamentarizmus hanyatlóban van-e, addig itt nálunk kézzel-lábbal (de inkább lábbal!) azon dolgoznak, hogy a parlament de facto minél mélyebbre sülyedjen.

No de mindegy. Ez a huhogás nem fog ártani se Wekerlének, se a munkásházaknak. Isten segedelmével, ezek a munkásházak nemsokára fölépülnek; s ha a kormány újabb szociális reformmal áll elő, el lehet rá készülni, hogy megint hátba vágják egy jó kemény panamával.

Budapest, június 19.

A képviselőház holnap délelőtt 10 órakor ülést tart, melynek napirendjén a szeszadó tárgyalásának folytatása szerepel. Az ülés végén határoz a Ház. Melczer Géának, a tanácskozásnak egy órával való meghosszabbítása tárgyában beteriesztett indítványa felett.

A szeszadó-javaslat tárgyalása. Ma kezdte meg a képviselőház a szeszadó-javaslat tárgyalását, amelynek gyors befejezését minden oldalról kívánják. A függetlenségi párt egy része már ma kérni akarta a sürgősség kimondását és a délutáni ülések elrendelését, miután azonban az elnöklő Náva y Lajos alnök fölöslegesen mondta ezt az intézkedést, egyelőre csak az üléseknek egy órával való meghosszabbítását kérték. Föltűnést keltett, hogy Rakovszky István, a képviselőház második alelnöke, a javaslat ellen iratkozott föl. A néppárti képviselők ugyanis sérelmesnek tartják a felsővidéki szeszgyárakra a szeszadó-javaslatnak több intézkedését. A felsővidéki szesz-

gyárak ugyanis sokkal kedvezőtlenebb helyzetben vannak, mint az alföldi szeszgyárak és a néppártiak attól tartanak, hogy a javaslat következtében a felsővidéki szeszgyárak sorra elpusztulnak. Ebben a dologban ma délelőtt Rakovszky István és Beniczky Ödön képviselők fölkeresték Wekerle Sándor miniszterelnököt és bejelentették, hogy abban az esetben, ha a felsővidéki szeszgyárak kedvezést nem kapnának, kénytelenek volnának a javaslat ellen szavazni. Erre tanácskozás indult meg, amelyben részt vett gróf Zichy Aladár miniszter, a néppárt elnöke is. A miniszterelnök végül kijelentette, hogy a felsővidéki szeszgyáraknak némi kedvezést ad. Ebben a néppártiak megnyugodtak és Rakovszky István az ellenzéki szónokok listájáról letörölte magat.

A horvát képviselők tegnap este Zágrábban értekezletet tartottak, amelyen behatóan tanácskoztak a politikai helyzetről. Hosszabb vita indult meg a szeszadó ügyében, amelynek több pontját ismét a horvát birodalom viszonyaihoz nem alkalmazkodónak nyilvánították és mindenek felett követelik a kontingens kiterjesztését. Megbízták a párt egyik tagját, hogy az országgyűlési tárgyaláson kimerítően szólaltassa meg a horvát-szerb koalíciónak a szeszadóra vonatkozó állásfoglalását. A képviselők még tegnap este Budapestre utaztak és ma már csaknem teljes számban jelentek meg a horvát képviselők a Házban. Többen föl is szólaltak és a vita során még néhány horvát képviselő fog beszélni, obstruálni azonban nem fognak. Báró Rauch Pál horvát bán holnap Budapestre érkezik és szintén a szeszjavaslatról tárgyal a miniszterelnökkel. Franges, a horvát mezőgazdasági szakosztály főnöke, ma Budapestre érkezett és délelőtt a képviselőházban fölkereste Josipovich Géa horvát minisztert, később pedig a miniszterelnököt és a szeszadó-javaslatról tárgyalat velök. Erélyes akciózt hirdettek a balpártiak is, akik valamennyien föl akarnak szólalni a javaslat ellen. Az osztrák kormány megbízásából tegnap Budapesten járt dr. Joas miniszteri tanácsos, aki hosszasan tárgyalat Popovics Sándor pénzügyminiszteri államtitkárral. Ez alkalommal azokat az enyhítéseket beszéltek meg, melyeket a magyar kormány az általános nyozáson kíván eszközölni. A tegnapi tárgyalások alkalmával számos technikai kérdés is elintéződött, amelyek az új szesz törvény kerestülvitelére vonatkoznak. Az a kérdés, mi történjen az esetben, ha az osztrák parlament a szeszadó-javaslatot szeptember 1-je előtt nem tárgyalná le, nem került a tegnapi tár-

gyalások folyamán szóba, miután a magyar kormány még mindig azt hiszi, hogy a javaslat Ausztriában is még a nyár folyamán keresztülmegy.

Az állami munkásházák. Valóságilag beteges tünet közéletünkben, hogy minden kezdeményezéshez hozzátapad a rágalom és hogy a legnemesebb intenciókat gyanus indokok hangoztatásával akarják elhomályosítani. Így történt ez most az állami munkásházák építéséről szóló törvényjavaslattal is, amelyet a képviselőház benyújtásakor osztatlan lelkesedéssel fogadott. Egy újság cikkben megtámadták a javaslatot, amely kétségtelenül a legnemesebb emberbaráti célt szolgálja, sőt még beteriesztőt is meggyanusították. Erre a gyanúsításra ez az erélyes hangú félhivatalos közlemény adja meg a méltó választ:

A munkásházák építéséről szóló törvényjavaslatról, amelyet nemcsak céljánál, hanem tartalmánál fogva is minden vita nélkül egyhangú lelkesedéssel fogadott el a pénzügyi bizottság, egyik politikai lap tegnap reggeli számában konjunkturális elmefuttatást közölt oly férfiútól, aki projektumairól és konjunkturális terveinek gazdagságáról már régebb idő óta ismeretes és pedig nemcsak az időszakai sajtóban, hanem a gazdasági minisztériumok egyes szakosztályai előtt is. Természetes, hogy, ahol mint a jelen esetben, adott helyzetről, konkrét adatokról és bevégzett tényekről van szó, melyek egy megtörtént tranzakciónak megítélése végett kerülnek a törvényhozás elé, ott a hipotézisek és konjunkturális kombinációk terén való vitatkozást fölvenni teljesen meddő időpocsékolás lenne. Amde e konjunkturális elmefuttatás kapcsán ma több lap oly czélzásokat tett, mintha ennél a tranzakciónál befolyásos képviselők jártak volna közben és mintha erről képviselői körökben is beszélgetnének. Ezzel a méltatlan eljárással szemben illetékes helyről nyert fölhatalmazás alapján a Magyar Távirati Iroda teljes határozottsággal kijelenti, hogy az olesó lakások építésére szolgáló telkek megvételénél senkinek, sem képviselőnek, sem ügyvédnek, sem semmiféle közbenjárónak szerepe nem volt és nem is lehetett. Ennélfogva akár provizóriál, akár más közbenjárási vagy alkuszi díjról, vagy haszonról beszélni, vagy írni, a valósággal teljesen ellenkező gyanúsítás és rágalom.

A gyanúsítás dolga ma délelőtt szóba került a képviselőház folyósóján is. A beszélgetésben részt vett Wekerle Sándor miniszterelnök is s kijelentette, hogy a telkeket a lehető legolcsóbban vette meg, ami meg sem történhetett volna, ha nem titokban vásárolják össze a telkeket. Az építés is sokkal olcsóbban történik meg, mintha magánvállalkozók építenék a házakat, mert az állam a téglát is féláron

nyét, hogy: hátha ezeknek a piluláknak állati eredete van!

Észak-Amerika csodás gépipara szolgáltatja a gépeket; — a gépeknek pedig semmi se lehetetlen. Eurázia, — amely földrész a hajdani Európa és Ázsiából alakult egyesült földrész — ma is vezet az „örökké élő” divat terén. Gyártja azt az emberi foglalkozások és állások szerint azt az államtanács által alkotott törvényekkel, az emberi foglalkozások és állások szerint, különböző színekben megállapított, érczes csillogású, könnyű anyagot, amelyet csak magára kell öltetni az embernek és mindenkire egyformán illik, mindenkin egyformán szép, mindenkinek egyformán jó.

Eurázia nyugati része (a régi Európa) a tudományos világ működésének színtere. A leg-híresebb tudósok, nagyhirű állami intézetekben itt határozzák meg, hogy az „állami anyák” által köteleességszerűen „szállított” (Már kérem ez így van, nem tehetek róla!) új állampolgárt, tehetségeinek csírája, milyen foglalkozásra és állásra való nevelésre jelöli. A tehetségeknek csíráját a tudományos intézetek hivatottak fejleszteni, amelyek kiképzett, szakszerűen „kidolgozott”, kész embert szállítanak az egyes földrészek számára. S miután mindenki okos ember, soha, míg a világ fennáll, nem lehet, bizony megtörténik, hogy a tudományos intézetekből néha — tizezer-éve-előtti kifejezéssel szólván — ugynevezett „szamarak” kerülnek ki. (Ez az egyetlen tizezer év előtti állat a Földállamban, s ez az állat is: ember!) De hát az a fő, hogy „hivatalosan kinevezve”! Ami — tekintve azt, hogy ezeknek épp úgy nincs semmi dolguk, mint nem volt tizezer év előtt — nem is valami megvetendő állás. Tekintve pedig a pályázók nagy számát, bizonyos esetekben erre

is alighanem úgy segít a „protekczió”, mint segített tizezer év előtt! Afrika hajdani sívó homokja helyén rengeteg őserdők diszlenek s ma már csak dajkamese-számba megy, hogy a Földállam legszebb parkja, tizezer év előtt pusztá homokszivatag; a Sahara volt. Pedig ennek a hajdani Saharának, a mai Földállam földszintje alatt, öt-hat kilométer mélységből bányászott kristályos homokjában rejlik a Földállam hatalmának legnagyobb erőssége. A kovács már százféle elemekre tudja bontani, s ezek között a legbeesebb a „turulin”, amelyből csodakönyű, villámgyors, villanydelejes röplőgépeket gyártanak. Ez a kincsésbánya állami védelem alatt áll és rendkívül bonyodalmas szerkezetű jelzőkészülékek védik a Naprendszer többi bolygójának, azaz külön államainak, esetleges támadásaitól. Rendes katonasága, — kötéllal fogott, ugynevezett: önkéntesei — a Földállamnak nincs; mert a jelzőkészülékek minden eseményt, esetleg támadást is, pontosan jelentenek, úgy az egyes földrészek kormányának, mint az államtanács elnökének, — s minden esemény az államtörténet nyilvántartási hivatalában automatizze följegyződik. De ha kell, minden egyes állampolgár az első jelre, szó nélkül készen áll.

Oceánia (a régi Ausztrália szigeteivel), folyton működő tüzhányóinak és a Napnak hatalmas készülékekkel összegyűjtött melegével, az egész Földállamon egyenletes hőmérséklet tart fenn, amiben azonban — akkor amikor kell — rengeteg légtömegeivel Antarktisz is segítségére van.

Antarktisz! Ez a legfiatalabb földrész, a most már teljesen ismert Föld legzordabb helye, megvetett zuga. Ide szállítják az egyes földrészek azokat a bűnösöket, akik a jelzőkészülékek híradásai szerint (mert a készülékek még az

ember tetteit is megfigyelik) az emberi társadalom törvényei ellen bármi tekintetben súlyosabban vétettek. Az a büntetésük, hogy az örök jég országában még jobban érezzék az emberi szeretet melegének a hiányát. A bűnösök jeget vágának és jeget szállítanak.

Igy él az emberi méltóság és ész legmagasabb fokára jutott ember a Földállam hat földrészén; mert nem nézik — mint tizezer év előtt — hogy: kaukázusi-, mongol-, maláj-, avagy négerfajhoz tartozik-e; nem vizsgálják, hogy: indogermán-, ural-altaji, kaukázusi-, maláj-, polinéziai-, kínai-, japán-, koreai-, hamita-, szemita-, bantu-, néger-, dravida-, avagy indiánnyelven beszél-e. Nincs különbség népiájban, nincs nyelvben. Egy nép, egy nyelv! — s a Földállam minden egyes polgára csak arra büszke, hogy: ember, emberi módon teljesíti kötelességeit s emberies emlékeket hagyhat maga után, ha a mindenkire névve egyformán megszabott magas életkort elérvén, teste a vegyi műhelyekben elemekre bontatik szét.

A Földállam tanácsának rendkívüli képzettségű elnöke éppen egy oceániai szép leánynak: Gyöngynek a dallamos beszédében gyönyörködött a mikrofonon, amikor az árpádhegyi obszervatórium igazgatója a Földállam legelső tudósával együtt személyesen jelentkezett kihallgatásra, hogy a figyelőtornyok egybehangzó jelentései alapján a feltűnő észleletről előterjesztést tegyen.

A megzavart elnök kissé kedvetlenül zárta el a beszélőgépet lemezét és fontos állásának teljes komolyságával fordult a jelentkezőkhöz, hogy pontos felvilágosítást kapjon arról a személyesen is észlelt eseményről, amely egy földi nap

szerzi meg. Természetesen a konkurrálóknak nem igen tetszik az olcsó vásárlás, meg az olcsó építkezés.

— Szeretném látni — mondta a miniszterelnök — hogy valaki olcsóbban meg bírja szerezni a telkeket. Még Ocsán se kaptuk volna olcsóbban. Kispesztén a parcellázott telek négyyszögöle 45 korona, a parcellázatlané 25 korona. Én hat és fél koronáért vettem és így igen jó üzletet csináltam. A vezércikk írója érthető okokból haragszik rám: ő akarta a Dobuteczát szabályozni s ehhez 30 millió korona előleget kért. Ezt pedig nem adtam neki. Nem tudom, hogy a cikk összeállításánál van-e ezzel? Én mindenütt kerestem telkeket, kínáltak nekem hitbizományt is, de az árakat hallatlanul felverték. Jobban nem oldhattam volna meg a kérdést.

Hoitsy Pál, a pénzügyi bizottság előadója, ma terjesztette a képviselőház elé a munkásházak építéséről a bizottság jelentését. A jelentés a törvényjavaslat szociális háttérét fejt ki bővebben. Kimutatja, hogy mintegy 6—10.000 család jutna e révén olcsó lakáshoz, még pedig oly módon, hogy 4—4 család használatára maradna egy közös 50 négyyszögöles kert. A lakásokban első sorban az állami üzemeknél, az államvasutaknál és az államvasúti gépgyáraknál alkalmazott munkások nyernének elhelyezést, másodsorban pedig a magánüzemeknél alkalmazottak is. A bizottság elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot. A jelentést Széll Kálmán, a bizottság elnöke és Hoitsy előadó írták alá.

A pálinka.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, június 19.

Az államnak pénzre van szüksége; hogy a pénzhez hozzájusson, felemeli a szeszadó árát. Drágább lesz a pálinka. A pálinka nem szükséges élvezeti cikk; aki nem akar, annak nem muszáj innia; aki pedig mégis iszik, fizessen többet. Ezen a morálon nyugszik ez a szeszadó-javaslat, melyet Hoitsy Pál ajánlott elfogadásra a képviselőházban. A horvátok majdnem mind megjelentek a Házban, hogy felsorolják a javaslatban foglalt külön horvát sérelmeket. De alig, hogy Magdics Péter beszélni kezdett, a magyar képviselők tüntető zajban hagyták ott az üléstermet. Roics Milán szintén horvát nyelven beszélt. A magyarok közül Nagy Sándor, Máriássy Mihály és Lengyel Zoltán beszélt. Az első kettő a javaslat

mellett, a harmadik ellene. Nagy Sándor elfogadta ugyan a javaslatot, de nem minden kritika nélkül. Szakszerűen fejtette ki, kiket részesít előnyben a javaslat. Máriássy Mihály alig talált rajta kivetni valót. Ellenben Lengyel Zoltán teljesen elhibázottnak és károsnak tartja s ezért nem is fogadta el.

Az ülés elején a tegnapi előtti katalogus-olvasás következtésével foglalkoztak. Felolvasták a távollévők névsorát, de a rettegett büntetés ma sem csapott le a hanyagokra. Az elnök indítványára ugyanis elhatározták, hogy a következőkétől ezuttal is eltekintenek, mert a szerdai ülésen, mikor a névsort olvasták, már letelt a tanácskozási idő s így érthető, hogy oly sokan távol voltak.

A mai ülésen Melczér Géza indítványt nyújtott be, hogy hétfőtől kezdve délutáni három óráig ülésezzen a Ház, mindaddig, míg a szeszadó-javaslatot le nem tárgyalják. Erről az indítványról holnap határoz a Ház.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: Návay Lajos

Jegyzők: Zlinszky István és Szentkirályi Zoltán.

Az elnök: Megnyitja az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása után Kovács Ernő kérte a jegyzőkönyv kiigazítását, mert a múlt ülésen a számlálásnál 85-en voltak jelen s nem 84-en, mert ő jelen volt s mégsem vették be a jelenlevők névsorába.

Az elnök konstatálja, hogy a névsorolvasás szabályszerűen történt meg s a névsorkiigazításnak nincs helye.

Ezután a jegyzőkönyvet hitelesítették.

Jelentette az elnök, hogy Maczki Emil megválasztása óta 30 nap eltelt s így a nevezett képviselő végleg igazoltnak jelentetik ki.

Molnár Jenő, Laehne Hugó és Giesswein Sándor 8—8 napi szabadságot kértek. A Ház megadja a kért szabadságot.

A névsorolvasás következtése.

Az elnök: Bemutatja a Háznak a tegnapi előtti ülésről igazolatlanul elmaradt képviselők névjegyzékét, továbbá azoknak névsorát, akik engedelmessel vannak távol. Javasolja az elnök, hogy mivel a névsorolvasás a tanácskozási idő letelte után történt, továbbá ünnep előtt való délután, ebben az esetben

tekintsen el a Ház az előírt rendszabályok foganatosításától. (Helyeslés.)

Hédervári Lehel: Szóval nem fizetünk!

A napirend szerint a szeszadó-javaslat kerül most sorra.

A szeszadó.

Hoitsy Pál előadó ismertetni kezdi a javaslatot. Alig mond pár szót, a horvátok tájáról harsány fájdalomkiáltás hangzik fel. Mindenki megdöbbenve odanéz, az elnök a csengőhöz kap, de gyorsan tovább szárnyal a hír: Giesswein kiáltott, mert Buza Barna rálépett a tyukszemére! Tartós derűtlenség után az előadó folytatja beszédét s elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Magdics Péter: (Magdics szólni kezd horvátul. A függetlenségek tömegesen felkelnek s kifelé indulnak. Alászolgálja! — kiáltják többen.)

Az elnök: Tessék fentartani a tanácskozási számot! Legalább ennyi konzekvenciája legyen a névsorolvasásoknak.

Lengyel Zoltán (szintén kifelé indulva): Szabad kimenni!

Az elnök: Nekem kötelességem figyelmeztetni a képviselő urakat; éppen azon az oldalon, ahonnan a katalogusolvasatási kérések jönnek. (Helyeslés.)

Lengyel Zoltán: Azért mégsem iskola ez, hogy a kimenőket megszólíthassák!

Az elnök (csenget): Csendet kérek! (Magdics-hoz): Tessék beszélni!

Magdics Péter horvátul a javaslat ellen beszél. (Közben Günther Antal igazságügyminiszter megjelenik a teremben; a függetlenségi képviselők hosszas, tüntető ellenzéssel és tapssal fogadják s mindaddig éltetik, míg csak helyére nem ül.)

Nagy Sándor: A szesz megdrágulásától az alkoholizmus bizonyos csökkenését várja. (Zaj.) Ennek nagy szociálpolitikai jelentősége van. A mezőgazdasági érdek szempontjából az volna csak a helyes megoldás, ha csupán a kisemberek és közép-birtokosok jutnának kontingenshez. Nem nevezhető hát mezőgazdasági érdeknek, ha a kontingenst a valóságban csak a nagybirtokosok fogják megkapni. A szeszgyár-üzemi költség olyan nagy, hogy 300 holdas birtokos nem építhet gyárat; így a törvény csak az ezerholdasoknak juttat előnyt. Hogy vajon a mezőgazdasági vagy ipari szeszgyár-e a javalhatóbb, erre vonatkozóan hivatkozik Wekerle Sándornak államtitkár korában mondott beszédére, amelyben azt mondta, hogy a kisbirtokos szeszgyára az ipari szeszgyár. A javaslatot a szőlő nem tekinti vívmánynak, még agrár-vívmánynak sem. A felvidéken már elég sok mezőgazdasági szeszgyár van, ott többet létesíteni nem kell.

Rakovszky István: Igaz, már káros volna!

Nagy Sándor: A javaslat jóhiszeműségében nem kételkedik, de megront egy erős, virágzó ipart, anélkül, hogy bármilyen számbavehető eredményt jelentene. Nem tudja helyeselni, hogy a kártalanítás nélkül elvonható kontingenst ipari gyárakkal szemben tíz százalékban, a mezőgazdaságiakkal szemben

lefolyása alatt a Földállam több évezredes nyugalmát annyira megzavarta.

Hisz ily esemény nem volt azóta, hogy a Földállam légjárói segítségével a Mars bolygóval érintkezésbe lépett.

Ugyan mi volt hát az a földrengető, fontos esemény? Vajon talán a Földállamnak paragrafusokba szedett polgárai lázadtak fel; vagy talán valamely szomszéd bolygó támadását jelezték az obszervatóriumok?

Egyik sem! Mindezeknél fontosabb, váratlanabb!

Az Árpádhegyi obszervatórium igazgatója azt jelentette, hogy az egybehangzó észleletek szerint, az emberen kívül más élőlény is van a földön; s ez az élőlény, — mely nem nagyobb az emberi hüvelykujj utolsó ízületénél, — gyorsabb, mint a leggyorsabb légjáró; mert egy és ugyanazon nap látta mind a hat földrész obszervatóriuma. Ez az apró lény tehát „röpül”. Elfogni azonban külön utasítás hiányában nem merete senki. A tudós pedig előterjesztette a tudósok tanácsának azt a véleményét, hogy a sürgősen megejtett kutatások alapján biztosan állíthatják, hogy ez a röpülő élőlény tizezer év előtt: a „madarak” közé tartozott. A begyén és homlokán ragyogó arany, kék, zöld, piros színekben pompázó, hosszú vékonycsőrű, apró madárnak kitűnő fénykép- és hangfelvételekben hű képét, sőt még zümmögő hangoeszkáját is bemutatták az elnöknek, aki valóban mély gondolatokba merült a hallottak miatt és szinte szórakozottan kérdezte:

— Mi a neve? (Hei, ha tudták volna a jelentéstevők, hogy az elnök azt az oceániai szép leányt érti, akiben ezer- és ezerkilométer távolságból titkon gyönyörködött!)

— Trochilus minimus, — másként „piczi

kolibri”. — sietett kedveskedni a tudós. (Ezen alighanem nevetnének a tizezer év előtti vadászok; márhogy mit is kereshetne egy kolibri tizezer év után a földön? De hát előlött ne velem veszekedjenek, hanem a kolibrival vagy a tudósokkal.) Az elnök is azt mondta, hogy:

— Lehetetlen! Hisz ilyen nevet a mi nyelvünkön nem ismerek. — De hát neki még mindig a szép lány járt az eszében s ha az emberi nyilvánartartó intézet finom készülékei a gondolatokat is megrögzítik, bizony fura kis történetet olvashat majd a késő utókor a Földállam jelenlegi elnökéről. Az igazgató és tudós bizony össze is néztek és tizezer év előtt alighanem clyasvalamit mondtak volna, hogy: az elnök-nél hiányzik egy kerék!

Valóban, hiányzott neki valami: a nyugalom, s ezért cserébe egy érzéssel több volt benne, mint a Földállam más emberében. Egy érzés, melyet az újabb törvények és társadalmi szokások már nem ismernek s a Mindenség tudja csak, hogy az állami nevelő- és tudománygyárban észre nem vett, miféle „tizezer éves csira” fogamzott meg a szívében. A Földállamban ennek az érzelemnek már neve nincs; de hajdan, évezredek előtt még „szerelem”-nek hívták. Bizony az elnök ur szíve egy idő óta hevesebben dobog az államtörvényekben megszabott mértéknél; azt lehetne hinni, hogy kissé megzavarta az oceániai leány. Hiszen éppen azon is törte a fejét: (ez is bizonyos foku szivgyengeségre mutat, hogy ilyen tizezer éves emberi szokás bűnébe esett) hogy és miként juthatna birtokába annak a csak a távrólérző s távrólhalló készülékek segítségével ismert „oceán-gyöngyének”, aki az állami „pármeghatározó intézet” itélete folytán: ki tudja, melyik ember párja lesz?

Az elnök pillanatnyi elfogódottsága megszünt s rendelkezést tett, hogy az államtanács egy órán belül összeüljön.

— Meg kell keríteni azt a madarat! — volt az egyhangu határozat.

Igen ám! de hogyan? Élve, vagy halva? A tudósok kutatásaik alapján megzafolhatatlannal kimutatták, hogy évezredek előtt „röpülő vad”-ra (Bizony soh'se hitte volna a piczi kolibri, hogy röpülése révén valaha „vad”-számba fogják venni!) korrekt vadász csak „lőfégyver”-rel vadászott. Ebből a furcsa holmiból egy lövése tucatszám löttek lyukat: a levegőbe — és nem egyszer az ugynevezett: „hajtók”-ba is, — de csak az „orvvadászok” fogták meg elevenen — törrel, léppel — a madarat. Arra azonban, hogy ez a híressé vált „vad” holtan kerüljön kézre, már azért sem lehetett gondolni, mert a Földállam törvényei értelmében: az életet kioltani tilos. Életet csak „beoltani” szabad s pedig ezt is csak a tudósok receptje szerint. (Erről se én tehetek, hogy így van.)

Már-már restelkedni kezdett az államtanács, szaktudósaival egyetemben, hogy szegyenszemre orvvadászatot kénytelen elrendelni, — amin tizezer év előtt minden vérbeli vadász kaczagott volna, — amikor az elnök váratlanul új javaslattal lépett fel:

— Rendeztessek az ősidőkbeli röpülő vadra hajtóvadászat (helyesebben agarászás a levegőben), amelyen résztvehet elnöke után mind a hat földrész, bármiféle röpülőgéppel. (Nem lehetetlen, hogy a tizezer év előtti paragrafusok szerint vadászok között ezt néhányen neveltségesnek találják, de hát ezek megint ne velem, hanem a Földállam tanácsának az elnökével vitatkoznak.)

Részt fog venni a légbeli agarászatban —

pedig nem egészen kéttized százalékban állapítják meg. Az ipari szeszgyárakat tönkre teszi a javaslat, amelynek csak az a jó oldala, hogy drágítva az alkoholt, csökkenti az iszákosságot.

Farkasházy Zsigmond: A vasárnapl korcsmaszünetet tessék sürgetni, ha olyan nagy hive az anti-alkoholizmusnak!

Csepány Géza: Öt pengő legyen egy liter pálinka!

Nagy Sándor: Legfőbb érdeknek tartja, hogy az állam bevételét szaporodjanak... s mert máshoz nem lehet nyulni, mint a szeszhez...

Farkasházy Zsigmond: A pezsgőhöz tessék nyulni, meg az automobilhoz!

Nagy Sándor:... a felhozott kifogások ellenére is elfogadja a javaslatot. Reméli, hogy a részletes tárgyaláskor módosítások lehetségesek lesznek.

Szünet után **Roics Milán** beszélt horvátul a javaslat ellen. Követeli, hogy ne a földművelésügyi miniszter illetékessége állapítsák meg a horvátországi mezőgazdasági szeszgyárakra nézve.

Máriássy Mihály: A javaslatnak kedvező intézkedéseit várja. Igen sokat vár a szövetkezetektől, amelyek a kisemberek, a kisgazdák érdekeit érvényre fogják juttatni. Ezt részletesen kifejti, majd fölolvassa a balpárt kiáltványát, amely arra szólítja föl a kisgazdákat, hogy vágják ki gyümölcsfájukat, tapaszták el szőlőjüket. (Nagy zaj.)

Rákosi Viktor: Komikus póz!

Máriássy Mihály: Ez a javaslat egyenesen megvédelmezi a kisgazda érdekét. (Élénk helyeslés.)

Farkasházy Zsigmond: Tönkre teszi! Be fogom bizonyítani!

Tutsek Sándor: Majd Farkasházy Fischer védi meg a kisgazdákat!

Farkasházy Zsigmond: Hallgass, te még a saját kerületedbe sem mersz elmenni! (Zaj.)

Tutsek Sándor: Gyere te oda, legyen szerencsém!

Máriássy Mihály szakszerű fejtegetéssel bizonyítja, hogy a javaslat éppen a kisgazdák helyzetét javítja s kijelenti, hogy örömmel szavazza meg. (Zajos éljenzés és taps. A szónokot sokan üdvözlik.)

Lengyel Zoltán: A javaslat negyven millió korona új terhet jelent az országra. (Zaj. Derültség.)

Farkasházy Zsigmond: Kell a kvótára!

Lázár Pál többször közbeszól.

Lengyel Zoltán: Biztosítom Lázár Pált, hogy föztem már annyi pálinkát, mint ő, de nem ittam annyit. (Derültség.) Fejtegeti aztán, hogy nézete szerint a javaslat erősen sérti a kisgazdák érdekét. Szilágymegye szilvatermési viszonyaiból következteti, hogy a javaslat tervezte pálinkafőzés kivihetetlen és lehetetlen lesz. Aztért, hogy néhány száz ember dugott haszonra tett szert, nem volna szabad tönkretenni néhány millió magyar parasztot. Ha a kereskedelmet tönkreteszi a javaslat, mielőtt azt a nép kezébe vehetné: magát a népet teszi tönkre. A

törvényjavaslatot, amely összefügg a kvótával, ám-bár vannak jó oldalai is, nem fogadja el.

Öt óras ülés.

A elnök bejelenti, hogy Melczér Géza indítványt adott be az üléseknek egy órával való meghosszabbításáról. Erről a Ház a holnapi ülés végén fog határozni.

Az ülés két órakor végződött.

Dolgoznak a főrendek.

— A főrendiház bizottságából. —

Budapest, június 19.

A főrendiház egyesült közlögi és törvénykezési, valamint pénzügyi bizottsága ma délelőtt tíz órakor tartott ülésében tárgyalta a közegészségügy rendezéséről, továbbá az ingyenes elemi népoktatásról szóló törvényjavaslatokat. Az ülésen Wlassics Gyula, a közigazgatási bíróság elnöke elnökölt. A kormány részéről jelen voltak: gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásiügyi miniszter, Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, gróf Hadik János, Tóth János és Meskó László államtitkárok, továbbá Chyzer Kornél miniszteri tanácsos.

A közegészségügy rendezéséről, illetve a községi és körorvosok fizetésének szabályozásáról szóló törvényjavaslatot gróf Degenfeld Pál jegyző ismertette igen behatóan.

Gróf Keglevich Gábor elismeréssel adózott a belügyminiszternek a javaslat humanitárius intézkedéseit és felhívta a belügyi kormányt a higiénikus szabályok népszerű ismertetésének fontosságára és egyúttal azon kívánságának adott kifejezést, hogy a védhímlő-oltások eszközlése alkalmával a közegészségügyi közegek a kellő kioktatásban részesítsék az anyákat, hogy e fontos rendszabálynak a kívánt sikere meglegyen.

Gróf Hadik János államtitkár részletesen válaszolva gróf Keglevich Gábor észrevételeire, megnyugtató kijelentéseket tett a jövőben tervbe vett intézkedésekre nézve.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a bizottság tagjainak élénk helyeslése közben kijelentette, hogy a maga tárczája körében is gondoskodik a népnek a közegészségügyi szempontokból való kellő kioktatásáról és felvilágosításáról és már a legközelebbi időben sok ezer és ezer példányban fog kiosztatni a nép között népszerű egészségügyi olvasókönyveket.

Ugyanerre a kérdésre kitérve, gróf Apponyi Albert kultuszminiszter kijelentette, hogy főként a polgári iskolák új tantervének kidolgozása alkalmából, valamint a tanítóképezdek reformja kapcsán gondos-

kodni fog arról, hogy a nép higiénikus ismereteinek terjesztésében és a közegészségügyre vonatkozó rendszabályok fontosságának méltánylása tekintetében a tanítói személyzet is hathatósan közreműködjék.

Gróf Keglevich Gábor még a gyógyszerárak tekintetében intézett kérdést a kormányhoz, különösen utalva azokra az esetekre, amikor annak, hogy gyógyszerár közel nincsen, igen súlyos és káros következményei vannak.

Gróf Hadik János államtitkár válaszolt a felvetett kérdésre s kijelentette, hogy a kézigyógyszerárak tartása az új törvényben jelentékenyen meglesz könnyítve.

Wlassics Gyula a belügyi kormány figyelmébe ajánlotta, hogy az egyes községekre csaknem elviselhetetlen terhek hárulnak abból, hogy a kórházakban szülő anyák ápolási díját rendszerint az illetőségi községre utalják át. Ezen helyzet orvoslását és ezzel kapcsolatban az illetőségi ügynek szabályozását ajánlja a kormány jóindulatába.

Hadik János államtitkár kijelenti, hogy úgy a szegényügy, mint az illetőségi ügy rendezésére nézve a belügyminisztériumban folynak a munkálatok és remélhető, hogy azok mielőbb eredményre fognak vezetni.

Ezután a bizottság a törvényjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben módosítás nélkül elfogadta.

Következett az elemi oktatás ingyenességéről szóló törvényjavaslat tárgyalása, amelynél Wlassics Gyula elnök szólt elsőnek, aki igen meleg hangon üdvözölte a kultuszminisztert nagy horderejű törvényjavaslatának benyújtása alkalmából, kiemelve, hogy ezen reformalkotás nagy mértékben van hivatva hozzájárulni ahhoz, hogy a nép műveltségének elemi feltétele: a tankötelezettség igazában való érvényesülése elérjék, amire az akadályok elhárításával most kedvező kilátás is van.

Báró Rudnyánszky József előadó a törvényjavaslat részletes ismertetése előtt örömmel csatlakozik az elnök meleg és elismerő üdvözléséhez s amidőn a javaslatot elfogadásra ajánlja, kéri a kultuszminisztert, hogy figyelmét és gondosságát egyenlően terjesztesse ki a tisztán magyar vidékek népiskolái oktatásának előbbre vitelére is és különösen a tanyai iskolázás megoldását kívánja.

Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter megköszönve az elismerő kijelentéseket, a maga részéről hangsúlyozza, hogy amikor szakít azzal az egyoldalú iránnyal, amely a tisztán magyar vidék elemi oktatásának fejlesztésére kellő figyelemmel nem volt, csak azon az úton jár, amelyet különben már egyik elődje, Wlassics Gyula kezdeményezett. Az új javaslat kétségtelenül áldozatot igényel az állam részéről, de a megfelelő fedezetet olyképp igyekszik megtalálni, hogy a kulturális kiadásokhoz való hozzájárulás terhe aránylagosan oszlik meg a tehetősebb és kevésbé tehetősebb osztályok között.

Laszkáry Gyula bár az egész népoktatás államosításának feltétlen híve, elfogadja, sőt melegen üd-

amelyen a röpközlőgépek fogják el a madarat — maga az államtanács elnöke is, aki ravaszul azzal toldotta meg javaslatát, hogy: ha a szerencsés vadász nőtelen, díja Oceánia szép leánya legyen.

Mint hogy pedig az államtanács elnöke aznap ünnepelte a tizenegyedik milleniumát annak, hogy Eurázia legszebb részét, a hajdani Európa szívet, ősei Árpád vezér alatt meghódították, a fennálló szabályoktól némileg eltérő javaslatát kivételiesen elfogadtattott.

Ez a határozat erősen emlékeztet bizonyos tizezer év előtt divatos „formulák”-ra; mert hát a javaslattevő jól tudta, hogy az élő tiszteletdíjért csak Eurázia és Oceánia nőtelen elnökeivel kell a versenyt felvennie.

Az obszervatóriumok jelzése szerint a „felverendő” kolibri éppen Afrika felett repdesett; a Földállam „legfelsőbb tizezei” légiárókkal tehát mind oda vették útjukat, hogy a földrészek elnökeinek épp oly különös, mint szokatlan vadászata látványosságában gyönyörködjenek. A nézőközönség bájos hölgyeinek sorában (ahogy ezt tizezer év előtt mondanák) ott van már Oceánia Gyöngye is. Az államtanács „munkaszünetet” adott, s így a nép alsóbb rétegeinek is módjában állott, hogy a messzelátók százféle fajtáján az egész vadászat lefolyását figyelemmel kísérjék.

Mind a hat földrész elnöke csaknem egyszerre ért az államtanács elnökével együtt a vadászat színhelyére. Mindegyiknek villámgyors légiárója az illető földrész nevét viseli, csak az államtanács elnökének díszesebb gépe hord oldalán egy ragyogó, hagyományos, idegen nevet: a „Turul”-t, mely — úgy mondják — vala-

mikor, évezredek előtt, őseinek, egy kicsiny, de bátor nemzetnek: a „magyar”-nak volt vezéri madara.

Apró, ragyogó, színes porszemecske libeg a levegőgömbben.

A komoly nép izgatottan zug alatt: — A kolibri!

Észak-Amerika légiárója ugrott ki legelsőnek a sorból. De a gép oly erővel indult az imbolygó drágakő után, hogy egyenesen Antarktisz jéghegyeinek szaladt. Oceánia gépe meg se indult, hanem szégyenszemre egy helyben kezdett forogni, mint a kerge birka. „Afrika” rézsut utána vágott a gondtalanul repdeső madárnak, de oly vigyázatlanul, hogy Oceánia Kermadec szigettengerének tizezer méteres fenekéig meg se állt. Ez is kiállhatott már a versenyből. A hűskosan felmerült légiáró tulajdonosát később a rossz nyelvek azzal csufolták, hogy Oceánia „Gyöngy”-t a tengerfenéken kereste. Dél-Amerika légiárójának pozitív villanydelejesége úgy lekötötte a negatív delejességét nem eléggé gyorsan váltó „Antarktisz”-t, hogy a két légiáró egymásnak mozdulatlan foglya lett.

Mind az öt földrész tehát versenyen kívül maradt; ami méltán megdöbbenést keltett, mert senki se tudta megmagyarázni, hogy miféle ismeretlen erő okozta a gépeknek megzavarodását.

Háttra volt azonban még „Eurázia” és a mindaddig mozdulatlanul álló „Turul”.

Egyszerre, lassu mozdulattal indultak utnak az imbolygó pöttöm madár után, s most kezdődött meg az igazi verseny a két légiáró között a picziny kolibri után.

A kis madár azonban nem igen törődött az egész hajszával, ott repkedett a nézőközönséghez közel és sóvárgó hang csegett felé Oceá-

nia Gyöngye ajkáról: Ragyogó drágakő! Jer, légy enyém. Szállj keblemre ékszerű!

Az üldözött madárka egyet gondolt, egyet libbent; összezsapta apró, hegyes szárnyait és édes zümmögéssel, gondtalanul ereszkedett le a légiárója szabad erkélyén álló Oceánia Gyöngynek picziny tenyerébe.

Ugyanebben a pillanatban ragadta meg a „Turul” tulajdonosa a madárkával együtt a leány kezét, amelyen a kis madár ragyogott, mint gyűrűben a drágakő.

Felcsendült a levegőgömbben a győztesnek szava:

— E kéz tulajdonosa a kis madárral az enyém!

Az összes légiárók diadalmenetben kísérték haza a versenyben győztes elnököt, aki a fogoly picziny kolibrít arája; Oceánia Gyöngynek őrizetére bízta. Nem ismert a Földön ennél biztosabb helyet.

Ösemberi bűn fogamzott meg Oceánia leányának szívében: a hiúság. Nem azért, hogy az állami nője lesz, ami a Földállam más leányai által is elérhető, de mert birtokába olyan páratlan kincs jutott: a piczinyke madár, amelyet meg nem szerezhet magának más földi nő.

Oceánia Gyöngye pálmakertjében szabadon bocsátotta a parányi rabmadarat, maga pedig tűnődve ereszkedett le egy süppeteg virágpamlagra. A szárnyrakelt kolibrít vigan zümmög a halkan zenélő, kecsesen hajlongó, édes illatú, csodás virágok felett. Azurkék felhomály dereng a pálmakert kupolája alatt, amely a Napnak nappal összegyűjtött fényét tompítva szűrli át. A szép leány ezer kíváncsi kérdéssel faggatja a picziny kolibrít, aki e mesevilágban is teljesen otthon érezi magát.

vözlí a törvényjavaslatot, mert benne, addig is, míg az államosítás keresztülvihető lesz, azon irány felé egy jelentékeny lépést lát.

Ezzel a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta a bizottság.

A részletes tárgyalás során a 4. §. intézkedéseivel a közigazgatási judikatura szempontjából Wlassics Gyula elnök szólott, különös tekintettel az iskolafentartóknak adandó kompenzációra.

Ugy gróf Apponyi Albert miniszter, mint Tóth János államtitkár részletes és megnyugtató felvilágosításokat adott.

Báró Harkányi Frigyes tekintettel a törvényjavaslat azon intézkedéseire, hogy a felekezeti, vagy községi iskolák helyett, amennyiben azok a követelményeknek meg nem felelnek, az állam magának állít fel iskolát, kérde, hogy ezen iskolák felállítására van-e fedezetéről gondoskodva a költségvetésben?

Gróf Apponyi Albert miniszter megjegyzi, hogy ezen iskolák felállítása a költségvetésbe a népiskolák címén felvett fedezetből történik, amelynek felhasználása iránt a miniszter a körülmények szerint intézkedik.

Ezzel a törvényjavaslatot részleteiben is elfogadták és báró Rudnyánszky előadó által szerkesztett jelentést hitelesítették.

A főrendiház közjogi és törvénykezési bizottsága Wlassics Gyula elnöklése alatt tartott ülésén gróf Degenfeld Pál jegyző ismeretese alapján tárgyalta és elfogadta Paraguay közársasággal a büntetése kiadatása tárgyában kötött nemzetközi szerződést. A jelentésben, melyet a bizottság nyomban hitelesített, sajnálattal konstatálja a bizottság, hogy a szóban levő szerződés, amelynek beiktatását kérik, az eddigi szerződések mintájára szintén Ausztriával együttesen kötött. A konkrét törvényjavaslatra nézve azonban tudomásul vették az igazságügyminiszter azon indoklását, hogy a szerződés már 1905-ben kötött meg és így a miniszter kész helyzet előtt állott, amelyen változtatni diplomáciai nehézségek felidézése nélkül nem lett volna lehetséges.

Budapest, június 19.

Öt óras ülések. Melczer Géza képviselő ma indítványt tett a képviselőház üléseinek egy órával való meghosszabbítása dolgában. Az indítványról holnap határoz a Ház és hétfőtől kezdve délutáni három óráig tartanak az ülések.

A kural bíráskodás meghosszabbítása. Günther Antal igazságügyminiszter a képviselőház holnapi ülésén terjeszti be a kuriai bíráskodás hatályának meghosszabbításáról szóló egyszakaszos törvényjavaslatot.

— Picziny drágakő! Honnan jöttél? Hol lakol? Hol hagyta párod?

A madárka vigan zümmög a bájos leány körül. Talán felel is — de a leány nem érti meg.

— Te parányi élet! Milyen világ az, ahol te élsz? Óh, de szép lehet ott, ahol az Embereken kívül még más is él.

A madárka vigan zümmög a kíváncsi leány körül s mintha illatos virág kelyhéből akarna mézet szivni, a beszélő szájacskára már leszállni készül. De hirtelen meggondolja magát és repeső szárnyakkal verdes nagy örömben valami láthatatlan felé.

— Jöjj velem, — szól egy láthatatlan férfi hangja, — s én elviszlek oda, ahol a bolygó gyermeke, mely tudásban messze tulszárnyalja a Földállam emberét, nem ölte ki önző pusztítással maga körül az életet. Jöjj velem s hallani fogsz az én világomban még mást is, mint kolibri-zümmögést, mert ott még cseng a madárdal és szerelmesen bug a vadgalamb.

— Láthatatlan lény, ki vagy? Földi ember te nem lehetsz; hisz oly csodás mindaz, amiről beszélsz!

— A „Vénusz” bolygón van az én világom, mely sokkal szebb, mint a ti Földetek. Nálunk még nem rombolt sokat sem ember, sem idő, mert bár évezredek multak el felettünk is: „szívünk” megmaradt. Szív nélkül pedig mitsem ér a tudás. Im, e picziny madár, mely most felismert és vállamon pihen, bolyongásom közben a világűrben tölem elmaradt; s mert az „élet” nálunk még drága, nem volt nyugtom, míg ki nem fűrkésztem: hová szökött. Látom, a világon jobb helye, mint nálad, nem lehet, de mivel én még „emberibb” vagyok, mint a Földállam embere: „irigylem” e helyet. Engedd, hogy kis madaram helyett rabod enmagam legyek.

A t. Házból.

I. Miniszteri kis káté.

Az egy nap alatt keletkezett szenzációt kezdik temetni. A Günther Antalt buktató mozgalomról van szó. A végrehajtási novella, mely visszaesett az igazságügyi bizottsághoz, már lábbadozik.

— Mi csupán udvariasak voltunk — mondja Ugron Gábor — udvariasságból beleegyeztünk abba, hogy meghallgassuk a módosítási terveket. De tiltakozunk ellene, hogy ebből miniszterbuktató hatalmat vindikáljanak maguknak ama mozgolódók, kikkel szemben előzékenységet mutattunk. És főképen tiltakozunk az ellen, hogy az országot valótlanságok hirdetésével félrevezessék.

Mások hasonlóképen beszéltek és hova-tovább kifejlődött ama bizonyos ellenáramlat, mely a véletlen helyzetekből keletkező szenzációkkal szembe szokott kerülni s ezeket el szokta seperni.

Ma már sokan is gyűltek össze a képviselők és beszélni lehetett pártegységről, meg kormány-akaratról. És már felhangzott a szintén nem szokatlan csatakiáltás:

— Akinek nem tetszik, az menjen ki a pártból, vagy kidobjuk.

Most aztán bejöhettek Günther Antal, az igazságügyminiszter. Be is jött. Délelőtt tizenegy óra tájban belépett a terembe, szerényen, talán egy kissé trémázva is. És ekkor egyszerre minden oldalról rivalgással szállott feléje az óváció:

— Éljen Günther! Éljen! Éljen!

A miniszter boldogan bólintgatott, köszönve jobbra-balra, előre és oldalvást, majd szembe Wekerlével, aki biztató bátorítással nézett rá:

— Ne félj kedves Tónikám, amig engem látsz.

Az ügyvéd-képviselők is magukba szálltak és morfondiroztak:

— Vénuszlakó! megzavartad eszem. Oly csodás mindaz, amit beszélsz. Nem látok s mégis — úgy érzem — hogy szívembe véstéd képedet.

— Ha már szivedet érezed, szeretni sem nehéz.

— Óh, taníts meg! Mutasd magad!

— Jöjj velem!

A Vénuszlakó, aki aközben vesztette el kis madarát, amikor új találmányát, a láthatatlan testtel röplést a világűrben próbálgatta, Oczeánia Gyöngye kérésére egy pillanatra emberi alakjában láthatóvá tette magát, széttárta karjait és a keblére omló leánnyal, kolibristól együtt fellebbent az éjszét levegőébe. Fel a Vénusz-bolygó felé.

Másnap Oczeánia Gyöngyének és a kolibrinek hiült helyét találták a Földön s csak a pálmakert virágpamlagára volt helyezve egy óriási Musa Ensete levele a következő, reárcszolt sorokkal:

„Mind a két madárka velem röplött.

Vénuszlakó.”

A Földállam tanácsa napokon át permanenciában volt. Az összes tudósok repedésig törték a fejüket, hogy mi igaz van a dologban? De hiába. És soha annyi Földlakót protekció nélkül ki nem nevezték még „szamár”-nak, mint ahányat ezen eset miatt. Az államtanács elnöke, szegyenében az ellenzék támadásai miatt, lemondott; mert hogy, legalább egyelőre, gondolni se lehetett arra, hogy a Földállamon a Vénuszlakó által ejtett súlyos sérelmet valamiképpen megtorolhassa.

Várnunk kell tehát még egy pár ezer évig, amikor a Földállam polgárainak tökéletesebb légiárói lesznek.

— Nyári zivatar volt, elmúlik. Majd jobban csináljuk máskor.

Günther viszont szépen elrakosgatja és leltározza a tanulságokat, amelyeket az esetből szerzett és a lapokban olvasható. Csinálhat magának egy helyes kis kátét a miniszteri feladatokról, amiképen következnek:

1. Ha miniszter vagy, légy miniszter és ne filiszter.

2. A protekciót vagy kergesd el, mielőtt az ajtód küszöbéig jutna, de ha beengeded, ültess az asztalodhoz és adj neki enni a hatalom fazekából.

3. Barátaidat ne tedd ellenségeiddé, de az ellenségeidet alakítsd át barátokká.

4. Amikor leggyengébben állasz, akkor hirdesd leghangosabban, hogy pozíciód megingathatlan, mert ha jól megy a sorod, azt amugy sem kell hirdetned.

5. Mindig tarts készenlétben kivasalva két ünnepi fekete kabátot. Az egyiket, akkor veszed fel, amikor a miniszteriumtól bucsuzol, a másikat akkor öltöd magadra, amikor új állásodba beköszöntesz.

6. Ez utóbbi célra a fekete kabát mellett mindig tarts szárazon legalább egy kuriai elnökséget, avagy közigazgatási bíróságot s gondoldj arra, hogy a mit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra.

Amig Günther a kis káté pontozatai felől gondolkozott, odament hozzá Hódy Gyula és egy ivet tett eléje. Günther gondolkodás nélkül irta alá s csak azután jutott eszébe valami. Nevetve kérdezte:

— Tán csak nem a lemondási kérvényt irattatok alá velem?

— Nem, kegyelmes uram — felelte az aláírást gyűjtő képviselő — ez egy iv, amelyen Madarász József apót üdvözöljük abból az alkalomból, hogy hatvan éve tagja a magyar országgyűlésnek. Kívánjuk, hogy te is érd meg ilyen évfordulót egészségben és a miniszteri székből.

— De ez nincs benne az ivben, ugy-e?

— Nincs.

— No csak azért, mert ezt nem írnam alá.

* * *

II. Igazolás.

Multkoriban Szabó László elhozta a leánykáját a képviselőházba és a gyermek nagy figyelemmel szemlélte és hallgatta az ülést. Olybá tetszett neki az egész, mint ha a nagy bácsik iskolája lenne, ahol egyeseket felszólítanak a nevükön s azok aztán felelnek s a tanár bácsi ott fenn néha rájuk kiált, ha rendetlenkednek és megdorgálja őket, ha olyasmiről beszélnek, amiről nem kell beszélniök.

Olyannyira beleéltte magát a leányka ebbe a helyzetbe, hogy egyszer aggódva fordult az apjához:

— Papa, te nem félsz-e, hogy felszólítanak felelni?

Ma a kis Szabó Ilonka nem jött el, de itt volt a Szatmári Mór fia, aki már felnöttebb korban van s egyet-mást a politikai szatirákából is ért az apja révén.

Véletlenül ismét iskolásdi volt.

Tegnapelőtt történt, hogy az ülés végen névsort kellett olvastatni, mert a képviselők hanyagok voltak és nem voltak százan együtt. Ma aztán következett, hogy a távollevőknek igazolnók kellett magukat, hogy miért nem voltak itt. De ezt az igazolást mindössze vagy huszan cselekedték meg. A többiek csak hallgatták, hogyan olvassa a jegyző az ő nevüket a hanyagok hosszú lajstromában.

Ezután el kellett volna határozni a restek és kötelességmulasztók megbüntetését. És nyomban egyhangulag elhatározták, hogy senkit se kell megbüntetni. Kik határozták el? Azok határozták el, akik tegnapelőtt mulasztottak.

— Papa — mondja erre a Szatmári Mór fia — ha a mi iskolánk is ilyen lenne, mint a tiétek, akkor mi sohasem járnánk iskolába.

— Miért fiam?

— Mert ti mulasztjátok az órákat és aztán ti határozzátok el, hogy ezért benneteket nem kell megbüntetni.

— Hát hogy legyen másképpen?

— Ugy kéne, hogy legyen, hogy Wekerle legyen az igazgató ur és aztán ne kérdezzen, hanem egy-kettőre megbüntessen minden hiányzót.

... Csak az a bökkenő, hogy Wekerle igazgató ur is a hiányzók közt volt. Sőt a pártfelfigyázók és a pedellusok is mind hiányoztak.

Más megoldás csak az lehetne, hogy a hiányzók listáját áttegyék, miként a mandátumokat a Kuriához és a Kuria döntse el, hogy aki egy nap alatt nem tudja az elmaradását hitelen igazolni, annak a fizetéséből legalább száz forintot vegyenek el a felnöttek oktatására szervezett tanfolyamok javára.

* * *

III. Késő bánat; hosszú ülés.

Megint visoki sabores lett a Ház, megjöttek a horvátok s egymásután jelentkeztek felszólalni a szeszadójavaslat ellen, melynek tárgyalását ma kezdték meg.

A vezérek, igazgatók, pedellusok, parlamenti időjósok ebből észrevették, hogy baj van, a sok beszéddel megint sok idő telik és bizony ki tudja, hogy mikor lesz itt már végre vakáció.

Az ülés végén aztán Melzer Béla indítvány: adott be, hogy az üléseket egy órával hosszabbítsák meg.

Melzer sóhajt s a parlament nyög reája egy jajt. Késő bánat. Már, ha meg is hosszabbítják az üléseket, azzal nem növelik meg a képviselők létszámát, és nem végezhetnek el több dolgot. Megköszönhetik, ha a szeszjavaslatból csinálhatnak valamit és ha a kuriai bíraskodást csak úgy formalitásból meghosszabbíthatják.

Egyébként nem igen tanácsos kísérletezni. Mert, aki még most is itt marad, a java vakációs időben s a legnagyobb melegeben, annak már minden mindegy, de a meghosszabbított üléseken se arra gondol, hogy több munkát végezzen, ellenben azon töri az esztét, hogy miképpen bosszantsa azokat, akik nincsenek itt.

S amikor a meghosszabbítási indítványról beszélgetnek, a balpárton kiadják a jelszót:

— Mindennap katalógus olvasás lesz.

Ami azt jelenti, hogy mindennap konstatálják a határozatképtelenséget s egy nap sem hozhatnak határozatot.

Kivéve azt a napot, amikor a Ház elhatározza a vakációt.

Mert akkor már senki sem fogja követelni, hogy a határozathozatalnál száz képviselő legyen jelen.

Budapest, június 19.

A főváros fejlesztése. Bárczy István polgármester ma a képviselőházban fölkereste Wekerle Sándor miniszterelnököt, akit arra kért, hogy a főváros fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalassa le még a nyári szünet előtt. A polgármester utalt arra, hogy milyen nagy érdeke a fővárosnak ennek a törvényjavaslatnak minél hamarabb való törvényerőre emelése és a miniszterelnök teljes mértékben honorálta ezt a kérést. Valószínű, hogy ha a szeszadójavaslat tárgyalása nem húzódik na-

gyon el, ez a törvényjavaslat is még nyári szünet előtt kerül napirendre.

Hoitsy Pál, a pénzügyi bizottság előadója, a képviselőház mai ülésében terjesztette be a pénzügyi bizottságnak jelentését a főváros fejlesztéséről szóló törvényjavaslat tárgyában. A jelentésben a pénzügyi bizottság hosszasan foglalkozik a főváros eddigi nagyarányú fejlődésével, amely az elmúlt negyven esztendőben hatalmas lendületben haladt előre. A legutolsó években azonban visszacsúszást lehetett tapasztalni, aminek okát a pénzügyi bizottság abban találja, hogy a fővárosnak nem állott rendelkezésre elegendő anyagi eszköz. Ezt a hiányt kívánja pótolni a törvényjavaslat, amelynek tehát kettős célja van: egyrészt, hogy a főváros anyagi helyzetén segítsen, másrészt pedig, hogy a város fejlődését és épülését mozdítsa elő. A jelentés behatóan ismerteti a törvényjavaslat egyes rendelkezéseit és végül tekintettel azokra a fontos érdekekre, amelyek kielégítését ez a javaslat fogja meghozni törvényerőre emelkedése esetén, elfogadásra ajánlja a képviselőháznak.

A végrehajtási törvény novellája.

— Az igazságügyi bizottság ülése. —

Budapest, június 19.

A végrehajtási törvény módosításáról szóló törvényjavaslat miatt támasztott izgalom csaknem teljesen elmúlt. A képviselőház mai ülésén Günther Antal igazságügyminisztert, amikor az ülésterembe lépett, szíves ovációval fogadták és a folyosón is élénken üdvözölték. A miniszter barátai előtt kijelentette, hogy a dolog kínos meglepetés volt számára, amely ellen nem volt módja védekezni. Kedden este a koalíció értekezlete alatt kapta a távirati értesítést, hogy a király másnap délelőtt fogadja, tehát rögtön távoznia kellett, hogy bécsi utazására az előkészületeket megtegye.

Az igazságügyi bizottság délután tartott ülésében vette ismét tárgyalás alá a visszaküldött javaslatot. A bizottsági ülést nagy érdeklődéssel várták, s megjelent azon a bizottsági tagokon kívül számos képviselő. A tanácskozás azzal kezdődött, hogy a bizottság bizalmat szavazott Günther Antal igazságügyminiszternek, majd az ő indítványára kimondta, hogy a javaslatot újra részletes tárgyalás alá veszi és így módot ad a módosító indítványok benyújtására. Igen beható vita indult meg ezután, amelyben egész sereg módosítást indítványoztak. Ezek közül többet a bizottság elfogadott, de az indítványok nagyobb részét, köztük Kelemen Samunak a fundus instructus lefoglalhatóságára tett indítványát, mellőzte. Nagy jelentőségű Günther Antalnak az a nyilatkozata, hogy a homestead-törvény tervezete már készen van s azt az őszi ülésszakban a képviselőház elé terjeszti. A bizottság ma csak öt szakaszszal végzett és a tárgyalást holnap délelőtt folytatja.

A mai ülésről tudósításunk a következő:

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma délután öt órakor tartott ülésén foglalkozott a végrehajtási törvényjavaslattal. Az ülésen Holló Lajos elnökölt. Az igazságügyminisztérium részéről jelen voltak Günther Antal igazságügyminiszter, Meskó László, Imling Konrád és Tóry Gusztáv államtitkárok.

Holló Lajos az ülést megnyitván, foglalkozik a bizottság ellen intézett azon támadással, mintha ezen bizottságban nem a legkoncziósi formában folyó nék a tárgyalás s mintha itt az igazságügyminiszter rideg magatartása folytán lehetetlen volna a módosítások keresztülvitele. Tanul hívja fel a bizottság összes tagjait a tekintetben, hogy a bizottság sohasem zárkózott el semmiféle jogos óhaj és indítvány elől, tette volt bár azt akár bizottsági tag, akár nem s a bizottság minden indítványt a legalaposabb, a legkörültekintőbb konszideráció tárgyává tette. Ennek konstatálása után bejelenti, hogy napirend előtt felszólalásra jelentkeztek Bizony Ákos, Visontai Soma, Kelemen Samu és Baross János. Minthogy a két utóbbi a bizottságnak nem tagja, kéri a bizottságot, hogy megadja-e a jogot nekik a felszólalásra. A bizottság, minthogy nem tagok részére a ház-

szabályok napirend előtti felszólalásra jogot nem adnak, a nem bizottsági tagoknak nem engedte meg a napirend előtti felszólalást.

Bizalom a miniszternek.

Bakonyi Samu előadó részletesen foglalkozott mindazon aggályokkal és kifogásokkal, amelyeket a javaslat ellen részint képviselői körökben, részint magánosok részéről felhozattak. Kijelenti, hogy azok legnagyobb részével már foglalkozott a bizottság és azok felett napirendre is tért.

Bizony Ákos azt hiszi, a bizottság hozzájárulásával jelneheti ki, hogy a bizottság teljes bizalommal van az igazságügyminiszter kiváló egyénisége iránt. Ami a tárgyalást illeti, a maga részéről, minthogy a képviselőház nem jelölte meg azon pontokat, amelyeket módosítani kíván, nem menne bele semmiféle tárgyalásba.

Holló Lajos ahhoz hozzájárul, hogy a bizottság bizalmát fejezze ki a miniszter iránt, azonban Bizony, felfogásával szemben helyesebbnek tartaná, ha a bizottság belemerne a javaslat újabb tárgyalásába és az egyes képviselők által beadott felszólalásokat konszideráció tárgyává tenné.

Günther Antal igazságügyminiszter arra kéri a bizottságot, hogy a beterjesztett felszólalásokkal és kifogásokkal foglalkozzék. Bár ő azt tartja, hogy ezen indítványoknak legnagyobb része olyan, hogy a plénum előtt is tárgyalható lett volna s nem lett volna szükséges ezek miatt az egész javaslatot a bizottságnak újra revízió alá vennie, mégis minthogy ő a pártértekezleten halaszthatatlan hivatalos ügyek miatt nem lehetett jelen, sőt másnap is el kellett utaznia, szívesen hozzájárul ahhoz, hogy a javaslatot a bizottság még egyszer tárgyalja. Azért helyesnek tartaná, ha a bizottság most foglalkoznék az összes indítványokkal.

Visontai Soma teljes szívvél hozzájárul Bizony Ákos ama bizalmi nyilatkozatához, mely az igazságügyminiszter személyére vonatkozik. Elismeri, hogy a parlament gyakorlatát képezi, hogy a plenáris tárgyalás során egész javaslatok vagy egyes szakaszok újabb mérlegelés végett a szakbizottsághoz visszautasítottak. Most azonban egy javaslat, mely egy év óta van a parlamenti tagok kezében és melyet az igazságügyi bizottság két ízben is tárgyalt, sőt a bizottságon kívül álló képviselők meglehetősen érdeklődése, hozzászólása és házszabályszerű indítványozásai mellett a legalaposabban tárgyalatott le minden szakasza: a képviselőház által minden tárgyalás és érdemleges indítvány nélkül egyszerűen visszautasított a bizottsághoz. Történt pedig ez azért, mert néhány parlamenti tag nem is a parlament nyilvános fórumán, hanem inkább klubbeli magán összehozásban bizonyos aggályokat kezdett nyilatkoztatni, amelyekről az egész esztendőn át hallgattak. Egyebekben hozzájárul a miniszter óhajához, hogy a szakaszok ezuttal újra mérlegeltesenek.

Simonyi-Semadam Sándor részletesen elmondja a pártértekezlet alatt történeteket és kifejezetten hangsúlyozza, hogy attól a támadástól, amely a sajtó részéről az igazságügyminiszter ellen intéztetett, azok a képviselők, akik a novellának a bizottság által való újabb tárgyalását proponálták, teljesen távol állottak.

Günther Antal igazságügyminiszter kijelenti, hogy amikor a javaslat tárgyalásának elhalasztásához hozzájárult, azt korántsem azért tette, mintha nem lett volna meggyőződve az igazságügyi bizottság rendíthetetlen támogatásáról, hanem neki el kellett utaznia és ezért deferált annak az óhajnak, hogy a módosítások megtételére még a plenáris tárgyalás előtt alkalom nyújtassék.

A bizottság kimondotta, hogy a javaslatot újra részletes tárgyalás alá veszi.

Újra tárgyalják a javaslatot.

Az I. §-hoz Kovács Ernő a következő módosítást ajánlotta:

Az 1881:LX. 8. §-a a következő rendelkezéssel egészítették ki: Ha a 231. § értelmében a biztosítási végrehajtás elkerülése végett a tartozás vagy annak egy része bíról letétbe helyeztetett, az esetben a kiegészítő végrehajtási kérvényben annak kiutalása kérendő. A kielégítési végrehajtás csak a marasztalási összegnek a letét által nem fedezett része erejéig rendelkezhető el.

A bizottság Bizony Ákos, Nagy Dezső, Nagy Sándor és Csizmazla Endre felszólalása után napirendre tért az indítvány felett.

Az I. §-hoz Kovács Ernő benyújtotta a következő módosítását:

Az 1881:LX. t.-cz. 41. §-a a következő rendelkezéssel egészítették ki: Végrehajtást szenvedett a végrehajtás foganatosítása alkalmával, vagy azután is teljesítheti a bíróság közbenjöttével a fizetést. Ezen célból a végrehajtás foganatosítása alkalmával a fizetési összeg a bírósági végrehajtónak adandó át, aki ennek folytán a foglalást beszüntetni, az esetleg már foganatosított zárlávéteit megszüntetni kijelenteni köteles. A végrehajtás foganatosítása után pedig a fizetési összeg a bíróságnál teendő le és az mondja ki a végrehajtás megszüntetését, a lefoglalt ingóknak a zár alóli feloldását.

Bakonyi Samu előadó nem járul hozzá a módosításhoz.

A bizottság a módosítást nem fogadta el.

Kelemen Samu vagylagos indítványt terjeszt elő. A 2. §. negyedik pontjából vagy kihagyni kéri a „felszerelések” szót, vagy a következő szöveget ajánlja: A köz-, vagy magánhivatalhoz, intézethez, vagy üzlethez tartozó pecsétnyomók, bélyegzők, irományok, feljegyzési, üzleti és egyéb könyvek, valamint hasonló jellegű nélkülözhetetlen felszerelések.

Bakonyi Samu nem fogadja el a módosítást, mert viciálja a javaslat egész szisztémáját.

Nagy Dezső pártolja a módosítást.

Petrogalli Oszkár a következő szövegezt ajánlja: A köz-, vagy magánhivatalhoz, intézethez, vagy üzlethez tartozó pecsétnyomók, bélyegzők, irományok, feljegyzési, üzleti és egyéb könyvek, valamint köz- és magánhivatalok más felszerelése.

Günther Antal igazságügyminiszter hozzájárul Petrogalli módosításához, azonban kéri a bizottságot, hogy a szövegezt bízzák a kodifikáló bizottságra.

A bizottság Kelemen Samu és Petrogalli módosításával elfogadta a szakaszt.

Kelemen Samu indítványozza, hogy a 2. §. 7. pontjánál a szülésznek műszerei is lefoglalhatatlannak mondassanak ki. Ellenben a szövegből az, hogy hivatásuk gyakorlatához tartozó könyvek, minták, műszerek helyett az teendő, hogy hivatásuk gyakorlatához szükséges könyvek, stb., mert ezeket érő könyvtárak válnak így lefoglalhatatlannak, ami nem helyes.

A bizottság a módosítást elfogadta.

Ferenczy Géza a 2. §. 9. pontjába beleilleszteni kívánja a „nyilvános jellegű” szöveget.

Holló Lajos és Nagy Dezső felszólalásai után a bizottság a módosításokat nem fogadja el.

Horváth József (marosújvári) a 2. §. 10. pontjához indítványozza a következő módosítást: a végrehajtást szenvedő és háznépének kifejezetten fényűzési cikkek kivételével minden házi és konyhabutóra, edényre, főző- és evőeszközök, kályhák, tüzhelyek, ágy-, fehér- és ruhaneműk.

Holló Lajos és Bakonyi Samu felszólalásai után a bizottság a módosítást nem fogadta el.

Éber Antal indítványozza, hogy a 2. §. 10. pontja végére jöjjön: „de legfeljebb 200 korona erejéig”.

Simonyi-Semadam Sándor figyelmezteti a bizottságot, hogy lehetőleg olyan kritériumot adjon, amelyet a végrehajtó zsűri mértékül fogadhasson el, hogy ne kelljen a végrehajtást szenvedettnek mindig előterjesztéssel élni.

A bizottság a módosítást Günther igazságügyminiszter, Holló Lajos, Bakonyi Samu, Ferenczy Géza és Csizmazia Endre felszólalásai után nem fogadta el.

A homestead.

Kelemen Samu a 2. §. 10. pontjánál a végrehajtás alól való mentességet kiterjeszteni kívánja vagylagosan akként, hogy más állam hiányában két sertés is lefoglalhatatlan legyen. Speciális gazdasági viszonyaink között épp a legszegényebb gazdasági osztályt védjük, ha a két sertést lefoglalhatatlannak mondjuk.

Baross János Bernát István, Buza Barna, Szemere Huba, gróf Uchtritz Amadé, Emödi József, Lévy Mihály, Hódy Gyula és több más társa nevében indítványozza, hogy a jövőben azon nagyságú paraszttulajdonos földje is lefoglalhatatlan legyen, amely egy család eltartására szükséges. Az amerikai, a román, a szerb és az angol-indiai, továbbá a mecklenburg-schwerini életbenlévő homestead törvényekkel és a hazai viszonyokkal indokolja indítványát.

Günther igazságügyminiszter méltányolja az előadott érdeket és a paraszttulajdonos biztonosságát megővni kész. A jelen javaslat csak az ingók végrehajtási mentességével foglalkozik. Gondoskodni kíván az ingatlanok védelméről is. A törvényjavaslat indokolásába és a bizottság jelentésébe fel van véve, hogy a homestead törvénytervezete már a minisztériumban kész van. Célja, hogy a jövő ülésszakban olyan időben terjeszthesse be a javaslatot, hogy az még a jövő ülésszakban tárgyalható legyen.

Simonyi-Semadam Sándor kéri a minisztert, hogy ezt a nyilatkozatát a plénum előtt is megtegye, olyképp, hogy ez a homestead-intézmény előbb lesz megvalósítva, mint a magánjog kodifikálása. Ohajtaná, hogy a fundus instrukcióra adott kiméleti idő az ingatlanra is kiterjesztessék.

Baross János a miniszter nyilatkozata után indítványát visszavonta.

Emödi József a 2. §. 18. pontjánál indítványozza, hogy a végrehajtás alól kivonassék nemcsak az igavonó jószág, hanem az ezek eltartására szükséges szalma és takarmány.

Günther igazságügyminiszter a módosításhoz hozzájárul és a bizottság azt el is fogadta.

Kelemen Samu a 2. §. 18. pontjáról, amely a 12 kataszter-holdnyi birtokot, gazdasági felszerelését egyáltalán lefoglalhatatlannak mondja, úgy vélekedik, hogy ez csak a homesteaddal kapcsolatosan rendezhető kérdés, mert a homestead megvédi az ingatlan és annak termését is.

Bakonyi Samu, Holló Lajos, Csizmazia Endre a 18. pont fenntartását kéri.

A bizottság a 18. pontot e tekintetben fenntartotta.

További módosítások.

Kálosi József javasolja, hogy a 3. §. első bekezdésében ezen szavak után: „a dolog vételárának” hozzáteendő: „illetve büntetendő cselekmény elkövetése által okozott és ítéletileg megállapított kártérítési összegnek”.

Nagy Dezső ellenzi a módosítást.

Günther igazságügyminiszter kijelenti, hogy ez a módosítás a 3. §-ba nem illik bele, hanem megfontolás tárgyává teszi.

A bizottság a módosítást nem fogadta el.

Éber Antal a 3. §-nál indítványozza, hogy a 2. §-ban le nem foglalhatónak kimondott tárgyak lefoglalhatók legyenek büntető ítélet, kártérítési igény és a felperes által szegénnyel folytatott per végrehajtása során.

A bizottság a módosítást nem fogadta el.

Kálosi József indítványozza, hogy a 3. §. 4. bekezdésében ezen szavak után: „vagy törvényes gyakorlatnál” hozzáteendő: „ugyszintén törvénytelen gyermeknek tartását megállapító ítéletnél” stb.

Günther Antal igazságügyminiszter a módosítást elfogadta és a szövegezt a bizottság a miniszterre bízta.

A 4. §-nál Kelemen Samu a 100 koronán aluli végrehajtási illetmények miatt semmiféle közbenjárás díjat meg nem enged, de a hitelezők készkiadásait az adós ellen megállapítandónak tartja, mert az ellenkező a kisiparost, a kis egzisztenciájú hitelezők követeléseit lehetetlenné teszi.

A bizottság a módosítást nem fogadta el.

Az 5. §-nál Horváth József (marosújvári) indítványozza, hogy ha olyan dolgok foglaltak le, amelyek a végrehajtás alól mentesek és ez ellen a végrehajtást szenvedő a foglalási jegyzőkönyvben tiltakozik, a bíróság e tiltakozást külön előterjesztés nélkül is elbírálni tartozik és addig, míg e tiltakozás jogossága elbírálván nincs, a végrehajtás nem folytatható.

Günther igazságügyminiszter méltányolja Horváth József indítványát és ahhoz hozzájárul.

A bizottság a módosítást elfogadta.

A létminimum.

Horváth József (marosújvári) indítványozza, hogy a 2000 koronás létminimum a X. és XI. fizetési osztályú tisztviselőkre nézve az állami vagy kormányhatósági hozzájárulással létesített pénzintézetekkel szemben az esetre, ha ehhez az illető tisztviselő maguk is hozzájárulnak, 1600 koronában állapíttassék meg. Utal arra, hogy ez szükséges azért, mert máskülönben az állami támogatással megkezdett tehermentesítés éppen a kisebb tisztviselőknél nem vihető keresztül.

Günther Antal igazságügyminiszter igéri, hogy a vármegyei tisztviselőkre nézve az életbelépési intézkedésekben fog gondoskodni a konverzió keresztülviteléről.

A többi szakasz tárgyalását a bizottság holnap délelőtt tíz órakor folytatja.

KÜLFÖLD.

Németország és az európai béke.

Berlin, június 19.

Világszerte nagy feltűnést keltett a napokban a „Dortmunder Ztg.” hire, hogy a német császár idegen katonai attasék előtt nagy fontosságú kijelentéseket tett, s az európai béke dolgában vezetőszólan nyilatkozott. A berlini lap szerint a császár azt mondta volna, hogy Németországot be akarják keríteni és meg akarják támadni. E kijelentés, illetve a berlini újság híresztelése természetesen követelménye volt a revali entevűnek. Az egész világsajtó foglalkozott a császári kijelentéssel, s mindenfelé, habár csak fentartással vették át a berlini „Dortmunder Ztg.” közleményét, nagy fontosságát tulajdonítottak neki. Most aztán sorra érkeznek a czáfolatok az itteni sajtó-organumoktól. — A „Nordd. Allg. Ztg.” A helyzet czímmel a következőket írja:

A politikai helyzet megítélésében általánosságban bizonyos nyugtalanság nyilvánul meg, amely nem annyira konkrét tényeken alapszik, mint inkább az afelett széles körben érzett bizonytalanságból ered, vajjon keletkezhetik-e egy új konstanczió, amely megzavarhatja a függő kérdések békés megoldását. Hiba volna tagadni annak lehetőségét, hogy súlyos diplomáciai bonyodalmak állhatnak be. Ennek tudatában sem szabad azonban elfelejteni, hogy esetleges veszélyek aggodalmas és túlzó kiszínezésével lehet elősegíteni a függő kérdések tárgyi és egészséges meg-

oldását, amit pedig valamennyi hatalom közös érdeke parancsol. A várakozás olyan időszakában, amelyen jelenleg élünk, tapasztalás szerint oly elemek nyomulnak előtérbe, akiknek kedvük telik bajok okozásában. Ilyen időszakok alkalmas talajt nyújtanak a legtarthatatlanabb hírek számára és már az újságok felületes olvasásából is könnyen meggyőződést lehet szerezni arról, mily buzgalommal üzik ily elemek gonosz célzatu koholmányaik terjesztését.

A német politikának különös oka van arra, hogy résen álljon, miután jóformán az összes ilyenféle hírek ellen, mint közös támadási objektum ellen, irányulnak. Évek óta megszoktuk, hogy tulbuzgó sajtóágensek minket mondanak az orosz-japán háború tulajdonképpeni értelmi szerzőjének, nem csoda, ha jelenleg is ezen ócska történelmi hazugsággal dolgoznak, amelyet könnyű volna okmányokkal megcáfolnunk. Mihelyt a közeli kelet problémáiról van szó, rendszeresen azt halljuk, hogy Konstantinápolyban német részről jövő tanácsok működnek közre, hogy Törökországban a háborus hangulatot felkeltsük. Innen nem esnek messze azok az állítások, amelyek szerint a perzsiai anarchikus állapotok a németek számláját terhelik, hogy mi küldtünk altiszteket instrukturoknak Afganisztánba, hogy javítani igyekeznünk helyzetünket azáltal, hogy az izlam világot felizgatjuk az európaiak ellen. Ezekon kívül intervencziót készítettünk elő Orosz-Lengyelországban, titkos összeköttetéseket tartunk fel Muley Hafiddal, csupa valótlan, amelynek támogatására a legcsekélyebb ténny sem lehet felhozni. Sajnos, azt a tapasztalatot is kell tennünk, hogy a német politika elleni üzemeket a szenzációhajhásztól vezéreltetve, itt-ott még Németországban is előmozdítják.

Oly pillanatban, midőn a közeli Kelet kérdései kiváló jelentőséggel bírnak, nagyfokú könnyelműség a nyilvánosságba vetni azt a teljesen alaptalan hírt, hogy báró Marschall nagykövetet vissza fogják hívni és báró Goltz főellgyelővel helyét betöltetni. Még nagyobb mértékben elítélendő az a visszaélés, hogy oly kijelentéseket, amelyeket ő felsége a császár tiszteiben tett, nem hiteles és önkényes formában a sajtóba vittek. Eme, a valóság látszatával forgalomba hozott hír alapja az a beszélgetés, amelyet a császár Döberitzben a május 29-iki gyakorlatozás után folytatott a császár-brigáddal, amelyet ő felsége trónörökös korában 20 év előtt Frigyes császár elé vezetett. E beszélgetésnek csakis szolgálati és katonai ügyek képezték anyagát. Nem vonatkozott e beszélgetés politikai napikérdésekre és nem volt szó benne bekerítésről és körülzárásról.

A császár, igaz, kifejezést adott annak a meggyőződésének, hogy a hadsereg Nagy Frigyes szelleméhez híven meg fog felelni feladatainak. Lehetséges veszélyektől nem akarjuk tekintetünket elfordítani. Katonáink nem viselik sisakjaikon a volt birodalmi hadsereg hildesheimi kontingensének nem harcias jelmondatát: „Da pacem Domine in diebus nostris.” Erőnk tudatán alapszik bizalmunk és nyugodtságunk, amely egyedül méltó egy nagy, békés néphez.

A revali találkozás után. A mértékadó török tényezők fellegása a revali találkozásról folytonosan változik és pedig azért, mert számos ellentmondó jelentés érkezik. Az itteni viszonyok alapos és tapasztalt megfigyelői egyhangulag azon a véleményen vannak, hogy Törökországnak nincs oka aggodalomra, miután a többi hatalom sulya elégséges lesz esetleg tulmessze menő angol-orosz reformjavaslatoknak oly módon való redukálására, hogy azok a gyakorlatban keresztülvihetők legyenek, a statusquót biztosítsák és bonyodalmakat elkerülhetővé tegyenek. A jelentések megerősítik, hogy a maczedóniai bandalüzelmek legutóbb tapasztalható rendkívüli fokozódása szintén egyik indirekt következménye a revali találkozásnak, miután a komiték és a bandák tagjai nagy reményeket táplálnak a revali megállapodásokat illetőleg.

Az angol-orosz-macedon javaslat. Berlini illetékes helyen közlik, hogy az angol-orosz maczedóniai reformjavaslat sem arra nem számíthat, hogy a hatalmak azonnal hozzájáruljanak, sem nem olyan, hogy miatta az európai koncert felbomoljon, de mindenestre jó alapot szolgáltat a további tárgyalásra a konstantinápolyi nagykövetek konferenciáján.

A szerb kormányválság. A szerb király ma fogadta Stojanovits ifjuradikális vezért, hogy meghallgassa a legnagyobb ellenzéki csoport véleményét a kormányválság megoldásáról. A kihallgatáson az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés is szóba került. Hír szerint az ifjuradikális párt hallandó a skupstinában keresztül bocsátani a szerződést, még pedig úgy, hogy a párt részéről egy szónok hangsúlyozni fogja a szerződés káros voltát Szerbiára nézve, aztán a párt valamennyi tagja elhagyja az üléstermet. A kormányválság legalább tíz napig fog tartani. Valószínű, hogy az új kabinet az ó-radikális párt tagjaiból fog kikerülni, amely tudvalevőleg törölte a költségvetésből a trónörökös apanázsát.

Marokkó. A francia kamara a kormány marokkói politikájára vonatkozó interpellációt tárgyalja. Gervais képviselő azt kérdezi, vajon a kormány hű marad-e a kamara által ismételt helyeselt politikához, vajon nem tér-e el az algezirászi aktától és mik Damade instrukciói. Szólv semlegességet javasol az Abdul Aziz és Muley Hafid közötti harcban, vagyis a szabad kéz politikáját helyesli. Jelentse ki a kormány, vajon Franciaország állandó érdekeit Afrikában provokáció nélkül, egyúttal azonban gyöngeség nélkül is, megőrzi-e. (Helyeslés.) Dechanel képviselő szerint nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy Abdul Aziz volt az, aki Marokkó nevében az algezirászi aktát aláírta. Európa elismerhet valakit szultánnak az esetben, ha aláírja az algezirászi aktát. Szólv azon véleményen van, hogy Franciaország nem gondolhat a Marokkóból való visszavonulásra, mert ennek megtörténte után sokkal rosszabb feltételek mellett kellene visszatérnie Marokkóba. Dicséri a rendőrségi szervezetet, valamint a törzsfőnökökkel ezek saját biztonsága tárgyában kötött egyezményeket és azt mondja, hogy a Marokkó-ügy időt és türelmet követel. Kívánatos, hogy a Benni Snasz-törzsekkel előfordult hasonló incidensek elkerülése céljából a vezetés az algezirászi határon egységesíttessék. A ház élénk helyeslése közben szólv elismerését nyilvánítja a marokkói francia csapatok fegyelmességén és hazafiságán.

Jaures nagy lármá és zajongás közben idéz egy újságot, amely Németország részéről Franciaország-hoz intézett jegyzékről tesz említést, melyben azt kérdeik Franciaországtól, vajon vissza fogja-e vonni csapatait. Két nappal ezután találkozott Cambon londoni nagykövét Schön államtitkarral. Kiméljenek meg bennünket — mondja Jaures — a jövőben ilyen események találkozásának szomorú tényétől! (Tiltakozás halfelől.) Clemenceau miniszterelnök és Pichon külügyminiszter a leghatározottabban tiltakoznak Jaures ezen megjegyzése ellen. Pichon azt kiáltja Jauresnak: Ki hatalmazta fel önt, hogy Németország nevében beszéljen? A szélsőbaloldal erre óriási lármában tört ki, szidalmazza a minisztert és a padok födelét csapkodja, míg a kamara többi pártjai tapsolnak a miniszternek. Jaures azt feleli, hogy husz más nyugtalanító képviselő idézte már ugyanezen híreszteléseket, miért támadja csak őt a miniszter. Ezzel az incidens befejeződött és Jaures nyugodtan folytathatja beszédét. Végül hangsúlyozza annak szükségességét, hogy Abdul Azizt, akinek hatalma rombadőlt, tovább ne támogassák és őva inti Pichont, hogy maradjon az algezirászi egyezmény határai között, nehogy a zivataros láthatár még jobban elsötétüljön. Pichon válaszolni akar, de a szélső baloldal a padfődelekkel oly óriási zajt üt, hogy nem tud szóhoz jutni. Hiába kéri a zajongó párthíveit Jaures, azok nem hagyják abba a dörömbölést. Végül Brisson elnök helyreállítja a rendet azzal a kijelentésével, hogy Pichon láthatólag többet mondott, mint amennyit akart, mert itt mindenki csak Franciaország nevében beszél. (Élénk tetszés.) Pichon miniszter hozzájárul az elnök kijelentéséhez, megjegyzi azonban, hogy soha semmiféle külföldi hatalom képviselője nem használt oly hangot, mint Jaurés. (Mozgás.)

Amidőn Jaures idegen intervenczióra céloz. Pichon azt kiáltja közbe: Soha nem mondta nekünk egy hatalom se, hogy az algezirászi egyezmény keretén tulmentünk. Roszul ismerik hazafiságunkat azok, akik felteszik, hogy valamely hatalom közbelépését provokáltuk. A kamara végül 343 szavazattal 126 ellenében napirendet fogadott el, amely azon reménynek ad kifejezést, hogy a kormány Marokkó politikájába való beavatkozás nélkül meg fogja védeni Franciaország tekintélyét Marokkóban.

A casablancái francia konzul jelenti, hogy a Sraghna-törzs egyéb törzsekkel szövetségbe Marakes közelében több csatát vívott Muley Hafid csapataival, amelyeket megvert.

A perzsa forradalom. A sahi még nem válaszolt a parlament memorandumára. Tábora a Bagshakertben napról-napra szaporodik s ebben bizakodva, a sahi hallani sem akar engedékenységről, sőt el van tőkelve, hogy visszaállítja az abszolutizmust. Teheránban a kereskedők gyűlést tartottak és elhatározták, hogy folytatni fogják a megakadt üzleti forgalmat. Egy atebriai távirat, amelyet tegnap a parlamentben felolvastak, híriül hozza, hogy az asszonyok eladják minden ékszerüket és ezen a pénzen katonaságot akarnak toborozni az alkotmány védelmére. Enseli kikötőbe (a Kaspi-tenger perzsi partvidékén) egy orosz ágyunaszád érkezett és nagyobb orosz hadihajókat is várnak oda. Taebriből jelentik, hogy 1500 főnyi felfegyverzett sereg indult Teherán ellen.

A Wahrmond-ügy.

— Lecsitult a közvélemény. —

Budapest, június 19.

Megirtuk tegnap, hogy a Wahrmond-affér, amely hónapok óta nyugtalanítja az osztrák közvéleményt, hivatalosan befejezést nyert. Wahrmondot kinevezték a prágai egyetemhez az egyházjog tanárának. Hivatalos körökben azt remélik, hogy ezzel az egész ügyet el is intézték. Az elintézés módja ellen sem lehet kifogása senkinek, mert a nagy vitában kifejezésre jutott princípiumok sérelme nélkül történt a megoldás. Wahrmond tanár folytathatja előadásait Prágában ugyanabban a szellemben, ahogy Innsbruckban tanított és ezzel a szabadtanítás elve teljes és tökéletes diadalhoz jutott. Viszont megnyugtatólag hat ez az áthelyezés azokra a körökre is, ahol az volt a felfogás, hogy Wahrmondnak Innsbruckban való megmaradása mellett az innsbrucki egyetemen a béke helyreállítása csaknem teljesen kilátástalan.

A prágai egyetem rektorátusa a tegnapi napon kapta meg a hivatalos értesítést Wahrmond áthelyeztetéséről. Előbb az volt a hivatalos körök szándéka, hogy Wahrmond nyomában a kinevezetés után kezdje meg a prágai egyetemen előadásait, de utóbb letettek erről a szándékról, minthogy ennek a megvalósítása elé alig legyőzhető akadályok gördültek. Wahrmond kijelentette, hogy megnyugvással fogadja az előadásainak felfüggesztése ellen folyamatba tett jogorvosló intézkedéseket és Prágában a téli szemeszter elején kezdi meg előadásait. A prágai egyetem egyházjogi katedrájának eddigi tanárát: Singer Henriket a bécsi egyetemre hívják meg, ahol az egyházjognak nincs tanára ez idő szerint.

Prágában közel kétszáz szabadgondolkodó cseh egyetemi hallgató ma délután gyűlést tartott és hosszú vita után, ugyszólván egyhangulag azt határozta, hogy a mai nappal befejezi a sztrájkot.

Wahrmond a kinevezési okmány átvétele után nyomban Innsbruckba utazott, hogy a diákságot a sztrájk megszüntetésére bírja rá. Az innsbrucki diákok a sztrájk megszüntetésének feltételül tudvalevőleg azt szabták meg, hogy Wahrmond tovább folytassa felolvasásait az innsbrucki egyetemen. A prágai egyetem diákságának központi választmánya tegnap sürgönyileg megkérte az innsbrucki diákokat, hogy a sztrájkot szüntessék meg, mert félt, hogy magukra maradnak, miután Prágában is a sztrájkot igen nehezen lehetne keresztülvinni. Hétfőn valószínűleg megkezdik az egyetemi előadásokat. A prágai egyetemi ifjuság Wahrmond ünnepélyes fogadtatására készül. A bécsi egyetemeken hétfőn megkezdik az előadásokat. A gráci két egyetemen az előadásokat további intézkedésig felfüggesztették.

A bécsi műegyetemen, ahol ma kellett volna kezdődni az előadásoknak, kihirdették, hogy az előadásokat, mivel a helyzet még nincs teljesen tisztázva, e hónap 22-én kezdik ismét meg.

A bécsi szabadelvű német diákok egy küldöttsége ma azzal a beadvánnyal fordult az egyetem tanácsához, hogy mutassák meg nekik azokat az aktákat, amelyeknek alapján a bécsi

rektori konferencia határozatát meghozták. Az egyetemi tanács visszautasította a kérést s erre az ifjuság kijelentette a rektor előtt, hogy folytatni fogják a sztrájkot.

Az osztrák képviselőház ülésének végén Marchet közoktatásügyi miniszter válaszolt azon interpellációkra, amelyeket ő felségének az egyetemi eseményekről állítólag tett nyilatkozatai miatt hozzá intéztek és kijelentette, hogy elvből nem szándékozik felvilágosítást adni e kijelentésekről, másrészt azonban konstatálja az igazságnak megfelelően, hogy ő felsége megjegyzései valószínűleg a legutóbbi idők egyik vagy másik eseményére vonatkoztak, azonban egyáltalán nem irányultak sem a rektorok ellen általában, sem a rektori értekezletnek a miniszter intenczióival teljesen megegyező határozatai ellen, miért is nincs oka sem a közvéleménynek, sem az érdekelt személyeknek a nyugtalanságra.

Az egyetemnek, a műegyetem és a főiskolák rektorai követték Ebner rektor példáját s kihirdették, hogy hétfőn, e hónap 22-én ismét megkezdődnek az előadások, ha pedig a zavarások megújulnak, akkor a közoktatási miniszter be fogja zárni az egyetemeket és főiskolákat. A rektorok ma is folytatják a békéltető tárgyalásokat az egyetemi szabadelvű ifjuság megbizottaival, hogy lehetővé tegyék hétfőre az előadások megkezdését. Brünmben a cseh műegyetemen ma megkezdették az előadásokat. A tovább sztrájkoló diákok azonban a folyosókon énekelnek, kiáltoznak, fütyülnek, hogy így megakadályozzák az előadások megtartását. A német műegyetem teljesen nyugodt. Előadásokat itt nem tartanak. A német diákok várakozó magatartást foglalnak. A cseh technikán egész délelőtt folytak a rendezvények. A felsőbb évfolyamokban, bár rendezvények közt, sikerült megtartani az előadásokat, az alsóbb évfolyamokban azonban az előadás megtartása a legnagyobb akadályokba ütközött. Délután a tanári kar rendkívüli értekezletet tart.

Brünmben a technika tanári kara ma délután tartott konferenciáján elhatározta, hogy felhívást intéz a diáksághoz, amelyben elismeréssel adózik azon hallgatónak, akik engedve a rektor felhívásának, a mai előadásra megjelentek és azon reményének kifejezést, hogy hétfőig a sztrájk véget ér és az összes hallgatók újból megjelenik az előadásokon. Ha azonban a zavarok nem érnének véget, mindazon szakoknál, amelyeknek hallgatói nem szüntették be a sztrájkot, az összes előadásokat és gyakorló órákat be fogják szüntetni.

Innsbruckban a szabadelvű diákság ma nagygyűlést tartott s elhatározta, hogy az összes egyetemen szabadelvű diákegyesületeihez átiratot intéz, amelyben tudatja, hogy kitarthatja a sztrájk mellett.

Az átirat így végződik:

„Legyetek hívek fogadalmatokhoz. Condoljátok meg, hogy ha Innsbruck elvész, akkor ütni fog a ti órátok is. Senkit se ijesszen meg a kormány fenyegetése és a szabadelvű ifjuság ne árulja el ideáljait előnyökért.”

Az innsbrucki szabadelvű diákok teljes gyűlése elhatározta, hogy folytatja a sztrájkot. Az innsbrucki szabadelvű diákok bizalmi férfainak bizottsága ma délután a következő táviratot intézte a bécsi egyetem szabadelvű ifjuságának bizottságához:

„A sztrájk Wahrmond meghívása ellenére föltétlenül tovább folytatandó.”

Az innsbrucki katolikus német diákság az egyetem rektorához beadványt intézett, amely a többek között a következőket mondja:

Szüleink azért küldtek az egyetemre, hogy lehetőleg rövid idő alatt végezzük el tanulmányainkat és mielőbb kimehessünk a világba s gondoskodjunk megélhetésünkről. Nem tűrhetjük, hogy az ifjuság minoritása megakadályozzon bennünket tanulmányaink folytatásában.

Parlament körökben Wahrmond prágai kinevezésével elintéztetnek tartják az ügyet és általános az a vélemény, hogy az egyetemi sztrájk már alig tarthat néhány napig mivel a diákság körében is erős áramlat van a sztrájk ellen.

A müncheni és a gráci egyetemekről ma reggel diákküldöttség érkezett ide, hogy kitarásra buzdítsa a sztrájkoló ifjuságot.

Elnökjelölés Amerikában.

— Taft államtitkárt jelölték. —

Budapest, június 19.

Lapunk tegnapi számában hirt adtunk arról, hogy Roosevelt, az amerikai köztársaság elnöke a leghatározottabban kijelentette, hogy végérvényesen és visszavonhatatlanul visszautasítja az újból való elnökjelöltségét. A jövő év márciusában Roosevelt kivonul a Fehér Házból a magánéletbe, mert megelégedte a hatalmat. Annakidején milliókat áldoztak rá a tröszt-királyok, hogy ő kerüljön az Egyesült Államok élére, most pedig milliókat adnak össze, csak hogy megszabaduljanak tőle. De Roosevelt politikáját folytatni fogja a pártja, s máris elfogadtatták a konventtel azt a programot, melyet Roosevelt és Taft, Ohio állam jelöltje támogatnak. A konvent megalakulása után Lodge szenátor, a jelölő nemzetgyűlés elnöke bejelentette, hogy el kell tekinteni Roosevelt személyétől, elhatározása végleges, leteszi az elnökséget, s arra kéri pártját, hogy folytassa az ő politikáját. Aztán következett a nagy korteskedés. Minden egyes állam megbizottja bejelentette a saját jelöltjét az elnöki székre, Illinois állam Cannon, Indiana Fairbanksot, New York Hughes-t jelölte, akiket csak mérsékelt tetszéssel fogadott a közönség. Amidőn végül Ohio állam Taftot jelöltette be, a karzati közönség lelkesedése a legmagasabb fokra hágott s a bejelentést zászlólengetéssel, hangos tetszésnyilvánítással és dalok éneklésével üdvözölték. A jelöltek megnevezése után Lodge szenátor elrendelte a szavazást.

A túlnyomó nagy többség „Roosevelt jobbekeze”, Taft hadügyi államtitkár jelöltsége mellett foglalt állást s mikor Ohio állam a saját külön jelölő gyűlésén Foraker ekseredett agitációja ellenére is Taft mellett döntött, már körülbelül biztosítva volt a hadügyi államtitkár többsége a nemzeti konventben. A közönség óriási érdeklődéssel kísérte a szavazás és korteskedés minden mozzanatát, s feszült kíváncsisággal lesté az eredményt.

Késő éjszaka volt, mire végeztek. A szavazatok aránya a republikánus nemzeti konventben az elnökjelöltség kérdésében a következő: Taft 702, Hughes 63, Cannon 61, Fairbanks 40, Noks 68, Lafolletex 25, Fowaker 16 és Roosevelt 3 szavazatot kapott. Taft jelölése ezután egyhangulag történt. A konvent erre péntek délelőttig elnapolta üléseit.

Tehát Taft államtitkár került ki győztesként. A 980 szavazat közül 702 volt az övé, s a szokásos újabb választáson egyhangú lett a választása.

Lodge szenátor éjfélután hirdette ki az eredményt:

— A republikánus nemzeti konvent William Howard Taft hadügyi államtitkárt elnökévé jelölte.

A jelölés után Taft kijelentette, hogy még a mai napon visszalep állásától.

Mikor Rooseveltnek híriú adták, hogy kegyeltjét, Taftot jelölték, ezeket mondta:

— Az országot valóban üdvözölnünk lehet. Sok év óta igen alaposan ismerem Taftot és kiváló mértékben becsülöm őt, mert az egész idő alatt, a midőn együtt dolgoztunk, ugyanazokért a célokért és ideálokért harcolt, mint én. Azt hiszem, az egész országban nem lehet találni oly férfit, aki annyira méltó volna az elnöki tisztségre, mint ő. Nemcsak a félelem áll tőle távol, hanem a magánérdek is. Jelleme őszinte, tudását illetőleg pedig alaposan ismeri mindazt, amire a nemzetnek belső és külső ügyekben szüksége van és a legmeszebbmenő rokonérzés nyilvánul meg iránta polgártársainál.

A köztársasági konventben a határozati bizottság kisebbségi véleményének elvetése után a konvent közfelkiáltással elfogadta a többségi jelentést, amely elfogadásra ajánlja a Taft és Roosevelt által támogatott programot. Ez a program, amely a trustokkal is foglalkozik, oly törvényeket kíván, amelyek az államszövetségi ellenőrzést a trustársaságokra nézve szigorítják és az államközi kereskedelemben résztvevő kereskedelmi társaságok ügykezelésének kiterjesztett nyilvánosságát adnak, hogy így lehetetlenné tegyék egyes iparágak monopolizálását. A program ezenkívül a vámtarifa reví-

zióját követeli és erre a célra a kongresszus rendkívüli ülészsakra való egybehívását tartja szükségesnek, amely az új elnök megválasztása után rögtön megkezdendő volna. A programnyilatkozat kijelenti, hogy a helyes védővamos politika csak úgy állhat meg a külfölddel szemben és csak úgy járhat mérsékelt haszonnal az amerikai ipar számára, ha maximális és minimális tarifát állapít meg.

A maximális tarifát oly esetekben kell majd alkalmazni, amidőn a külföld amerikai árukat igazságtalan kezelésben részesít, a minimális tarifa pedig az amerikai termék védelmének normális mértékét kell, hogy képezze. A pénzforgalmi eszközökre vonatkozólag a programtervezet helyesli a legutóbbi törvényhozási tényeket és új törvényeket sürget, amelyek a pénzforgalmat ruganyosabbá tegyék és jobban alakalmazkodjanak az ország szükségleteihez. E törvényeknél arra is kellene figyelni, hogy a kamatláb ingadozásai korlátoztassanak, valamint, hogy minden dollár jóformán aranyat érjen. A programtervezet ajánlja továbbá, hogy a vasutársaságok a teherszállításra vonatkozólag egyezményeket köthessenek az államközi kereskedelmi bizottság hozzájárulásának feuttartása mellett. Javasolja továbbá a tervezet, hogy törvény útján szabianak határt annak, hogy a vasutársaságok tulságos mértékben bocsássanak ki részvényeket és bondokat.

William Howard Taft 1857-ben született Cincinnatiában. Jogi tanulmányai befejezte után ügyvéd volt, majd bíró lett s a bírói pályán gyorsan haladt előre. A politikai pályán 1900-ban lépett előtérbe, amikor a Filippini-szigeti bizottság elnöke lett, majd 1901-től 1904-ig a Filippini-szigetek polgári kormányzója. 1904-ben Elihu Root utódja lett a hadügyi államtitkári székben s népszerűsége ekkor már rohamosan növekedett. 1906. szeptemberében Kuba szigetére küldték ki a kubai kormány ellen támadt zendülés elfojtása végett. Tavaly bejárta az európai és az ázsiai udvarokat s nagy része volt a Japán és Amerika között kitörőfélben lévő konfliktus békés elsimításában.

TÁVIRATOK.

Bécs város kölcsöne.

Bécs június 19. (Saját tudósítónktól.) A városi kölcsön tárgyában a szerződés a földhitelintézettel és a Laenderbankkal már holnap létre fog jönni.

A berlini pénzpiacról.

Berlin, június 19. (Saját tudósítónktól.) Az Eckert H. F. részvénytársa ág mai rendkívüli közgyűlésén az osztalékot 9 százalékban állapították meg. A vállalat ezidei fizleti éve a katonai megrendelések következtében felette kedvező és élénk a kereslet mezőgazdasági gépekben és szerszámokban is.

Az általános villamossági részvénytársaság ma rendkívüli közgyűlést tartott s elhatározta a részvénytőkének 12.600.000 márkával leendő felemelését. Ebből tíz millió márkányi részvényt szabadkézből adtak el.

A 4 százalékos kincstári utalványokat a porosz konzorcium 99.10-es árfolyamon veszi át, míg a jegyzési árfolyam 99.40 lesz. A most aláírásra kerülő 4 százalékos címletek 1913. április elsején esedékes porosz kincstári jegyekről szólnak.

A Bleichröder I. bankházhoz és a Discontotársasághoz közelálló Concordia román petróleumvállalat 2.240.000 leyt ír le konzessziókra és 1.871.947 leyt bankkölcsönök törlesztésére. A tiszta nyereség 1.760.799 leyt tüntet föl, amiből 7 százalékos osztalék fog kikerülni.

Az orosz katolikus egyház metropolitája.

Pétervár, június 19. (Saját tudósítónktól.) Az oroszországi katolikus egyházak metropolitájává az elhunyt SceMLECK helyett Funkowski Apolinarist nevezték ki.

Az amerikai vaspiaicz.

Berlin, június 19. (Saját tudósítónktól.) Az Iron Monger jelenti az amerikai vaspiaiczról, hogy a kereslet még nem élénkült és a kész anyagok ára jelentékenyen hanyatlott. A nyers-vaspiaiczon a helyzet némileg javult.

Szikszay Ferencz halála.

Budapest, június 19.

A magyar képzőművészetet érzékeny veszteség érte: ifjabb Szikszay Ferencz, a legtehetségesebb festőink egyike — egy szűkszavu sürgöny hire szerint — a Páris melletti Orsay-ben meghalt.

A megdöbbentő eseményt még tragikusabbá teszi a később érkezett tudósítás, mely szerint Szikszay, tegnapelőtt önkézével vetett véget életének. Okot erre a sötét eltatározásra abban látják, hogy a túlfeszített munkásság neuraszténiássá tette és ez a betegség elviselhetetlenné tette reá nézve az életet. A neuraszténiája nem volt új keletű. Baj pár évvel ezelőtt oly erősen támadta meg, hogy munkaereje megbénult és ecsetjét tétlenségre kellett kárhóztatnia. Hosszas pihenés és a leggondosabb ápolás visszaadták egészségét s amikor két év előtt Párisból hazajött, hogy gyűjteményes kiállítást rendezzen műveiből, úgy látszott, hogy ujult erejével kedve és becsvágya is teljes mértékben visszatért. A gyógyulása azonban csak látszólagos volt s betegsége ismét oly erővel tört rá, hogy a boldogtalan művész kínzó baja miatt a halálban keresett menekülést.

A jeles művész hirtelen halála az egész magyar művészkolóniát és a művészetet kedvelő köröket mélyen megrendítette. Nemcsak Szikszay Feri egyéni tulajdonságaiért, hanem ama köztiszteletnél fogva, mely édesatyja, id. Szikszay Ferencz iránt úgyszólván országszerte megnyilvánul.

Az öreg Szikszay bácsi nagy szorgalmával, páratlan becsületességével és szerénységgel párosult előzékenységével vendéglője minden vendégét személyes tisztelőjévé tette. A Szikszay név évtizedek múltán külön fogalomná vált s a nagyközönség — mint kiválasztott kedvencénél szokás — a népszerű vendéglős családi ügyei iránt is élénken érdeklődött.

Képzhetők, milyen általános volt az öröm, amikor a Szikszay gyerekek szép fejlődéséről beszélt a boldog apa. Leányait jól adta férjhez, az egyik fia gazdasági pályára lépett és minden jel arra mutatott, hogy jövője biztosítva van. Másik fia, Feri, festő lett és mindenki azt jósolta, hogy művészetünk büszkeségévé fog fejlődni. A szegény apa néhány év előtt elvesztette a gazda fiát, Elemért, aki három év előtt Velenczében lett öngyilkossá és most a másikat, Ferit, siratja, anélkül, hogy nagy bánatát megoszthatná hű élete párjával, mert mintegy két év előtt azt is elvesztette.

Az elhunyt festőművész másfél év előtt járt idehaza s azóta nem látta a családját. Allandóan Párisban tartózkodott, ahol pompásan berendezett műterme volt. Innen küldözte haza az ő hangulatos képeit, melyeket a Bretagne tengerpartján festett. Körülbelül három évvel ezelőtt súlyos neuraszténiája támadta meg idegeit s ekkor egy genfi sanatóriumba vonult, ahol a gondos kezelés s a nagy nyugalom folytán sikerült is visszanyernie egészségét. Ez év márczius havában idegbaja ismét jelentkezett, de ekkor még senki sem gondolt katasztrófára. Ő maga is azt írta akkor atyjának, akit rajongásig szeretett, hogy április közepe táján hazajön Budapestre.

„Meg fogod látni, édes apám — írja e levélben — hogy fiad nem is a léta, hanem valóságos római gladiátor.”

Áprilisban azonban Szikszay helyett ismét csak egy levél érkezett, amelyben arról értesítette családját, hogy hazajövetelét májusra kell halasztania, mert betegsége súlyosbodott. Ekkor ismét Genfben ment, hogy a balzsamos svájci levegőn és az Alpesek fenséges nyugalalmában keressen üdülést. Ottani kezelőorvosa azonban, valószínűleg sejtve, hogy beteg idegei számára aiggha van orvosság, azt tanácsolta neki, hogy utazzék haza családjához és ott pihenje ki magát. Szikszay azonban nem jött Budapestre, hanem visszatért Párisba. Ekkor írta utolsó levelét s azóta nem érkezett hír betegsége felől fiáért aggódó atyjához.

Szikszay Feri halálának körülményeiről ezideig semmit sem tudunk. A család a szerencsétlenségről szintén csak abból a táviratból értesült, mely tegnap délelőtt Hock János országgyűlési képviselőhöz érkezett Párisból s mely csak azt tartalmazza, hogy Szikszay tegnapelőtt délután hirtelen elhunyt.

Hock, mint a család meghitt barátja, rögtön Párisba utazott, hogy jelen legyen boldogtalan pártfogoltjának a hó 20-ára kitűzött temetésén s hogy gondoskodjék az elhunyt művész özvegyéről és két árvajáról.

A gróf családja.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 19.

Ravasz szélhámós után kutat most a budapesti rendőrség. Az illető Varga Mihály ügynök, aki gróf Degenfeld Imrétől ravasz fondorlatok után tizenhatezer koronás váltót csalt ki s azután megszökött. Ez a legfőbb büne Varga Mihálynak. Ezenkívül egy egész csomó kisebb-nagyobb szélhámosságot követett el, amelyekért a rendőrség már hosszabb idő óta körözi, de mindezideig nem tudott nyomára akadni.

Gróf Degenfeld Imre május hó tizenötödikén levelet kapott, amelyben egy Bernáth Miklós nevű egyén ajánlatot tett, hogy lakást szerez a grófnak, akiről hallotta, hogy hurczolkodik. Ajánlotta levelében, hogy bérelje ki az Irányi-utca huszonhetedik számú házában kiadó alkalmas lakást. Magának közvetítői díj címén mindössze azt kérte, hogy az új lakás átalakító munkáját rábizza a gróf.

Gróf Degenfeld Imre figyelembe vette a levelet és megnézte a jelzett lakást, amely megtetszett neki és ki is vette. A közvetítő föltételének is megfelelt a gróf és megbizta Bernáth Miklóst, hogy az átalakító munkát végezze el. At is adott előlegül ezer koronát. Bernáth nem sokára megkezdte a munkát az új lakásban.

A múlt hónap tizedike körül gróf Degenfeld Imre Bécsben járt. Egy reggelen beállított az Imperiál-szállóban levő lakására Bernáth Miklós és újabb előleget kért a munkára. A gróf azonban megtagadta a kérelmet, ellenben fölszólította az ügynököt, hogy az adott ezer koronás előlegről számoljon el. Bernáth valamiféle kifogással elodázta az elszámolást. Együttal azután ráterelte a beszélgetést a gróf veszteségeire. Jól tudja, mondotta, hogy a méltóságos urnak veszteségei voltak. Éppen azért, ha pénzre volna szüksége, tudna kölcsönt szerezni. A beszélgetés vége az lett, hogy Degenfeld megbizta a pénzszerzéssel az ügynököt, aki mindössze azt kérte a gróftól, hogy bécsi tartózkodásának költségét egyenlítsse ki.

Várakozással telt el néhány nap, amikor végre május tizenhatodikán táviratot lobogtatva jelent meg az ügynök. A távirat Budapestre érkezett s tartalma ez volt:

Pénz este érkezik, Farkas.

Az ügynök nyomban kiállított egy tizenhatezer koronáról szóló váltót és fölszólította a gróft, hogy mint elfogadó írja alá. Degenfeld ezt meg is tette s azzal az ügynök vitte magával a váltót, hogy majd egy óra múlva hozza a pénzt. Az ügynök azonban sem aznap, sem pedig azóta nem jelentkezett s a gróf a múlt héten megtette följelentését. Kiderült a szédelgőről az is, hogy akkor, amikor a váltóval távozott, még a szálló portásától is husz koronát kért a gróf nevében.

A nyomozást a budapesti főkapitányságon Sándor László kapitánynak osztották ki, aki egy heti nyomozás után megállapította, hogy Bernáth Miklós ügynök, aki a bernátfalvi előnevet is szokta használni, tulajdonképpen Varga Mihály békésgyulai születésű negyvenötéves ügynök, akit a rendőrség már hónapok óta köröz Komlóssy Györgyné kárára elkövetett lopás miatt. Megtudták az Irányi-utca 27. számú házmasterének vallomásából azt is, hogy Varga Mihály sokszor megfordul egy özvegy asszonynál az Eötvös-utca 25. számú házában. Kikutatták ezt az asszonyt s akkor kiderült, hogy ez a nő Reinprecht Borbála, egy rossz hírű leány, aki igen jól ismeri Vargát, akit tiz nappal ezelőtt látott utoljára, amikor tizenhárom koronájával adósa maradt.

Varga Mihály mindenfelé úgy szerepelt, mint rákosszentmihályi háztulajdonos s ezen a címen mindig volt hitele. Május 10. és 18. között megfordult a többi között a Révay-utca és a Váci-körut sarkán levő Erzsébet-szállóban

is, ahol Horváth ügynöknek mondotta magát. Innen száznál is több koronát adósság hátrahagyásával szökött meg. A Nemzeti Kaszinónak Havel Mihály nevű huszárja is ismeri a szédelgőt, aki a kaszinónak egyik konzul tagját csapta be s akkor a konzult többször fölkereste a kaszinóban.

Ezek azonban csak kisebb ügyei a szédelgőnek, akiről a rendőri nyomozás ezt a személyleírást adta ki: Termete közep, sovány, arca hosszukás, színe sötét, haja barna, őszes, bajusza barnás, szakállja nyírott. Egyébként a váltó értékesítéséről eddig nem érkezett hír, éppen úgy nincs eddig semmi adat arról sem, hogy az agyafurt szédelgő merre vehetett egérutat.

Mozgó képek.

Kalap-tan.

A Köruton találkoztam Zsenkó barátommal, aki egyik kezével a panama-kalapját fogta és legyezte magát, a másikkal pedig a pirospeppes kék zsebkendőjéből facsarta ki a homlokáról letörült izzadságcseppeket.

— Szegény barátom — üdvözltem őszinte részvétellel — látom mennyire szenvedsz e tropikus hőségtől. Miért nem megy a Tátrába, Norderneybe, a fjordokhoz?

— Nem lehet! — nyögte keservesen.

— Ugyan no! Te vagy a világ legfüggetlenebb embere. Hivatalod nincs, pénzed van... mi tart itt fogva?

— Tanulmányaim.

— Miféle tanulmányok?

— Adatokat gyűjtök a megírandó kalap-tanhoz...

— Mi az istennyilához?

— A kalaptanhoz. Csodálkozol, ugy-e? Meghíszem azt! Ez egy egészen eredeti, új ötlet! Könyvem szenzációs, hézagpótló, uttörő munka lesz.

— Nem magyarul írod meg?

— Szívesen. Ugy-e az már régi, meglehetősen banális igazság, hogy madarat a tolláról...

— Az embert a barátjáról ismerünk meg.

— Ugy van. Nos én tovább megyek: Én az embert a kalapjáról ismerem meg.

— A kalapjáról?

— Igen. Ahhoz, hogy valakit a barátjáról megismerhessünk, szükséges, hogy ezt a barátot ismerjük. Ez megnehezíti a feladatot. De annál mi sem könnyebb, mint hogy az utcán járókat első pillantásra felismerhessük a kalapjáról, vagy akár a sapkájáról.

— Azt hiszed?

— Sőt határozottan tudom. És ezzel a tanulmányozással nagy szolgálatot teszek tájékozatlan, tulajdonképpen jóhiszemű embertársaimnak.

— Hátha csak képzelődöl?

— Olyan nincs. Figyeld csak ide; tüstént szemlélhetünk a mellettünk elmenőkkel.

— Kíváncsi vagyok.

— Látod azt a bácsit, akinek vörös sapkáján a 432. numerus csillog? Nos, annak följelmonása a szolgálatkészség, bár nem teljesen önzetlen, sőt bizonyos foku haszonlesést konstatálhatok nála.

— Ah...

— Amott az a nyalka ficzkó, akinek fekete kalapja mellett fehér lószőr bokréta himbálódik: a megtestesült rendszeret. Sokat mozog zártkörű társaságokban s e tekintetben annyira előzékeny, hogy meghívásainál még az erőszakotól se riad vissza.

— Ejh...

— Ez a római sisakos legény olyan bátor, hogy még a tűznek is neki megy. A lángokat eloltja, de a szobaleány szivekbe parazsat dob.

— Hah...

— Nagyon jóra való fiú a tulsó soron menő fiatal ember. Sapkáján postakürtöt visel és ez nekem elég annak megítélésére, hogy fürgeség a legszembevetőbb tulajdonsága. Szeret házról-házra híreket vinni anélkül, hogy ő maga kíváncsiskodnék s a levéltitok szentségét sohase sérti meg.

— Jaj...

— Az a pörge kalapos magyar, ott a kocsi bak-

ján szilárd karakter, mint mondani szokás: erős kézzel fogja a gyeplőt.

— Mhm!...

— Előttünk egy jól öltözött ur jobbra-balra köszöntget. Kalapja alig pihen meg a fején. Nos, ez meg szívleli a német intelmet: Mit dem Hut in der Hand kommst du durchs ganze Land. Sokra fogja vinni... Nagy stréber.

— Ugy?

— Ennek a honfitársunknak sasos csákö nyomja a fejét. Áldozatkész természet: kész meghalni hazáért, királyért... egyelőre lesi, hogy a kedvese lejöjjön a mosogatás után.

— Szemben jön egy cilinderes alak...

— Elég! Most én is mondom valamit.

— Halljuk.

— Az olyan szerencsétlen, aki perzselő napon kalaplevéve jár az utcán és kalapstudiumokat végez, napszúrást kap és a Lipótmezőre kerül.

— Azt hiszed?

— Biztosan tudom.

Rosta.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Egy alispán fegyelmi ügye. Egyes lapok egy máramarosszigeti tudósítás révén azt írták, hogy a belügyminiszter Máramarosmegye főispánját táviratban utasította a Szabó Sándor ellen beadott feljelentés iratainak felterjesztésére, a főispán azonban ennek az utasításnak nem tehetett eleget, mert az ügyre vonatkozó iratok elvesztek. Ezzel a híreszteléssel szemben a „Budapesti Tudósító” illetékes helyről a szóban forgó közleményben említett ügy állásáról a következőkről értesül:

Máramarosmegye főispánjához, báró Perényi Zsigmondhoz, a megyei törvényhatósági bizottságának egy tagja közvetlenül az alispánválasztást megelőzőleg fegyelmi feljelentést adott be, melyben Szabó Sándor alispánt azzal vádolta, hogy több megyei és községi tisztviselő visszaéléseivel szemben vétke elnézést tanusított és a visszaélések megtorlásában általában nem járt el kellő erélylyel. A főispán ezt a feljelentést illetékes intézkedés céljából a vármegye közigazgatási bizottsághoz tette át. A bizottság az alispán kifejezett kérelmének megfelelően a feljelentés tárgyát képező ügyek megvizsgálását határozta el és e végett kebeléből két tagot küldött ki. A vizsgálóbiztosok jelentése alapján a közigazgatási bizottság a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat megindítását mellőzte. A bizottság e határozata ellen a feljelentő felebbezést nyújtott be, minek következtében a vizsgálati iratok a belügyminisztériumhoz terjesztettek fel, ahol az ügy jelenleg elbírálás alatt áll. Ez a tényállás. Nem igaz az, hogy a belügyminisztériumból a főispánhoz felhívás intéztekett újabb iratok felterjesztésére és így valótlán az az állítás is, hogy a főispán ilyen felhívásnak nem tudott eleget tenni, mert az iratok elvesztek.

Abaujtona vármegye törvényhatósága legutóbb Szalay László főispán elnöklésével tartott negyedévi rendes közgyűlésének napirendjén többek között a Rákóczi-sorsjáték bizottságának jelentése és a kassai egyetem ügye is szerepelt. A Rákóczi-sorsjáték tiszta jövedelme nem kevesebb mint 73.678 K 67 fill., mely összeget a Rákóczi-szoboralaphoz csatolják; ez ügyben a további teendők ellátására bizottságot küldtek ki, melynek tagjai Podor Sándor prelátnak, dr. Puky Endre alispán és Gerlóczy Béla bankigazgató. Az egyetem kérdésénél dr. Takács Menyhért jászóvári prépost szólalt föl, aki tudvalevőleg a főrendiház legutóbbi ülésén is szótvetette a kassai egyetem ügyét. Igen érdekesen magyarázta és bizonyította, hogy nem új egyetemről van szó, hanem csak a réginek a visszaállításáról, amelyhez Kassának joga van. A közgyűlés feliratot intéz úgy az országgyűléshez, mint a közoktatásügyi kormányhoz, hogy az ösök áldozatkészségéből megalkotott és királyi privilegiumokkal minden időkre megerősített és soha semmiféle jogforrással el nem törölt rég nagyleletőségű magyar intézmény jogaiba visszaállítassék; kérni fogják a kormányt, hogy a kassai egyetem kérdését az egyetemek tervbevett decentralizációjából kapcsolja ki és már most intézkedjék a kassai egyetem visszaállítása iránt. A törvényhatóságok átiratai során elhatározta a közgyűlés, hogy feliratot intéz a kormányhoz a szegényügy rendezése érdekében, ugyancsak felir a képviselőházhoz és a kormányhoz

a korcsmák vasárnapi zárvaratása iránt és egy Kasán felállítandó jegyzői internátus érdekében. A közgyűlés több vicinális utat felvett a törvényhatósági utak hálózatába; a honvéd Ludovika-akadémiába Ifj. Schumann Ferenczet jelölte.

A „Sötét társaság“.

— A leánykereskedők üzelmel. —

— Saját tudóstíntól. —

Budapest, június 19.

Magyarország kiviteli kereskedelme a legjobb akarattal sem mondható virágzóknak. Alig van olyan ipari cikkünk vagy mezőgazdasági termelvényünk, a melyet a külföldi államok másutt ne szerezhetnének be, mint nálunk. Azaz, hogy mégis. Van egy specziesünk. Nincs párja a művelt nyugaton, a barbár keleten. Szeretik és megbecsülik mindenütt, ahol csak ismerik. Szomorú tény ez, amelynek konstatálása után bátran megmondhatjuk, hogy ez a különlegességünk, amely mindenhol a legnagyobb kelendőségnek és megbecsülésnek örvend: a magyar leány.

Sajnos, ezt ismerik az egész világon. Megbecsülik és megfizetik — mint árut. Lelketlen kufárok, akik a legnagyobb szívtelenséggel üzérkednek az eleven hussal, mindjobban és jobban vetik ki hálójukat a magyar nőkre. Nemcsak a határon belül, hanem azon túl, sőt még a tengeren túl is vannak jól szervezett társulatok, a melyeknek kifejezett célja és egyetlen foglalkozása a leánykereskedelem. Mi lehet az oka annak, hogy a magyar nőket e szempontból annyira föléje helyezik bármely faj nőinek, azt nagyon bajos eldönteni, okát adni pedig abszolúte lehetetlenség. Kutatni pedig fölösleges. A tények beszélnek.

Brazíliai levél.

A budapesti államrendőrséghez átirat érkezett Buenos-Ayresből, az ottani „Societad Philantropicá“-tól. Ez az erkölcsi egyesület arra figyelmezteti a rendőrséget, hogy az ottani „Sötét társaság“, mely kizárólag leánykereskedéssel foglalkozik, tizenhat embert Budapestre küldött. A tizenhat ur csak azért látogatja meg a fővárost, hogy bevásárlásokat eszközöljön és fölfrissítse az otthoni „készletet“. A rendőrség a sajtó rendelkezésére bocsátotta ezt a levelet, mely szó szerint így hangzik:

Buenos-Ayres, 1908. április 27.

Budapest városi rendőrség nagytelkintetű főnökének.

Uram!

Az emberszeretet érzelmétől vezetve és fölháborodva azon vakmerő sértés fölött, mely a társadalom ellen, de különösen köztársaságunk népe ellen az által elkövetetik, hogy egy visszatartott árut szállítanak hozzánk, mely azon alávaló, emberi hussal kereskedő bandához tartozik, amely szörnyű gaztetteivel a mi vendégszerető országunkat korszátlanul pusztítani merészkedik, közöljük uralogóddal, hogy legközelebb el fog indulni innen, irányát Európának véve, a Cattens nevű „Sötét társaság“ egyik vezéralakja, akinek neve és ismertető jelei a következők:

Neve: Dickenfaden Ábrahám (vagy Adolf), vagy pedig Napoleon Adolf.

Ez az ember negyvenhárom-negyvenöt éves lehet, termete erőteljes, arczzsine egészséges, fekete haja és bajszu, tipusa perzsa emberre emlékeztet. Ezt az embert tizenöt más egyén fogja kísélni utjában, akiknek előlete a legelvetemedettebb, s akik mint a „főnök“ segédei segíteni fognak neki abban az ocsmány és sulyosan büntetendő feladatban, hogy szegény, boldogtalan nőket elcsábítsanak és elraboljanak az emberi hussal való kereskedés céljából, melynek székhelye az önök fővárosában van.

Tekintettel a nemesebb emberi érzületek ama teljes hiányára, amely ezeket a nyomorultakat jellemzi, éppenséggel nem lehetetlen, hogy a mondottak majd újból megjelenni merészkednek önök között a végből, hogy bűnös terveiket megvalósítsák és hogy egyes esetekben, ha a körülmények őket arra kényszerítik; elmenjenek egész a bün-

tényig, csupán azért, hogy zsákmányukat a maguk számára biztosítsák.

Midőn uralogódat ezennel előre értesítjük erről az utról és céljáról, amelyek a minden emberi érzésből kivetkőzött egyéneket Európába viszi, akiknek gaz üzelmel ellen minden ország büntető törvénykönyvében tökéletesen világos intézkedések foglalják, ezt abban a biztos reményben tesszük, hogy ön a közérkölciség és humanizmus magasztos kötelességérzésétől vezéreltetve, a lehető leg-rövidebb idő alatt ki fogja adni a szükséges parancsokat az iránt, hogy a kérdéses emberek céljukat el ne érhesék és ez alkalommal egyszersmind vagyunk oly bátrak erre nézve egy már sokszor bevált és hatásosnak bizonyult módszert ajánlani, mely abból áll, hogy az összes ki- és beszállási tengeri kikötőkben a leg-szigorubb felügyeletet gyakoroltassák a megérkezők fölött.

Ama biztos meggyőződésben élünk, hogy az ajánlott óvszabályok elfogadása által, amiben nem is kételkedünk, sikerülni fog a civilizáció ellen elkövetendő újabb merényletet meghiusítani.

Fogadja uram kiváló nagyrebcsülésünk biztosítását, amelylyel vagyunk

Moreyro R. P.

a buenos-ayresi filantropikus társaság.

Dr. Boda Dezső főkapitány nyomban felküldte a spanyol nyelvű átiratot a belügyminisztériumba, ahol dr. Palóczy Lipót, a belügyminisztérium fordítási osztályának főnöke fordította le magyarra.

A „Sötét társaság“.

Amikor a rendőrségen értesültek az átirat szennazációs tartalmáról, nyomban a legszigorubb intézkedéseket tették még arra nézve, hogy a tizenöt tagból álló bandát, amelyet Cappens Compagnie néven ismernek az egész világon és hírhedt fejét Dickenfaden Adolf Ábrahámot, más néven Napoleon Adolfot kézrekerítse. Az összes határrendőrségekhez, továbbá kikötő városokba távirati értesítéseket küldtek ma délben, hogy odaérkezéskor nyomban tartóztassák le a veszedelmes társaság tagjait. Kérdés azonban, hogy ez az intézkedés nem késé-e el. A liga átirata ugyanis már április 24-ikéről van kelteve és csak most érkezett Budapestre, míg a Cappens Compagnie közben bizonyára már itt van Magyarországon és megkezdte rettenetes üzelmelét. Dickenfaden Adolf társasága a legveszedelmesebb, legelszántabb gonosztevőkből áll, akik, ha arra kerül a sor, nem riadnak vissza a gyilkolástól sem. A banda feje óriási pénzekkel dolgozik és az egész világon vannak összeköttetései. Az összevásárolt emberhust aztán a világ egyik részéből a másikba szállítja, ahonnan a szerencsétlen áldozatok aztán sohasem térnek vissza többé.

Markovich Imre rendőrtanácsos, a közgazgatási osztály főnöke, az ügyre vonatkozólag egy hírlapíró előtt a következőket mondotta:

— A megfelelő intézkedéseket azonnal megtették. Az erkölcsrendészeti osztály vezetője, dr. Naszódy Béla kapitány utasította közegeit, hogy amint a nyilvántartott nőknél gyanus külföldi megjelenik, a rendőrség azonnal értesítessék. A buenos-ayresiek valószínűleg már itt vannak s éppen azért a legmesszebbmenő óvatosság ajánlatos. Uri leányokat ezek a leánykereskedők aligha mernek megközelíteni. Ha azonban ennyire is vetemednének vakmerőségükben, akkor a közönség forduljon a legközelebbi rendőrhöz, aki a kapott utasításokhoz képest azonnal el fog járni.

Elítelt leánykereskedő.

A hetedik kerületi rendőrkapitányság a mai napon egy bestiális asszony fölött ítélkezett. Egy nő fölött, ki tönkre tett egy leányt, azután pedig százkilenczven koronáért eladta egy olyan vidéki házba, ahol pénzért árulják a szerelmet.

Néhány nappal ezelőtt a szegedi rendőrség a következő táviratot küldte a budapesti főkapitányságnak:

— Leánykereskedés miatt előállított Szabó Gyula kőmivesspallért, aki állítólag Budapesten, a

Nefelejs-utca 24. számú házban lakott, letartóztatuk. Kérjük a vizsgálat megindítását.

Az ügyet Kiss István hetedik kerületi rendőrfogalmazónak osztották ki, aki ez ügyben azonnal megindította a nyomozást. Mindenekelőtt kiderítette, hogy Szabó István notárius leánykereskedő, aki feleségével egyetértve, több ártatlan leányt taszított bünbe és vitt a teljes erkölcsi züllöttségbe.

Az áldozat.

A legutolsó áldozatuk egy Leitner Anna nevű uri leány, aki azelőtt Budapesten a Dohány-utca 10. számú házban lakott édesatyjánál, aki jómódu kereskedő. A legrettenesebb, leggazabb módon sodorták le ezt a leányt a lejtőn. A minden erkölcsi érzéséből kivetkőzött házaspár az ártatlan leányt, aki nem akart bünbe jutni, valósággal behajszolta úgy, hogy a szerencsétlen teremtés abból visszatérni talán soha sem tud. Valóságos kalváriát járt be ez a teremtés, aki Kiss István fogalmazónak tett vallomásában a következőket mondotta:

— A mult év április tizenhatszadikán történt, hogy összeveszttem édesatyámmal. Azon a végzetes napon látogatóban volt nálunk egy ismerős fiatalember, aki szeretett és akit én is szerettem. A fiatalember megkérte kezemet, de atyám nem egyezett bele házasságunkba. Szó szót követett, végre atyám annyira feldühösödött, hogy pofon ütött. Mindent szívesen elírttem volna, csak ezt nem. Az arcomat szegény-pir borította el. Telve voltam keserűséggel és elhatároztam, hogy szakítok családommal. Még aznap elmentem otthonról és napokig csavarogtam étlen-szomjan az utcán. Egy nap azután találkoztam Varga Anna nevű barátnőmmel, aki rávett, hogy menjek Szabó Gyulánéhoz lakni, aki a Nefelejs-utca 21-ik számú házban lakik. Éhes és fáradt voltam, kénytelen voltam ajánlatát elfogadni.

Férj és feleség.

Itt szünetet tartott a szerencsétlen leány, majd így folytatta vallomását:

— Már egy pár napja laktam Szabóék-nál, de még nem tudtam fizetni. Nem volt másból. Szabóné rá akart venni, hogy térjek le az erény utjáról, de én becsületben akartam élni.

— Három napig tartott a csábítás. Én ösztönszerűleg ellenálltam minden kísértésnek. Még nagyon jól emlékszem, a harmadik napon történt. Este mitsem sejtve, lefeküdtem. Már elszunnyadtam, amikor csöndes lépteket hallottam. Szabó Gyula és felesége ágyamhoz jöttek. Nem tudtam, mit akarnak, amikor Szabóné lefogott és kényszerített az erkölcstelen élet megkezdésére. Mikor ez megtörtént, Szabóné így szólt hozzám:

— És most kicsikém fizesse ki, amivel tartozik és aztán mehet, ahová akar!

— Szabóné másnap Hatvanba vitt, hogy ott eladjon, én azonban a pályaudvaron megszóktam. Két napig keresett, míg végre rám akadt. Visszajöttünk Budapestre és én újra a Nefelejs-utca-ba mentem lakni. Egy napon elegáns ur állított be hozzánk. Szabóné bemutatta:

— Dr. Nagy ur, orvos, aki meg fogja vizsgálni.

— Ez az ur valójában azonban Weisz Izrael ügynök volt, aki sógora Korn Adolfiné szegedi mulatóhely-tulajdonosnak. Az állítólagos orvos pihenést és levegő-változást ajánlott. Majd ajánlatot tett, hogy ő visz engem le a valahová, ahol kipihenhetem magam. Így kerültem akaratom ellenére Korn Dávidnéhoz, aki százkilenczven koronát fizetett értem.

— Nyolcz nappal ezelőtt beállított a mulatóhelyre Szabó Gyula és ott úgy beszélt, mint-ha az atyám lenne.

— Leitner Gyula vagyok, Leitner Anna édesatyja — mondotta Korn-nénak. — Adja vissza leányomat, vagy fizessen azonnal ezer koronát. Ha vonakodik, olyan botrányt rendezek, amilyent még Szeged nem látott.

— A fenyegetésektől azonban nem ijedt meg senki sem, rendőrt hívtak, aki Szabó Gyulát előállította és fogva tartotta.

Nyomozás és ítélet.

E vallomás alapján a rendőrség a legerélyesebb nyomozást indította annak kiderítése érdekében, hogy vajjon ki és micsoda ez a

Szabó Gyula. Sikerült már eddig is megállapítani, hogy Szabó Gyula és felesége, született Havelka Julianna tényleg a Nefelets-utca 24. számú házban laknak. Főfoglalkozásuk a leánykereskedelem és több ártatlan leánynak áruba bocsátása terheli lelkiismeretüket.

Kiss István fogalmazó mára idézte be a Budapesten tartózkodó asszonyt és több terhelő tanu vallomása alapján öt napi elzárásra és száz korona pénzbírságra ítélte.

Azonban ez az egy ítélet még nem elegendő ahhoz, hogy a nagy mérvben kifejlődött leánykereskedelem megszűnjön. A paragrafusokat a lehető legszigorubbann kell alkalmaznia a rendőrségnek, ha azt akarja elérni, hogy ezt az üzletágat a minimumra redukálja. Mert megszüntetni nem lehet.

Egyébként az elítélt asszony ura ellen tovább folyik a vizsgálat.

UJDONSÁGOK.

Új regényünk.

Lapunk mai számában új regényt kezdünk.

A NAGY TITOK

a czime és

W. Collins,

a nagy bűnügy regényírója a szerzője.

A regény szenzációsan fordulatos meséje, a figyelmet lebillencselő merész epizódjai, a művészi kidolgozása minden bizonynyal megnyerik és kiérdemlik olvasóink tetszését.

NAPIREN D. Naptár. Szombat, június 20. — Róm. kat.: Szilvén p. vt. — Prot.: Szilvia. — Görög-orosz: jun. 7. Teod. pk. vt. — A nap két reggel 4 óra 3 perczkor, augusztus este 8 órakor. — A hold két éjjel 12 óra 2 perczkor, nyugszik reggel 10 óra 29 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.

Közművelődési kongresszus a Vármegyeházban. — A postakárképzőintézet tisztviselőinek táncmulatsága a Budagyöngye-vendéglőben. — A M. N. E. közgyűlése az Edison-kávéházban. — A Lujza-leányegyesület táncmulatsága a Horváth-féle vendéglőben. — Rózsakiállítás az Iparcsarnokban. — Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonja rendezés miatt zárva. — Tavaszi kiállítás az Uránia Kigyó-téri szalonjában nyitva 9—3-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig és 3—7-ig. A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A történelmi képcsarnok zárva. — A földtani intézet múzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi Múzeum nyitva 10—12-ig. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9—1-ig. — A Ráth György-múzeum nyitva 10—4-ig. — Az Erzsébet-Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 3—4-ig. — A Nemzeti múzeum könyvtára nyitva 9—1-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva 9—12-ig. — A Kereskedelmi múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 3—6-ig.

— **Személyi hír.** Lipót Szalvátor főherceg tüzérségi főfelügyelő, adjutánsa, Weigner Adolf tüzérezredes kihsérletében ma reggel Temesvárra érkezett a 7. hadtest tüzérezredének megsemmisítése végett. A szemle déli tízen óráig tartott és diszfelvonulással ért véget. A délelőtti folyamán a főispán, a polgármester, valamint a hatóságok fejei, továbbá Csernoch csanádi püspök tisztelegtek a főhercegnél.

— **A czár nem megy Angliába.** Félvitalos távirat jelenti Angliából, hogy a czár ebben az esztendőben nem utazik Angliába, de reméli, hogy jövő esztendőben olyan lesz a helyzet, hogy a czár Edward király meghívását elfogadhatja.

— **Fallières utazása.** A francia köztársaság elnökének Oroszországba, Dániába, Svédországba és Norvégországba tervezett útja július 17-ére van kitűzve. Az elnök a dunquerquei kikötőben száll hajóra. Fallières elnököt csak Pichon külügyminiszter fogja kísélni és nem egyuttal Clemenceau miniszterelnök is, mint eddig hirtelt. Clemenceau ugyanis, mint minden évben, augusztusban ismét Karlsbadba megy kurára.

— **Fürstenberg hercegnő esküvője.** Fürstenberg Amália hercegnő ezidőszent a tiroli Levikóban van; vele van vőlegénye, anyja és bátyja, aki a párisi osztrák-magyar nagykövetségnél szolgál. Most hártják el az utolsó akadályokat, amelyek a hercegnő házasságának útjában vannak.

— **Kohl püspök bérmautja.** Dr. Kohl Medárd főszentelt püspök a fővárosban befejezve a bérmautát, vidékre utazott és a jövő héten Nyitra megye több községében fog bérmautálni. A püspök e hónap utolsó napjain papszenteléseket fog végezni a fővárosban, július hónapban pedig Vaszary Kolos bíboros hercegprimáshoz utazik Balatonfüredre és ott fogja tölteni az egész nyarat.

— **A német császárt rosszul informálják.** Taft, az amerikai hadügyi államtitkár néhány nappal ezelőtt állítólag kijelentette, hogy amennyiben megválasztanák az Egyesült-Államok elnökének, minden körülmények között Hillt, a jelenlegi berlini nagykövetet állítja kormányra élére, vagyis őt teszi meg a külügyek államtitkárává. A New-York Herald, berlini tudósítója nyomán megírja, hogy Hill rendkívül kedvező hatást tett a német császárra. A császár, hír szerint az audiencia után, amelyen Hill fogadta, így szólott környezetéhez:

— Ez az ember igen kellemes tudós.

Egyben nem titkolta abbeli bosszúságát sem, hogy Hill felől rosszul informáltak, mert aztán így folytatta:

— Ismét kiderült, hogy nem mindig informálnak jól.

— **Vive la reine!** Egy párisi lapban cikk jelent meg, amely durván megtámadta Amália portugáliai özvegy királynét. A cikk miatt súlyos kardpárbaj volt Albuquerque herceg és báró Burcourt között. A párbajban Burcourt sebesült meg és a párbaj színhelyét ezzel a kiáltással hagyta el: Vive la reine!

— **Stolipin utazása.** Stolipin orosz miniszterelnök, aki június 27-én négy heti szabadságra megy, Kiebe utazik, ahonnan Németországban tartózkodó családját magával haza viszi. Stolipin azután a finnországi vizekre megy, ahol föl fogja keresni a cári családot.

— **Az Eulenburg-pör.** A berlini törvényszék véglegesen e hónap 29-én délelőtt 11 órára tüzte ki az Eulenburg-pör első tárgyalását. Azért kezdődik csak délelőtt 11 órakor a tárgyalás és nem korábban, mert a törvényszék tekintettel van a herceg betegségére s emiatt naponként csak három óráig fog tartani a tárgyalás. A vádat maga Isembiel főügyész fogja ellátni s valószínűleg a bizonyítási eljárás legelőjén ki fogják zárni a nyilvánosságot. — Stettinből jelentik, hogy egy környékbeli faluból elűnt egy urasági inas, aki a mostani Eulenburg-pörben tanúnak van megidézve és a Moltke-pörben is tanu volt.

— **Ulmo lefokozása.** Közöltük röviden, hogy Toulonban lefokozták Ulmo sorhajóhadnagyot, aki hadászati titkokat árult el. Erről a lefokozásról most az alábbi részletes tudósítás érkezik: A touloni Saint Roch-tér volt a kínos szertartás színhelye, a melyet már kora reggel tolongóan benépesített a lakosság. A tömeg türelmetlenül dulakodott, kiáltozott. Mindenkinek a tekintetéről a hazaáruló iránt érzett gyűlöletet lehetett olvasni. Kétszáz óra után kezdődött a szomorú jelenet. Elsőnek La Rochere sorhajókapitány foglalta el a helyét. Mellette helyezkedtek el a jegyzőkönyv vezetői és az altisztek közül néhányan. Tőlük kicsiny távolságra sűrű sorokban álltak Ulmo tisztársai. Hirtelen pokoli kacaj támadt. Feltűnt négy fegyveres között a bűnös alakja. A közelben volt a kedvese, Lison. Ulmo merev tartással, szinte gépiesen lépkedett. Halvány arccal nekibámészkodóan nézett körül. A haditörvényszék egyik jegyzője színtelen hangon fölolvasa az ítéletet. Mikor a végére ért. La Rochere harsányan elkiáltotta:

— A nép nevében! Ulmo sorhajóhadnagy, ön méltatlanná vált a fegyveréhez. A törvény értelmében le fogjuk fozkoni.

Morin tiszthelyettes előre sietett. Ulmonál termett és letépte a válláról a rojtokat, a csákójáról és az atillájáról a zsinórzatot. Majd markolaton ragadta kardját és kirántotta a hüvelyéből. Egy pár másodperc multával már a kövezeten hevert a bojt is. Befejeződött az aktus. Ulmo fedetlen fejjel, megtápatott egyenruhában elhaladt a legénység között, ahol nem történt bántódása, mint egykor Dreyfusnak, akit leköttek, megrugdaltak. Mindenki szánakozóan mérte végig a szemével. A nép figyelme ekkor már csak két hölgyre terelődött, az elítélt hugaraira, akik zsendesen siránkoztak.

— **Falk Miksáné temetése.** A kedves emlékeztető Falk Klementinát, dr. Falk Miksa megboldogult nejét, ma délután adták át az örök nyugalomnak. A kerepesi-uti temető halottasházában a végítiszteség-adásra nagyszámu gyászoló közönség gyűlt egybe, amelynek soraiban irodalmunk, politikai és társadalmi életünk sok kiválósága volt jelen. Többek között: Rákosi Jenő, Müller Kálmán, Chorin Ferencz, ormódi Ormódy Vilmos főrendek, Hieronymi Károly v. b. t. tanácsos, báró Harkányi Frigyes, Bezerédj Viktor, Heinrich Gusztáv min. tanácsos, az Akadémia főtítkára, Szalay Imre min. tanácsos, a Nemzeti Múzeum igazgatója, Ágai Adolf, babarcezi Schwartzert Ottó udvari tanácsos, báró Wodlaner Albert, Latinovich Ernő, Elischer Gyula egyetemi tanár, botfai Hívös József udvari tanácsos és botfai Hívös Iván igazgatók, Nádai Ferencz, a Nemzeti Színház művésze, Szerb György országgyűlési képviselő. Testületileg jelent meg a temetésen a Pester Lloyd szerkesztősége, Singer Zsigmond főszerkesztő és Schiller Zsigmond felelős szerkesztő vezetésével. Ugyancsak küldöttségileg képviseltette magát a Pester Lloyd kiadóhivatala Barta Manó igazgatóval élén. A Lipótvárosi Kaszinó képviselőjében többtagu küldöttség jött el a végítiszteségadásra Ballai Lajos min. tanácsossal az élén. Azonkívül eljött a nagykiterjedésű előkelő rokonság. A szertartást, amely pontban öt órakor kezdődött, Kováts lipótvárosi plébános vezette nagy segédlettel, mialatt az Opera énekkara gyászadalokat adott elő. A szertartás végeztével az Entreprise huszárjai a kettős érczkoporsót feltették a hatlovas gyászhintóra és megindult a menet, melynek élén a budai izraelita temetkezési egylet haladt kék selymes lobogójával, hogy feledhetetlen emlékü jötevéje iránt lerójjá kegyeletét. Falk Klementinának földi maradványait a Deák-mauzóleum közelében helyezték örök nyugalomra újból való beszentelés után.

— **Madarász József jubileuma.** Holnap, június 20-án lesz hatvan esztendeje, hogy a képviselőház legidősebb tagja, Madarász József először viselte a sárkereszturi kerület mandátumát. Ennek a ritka jubileumnak az alkalmából a képviselőház tagjai ma a következő levelet intézték a jubiláló képviselőhöz:

Kedves Józsi bátyánk, igaz szeretettel üdvözölünk a mai napon, amelyik hatvan éves képviselőségednek évfordulója. Csodálattal és mély tisztelettel gondoljuk el, hogy ezt a hatvan évet végig meggyőződésed szolgálatában kurucz vérről és egyenes derékről élted át és mi, akik a te példából tanulunk kötelességtudást és hajthatatlan magyar érzést, irigykedve látjuk, hogy csak a fehér hajad mutat a nagy korodra, lélekedésed érzésben te vagy közöttünk a legfrissebb és a legfiatalabb. Áhítatosan kérjük a magyarok Istenét, hogy ezt a gyönyörű ifjúságot még sokáig megőrizhesd az ország, hazád, mindig hű kerületed és a mi örömlünkre.

A levelet a kormánynak és a képviselőháznak minden Budapesten levő tagja aláírta s még ma elküldték a mindenkitől tisztelt és szeretett aggastyánoknak. Itt megjegyezzük még, hogy Madarásznak nem a hatvan évvel ezelőtti nyert mandátumához fűződik az első politikai szereplés. Ő már az 1832-iki országgyűlésen, tehát hetvenhat évvel ezelőtti, mint a távollévők követe képviselte Sárkereszturt. Madarász akkor 18 éves ifju volt.

— **A hódolói felvonulás epilógja.** Azok a horvátok, akik résztvettek a bécsi hódolói felvonuláson Bécsben, ugyancsak megadják a hódolatalkészgük árát. Spalatóból érkező távirat ugyanis az alábbi csinos esemény hírét tudatja: A bécsi ünnepi felvonulásnak száz horvát tagja tegnap odaérkezett s a lakosság gyalázó szavakkal és füttel fogadta őket. Az ünnepi résztvevők kardot rántottak s a dulakodásban néhány embert megsebesítettek. Egy horvát diákot a tengerbe dobtak.

— **A német gépkocsi-verseny.** Majna-Frankfurtból a legutóbbi gépkocsi-verseny eredményeinek adatait közlik. Az első díjat (Henrik herceg vándordíja) a 68. sz. koci (Fritz Erle, Mannheim, Benz-gép), Frankfurt város díját, mint második díjat a 4. sz. automobil (Villy Pöge, Chemnitz Mercedes) és a harmadik díjat, Lübeck város díját a 87-A. sz. koci (Paul, Majna-Frankfurt, tulajdonos Geller, Adler-gép) nyerte el. A sik területen és hegyi uton való futás első díját a 68. sz. koci, a második díjat a 44. sz. koci nyerte el. A harmadik díjat a 87-A. koci kapta a hegyi gyors futásért.

— **Kinevezések.** A király Schwitzer Károly miniszteri osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott honvédelmi miniszteri titkárt valóságos miniszteri titkárrá, a honvédelmi miniszter kinevezte: dr. Knapp Aurél miniszteri titkári címmel és jelleggel felruházott miniszteri segédtitkárt valóságos miniszteri titkárrá, dr. Steuer György miniszteri fogalmazót miniszteri segédtitkárrá, dr. mikófalvi Bekény Zoltán miniszteri segédfogalmazót miniszteri fogalmazóvá, dr. Ipolyi Árpád, dr. Vadász-Lejtényi Loránt és dr. Meszlényi Róbert fizetésnélküli miniszteri segédfogalmazókat valóságos miniszteri segédfogalmazókká, dr. Horváth Tibor és dr. Bary Aladár díjtalan miniszteri fogalmazó-gyakornokokat pedig fizetésnélküli miniszteri segédfogalmazókká.

— **A haldokló Rudini.** A római orvosok tegnap Rudini volt olasz miniszterelnök betegyánál konziliumot tartottak. Carle sebészstanár kijelentette, hogy sebészeti beavatkozás lehetetlen. A beteg állapota változatlan, ereje szemlátomást hanyatlak, de elméje teljesen ép és zavartalan.

— **Kisfaludi Lipthay István temetése.** Tegnapelőtt meghalt a fővárosban Kisfaludi Lipthay István nyugalmazott földmivelésügyi államtitkár, a magyar állategészségügy megeremítője. Az elhunyt államtitkár holttestét a Kerepesi-uti temető halottas-házában helyezték ravatalra, amelyet teljesen elborított a koszorúk tömege. Koszorút küldött a többi között Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter is, aki ma délben személyesen kifejezte részvétét Lipthay István özvegyének. Az elhunyt államtitkár holttestét ma délután hat órakor. A gyászszertartáson diszes, előkelő nagyszámu közönség vett részt.

Ott voltak Mezőssy Béla és Ottlik Iván földmivelésügyi és Popovics Sándor pénzügyminiszteri államtitkárok, Lestyánszky Sándor nyug. államtitkár, Lónyay Ferencz és Csabay Béla min. tanácsosok, Szomyas Lajos és Adler Rácz József min. oszt. tanácsosok, az állatorvosi főiskola képviselőiben dr. Rácz István és dr. Nádaszky Béla főiskolai tanárok, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület képviselőiben Bujanovics Sándor alelnök, Mihályfy Győző honvédelmi min. tanácsos, báró Harkányi Frigyes főrendiházi tag, Láncoz Leó, a Kereskedelmi Bank elnöke, dr. Láncoz Gyula, udv. tanácsos, egyetemi tanár, Nagy Ödön, a váltótörvényész volt elnöke, Szalay Imre muzeumi igazgató, báró Born Frigyes, Vavrik Antal kuriai bír., Riekl Gyula min. tanácsos, Bakonyi pénzügymin. tanácsos, dr. Reiner Ignác min. o. tanácsos, Bloch Ignác főigazgató, Molnár István min. tanácsos, Szabó Ágost ny. kuriai tanácselnök, Péchy József min. tan., Zsedényi Béla min. o. tan., Szinyey József közigazgatási bír., Reviczky András közigazgatási bír., Benedikty Béla min. tan., Deseffy Arisztid, a képviselőház elnöki tanácsosa, Kazy József min. tanácsos, Saárossy-Kapeller min. tanácsos, a mezőgazdasági muzeum igazgatója, dr. Tormay Géza min. titkár, Rziha Artur állategészségügyi felügyelő, Imrédy Károly udv. tanácsos, Ullrich Titusz és Illés Venczel állategészségügyi felügyelők, Meskicz Iván orsz. képviselő, Tatár János állategészségügyi felügyelő és még számosan az ismerősök és jóbarátok köréből. A gyászoló család tagjai teljes számban jelentek meg.

A temetési szertartást Krizsán Mihály VIII. kerületi plébános végezte nagy segédlettel. A halottas házban beszentelték a holttestet, majd pedig a nagyszámu koszorút felrakták a koszorú kocsikra, amire megindult a menet a sírhoz. A koporsót vivő halottas kocsit mellett a földmivelésügyi minisztérium egyenruhás szolgál haladtak, míg a kocsit előtt az elhunyt nagyszámu érdemeit vitték. A sírnál újból beszentelték a koporsót és imát mondtak az elhunyt lelkiüdvéért. Az engesztelő miseáldozatot szombaton délelőtt kilenc órakor fogják a ferenczrendi atyák belvárosi templomában a Mindenhatónak bemutatni. A gyászoló családnál számosan kondoleáltak.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter ma délben megjelent néhai kisfaludi Lipthay István ny. államtitkár özvegyénél, hogy mély részvétének személyesen is kifejezést adjon.

— **Az olasz újságírók afférja.** A bécsi parlamenti tudósítók szindikátusa az olasz parlament tudósítóhoz Rómába üdvözlő táviratot küldött a sztrájk alkalmából. Az olasz kamara elnöke ma délelőtt fogadta a hírlapi tudósítók küldöttségét. A zsurnaliszták később tartott tanácskozásán konstatálták, hogy az elnök a tegnapi ülés alkalmával a sajtó jogai felett teljes mértékben öröködött, miért is felszólították a parlamenti tudósítókat, hogy kezdjék meg ismét tevékenységüket. A parlamenti tudósítók e felszólításnak a délutáni ülésen eleget is tettek. Santini

képviselő a tegnapi incidensből kifolyólag elküldötte segédeit Barzilai képviselőhöz.

— **A nagy pogrom.** A bialistoki pogrompör végtárgyalását három napos szünet után ma folytatták. Egy tanu elmondta, hogy őt és fivérét megtámadta egy banda, élén egy rendőrtisztviselővel s fivérét megölte, ő pedig súlyosan megsebesült. Egy rendőrtisztviselő, akit tanuként hallgattak ki, azt vallotta, hogy a katonák a rendőrség kérése nélkül behatoltak a zsidók lakásaiba és raboltak. Egy Pavlow nevű vasúti pénztárnok nyugta ellenében megőrzés céljából átvette a zsidóktól értékes holmijukat; de később nem adta vissza.

— **A zágrábi tüntetés.** Zágrábból jelentik: Egyes budapesti és bécsi lapok azt az ellenzéki forrásból származó hírt hozták, hogy a tegnapi urnapi körmenet alkalmából a bán és a kormány több tagja ellen tüntettek. E hir tendenciózus koholmány. Amidőn báró Rauch bán a körmenet után kocsijába szállt, hogy a bán palotába visszatérjen, néhány fiatal ember abczugolta ugyan, ezen elvéve hallatszós kiáltásokat azonban a közönség legnagyobb része nem is hallotta. Egyebekben az egész körmenet minden incidens nélkül folyt le. Valótlán egyuttal az a hir is, mintha a bán a tüntetésekre való tekintettel a mellékutczákon tért volna vissza palotájába. A székesegyház felé vezető uton csatornázási munkálatok folynak, amelyek az uttest jórészt járhatlanná teszik, miért is a rendőrség úgy intézkedett, hogy a templomtól a felsőváros felé haladó kocsik egy másik utcán hajtsanak, nehogy a körmeneten résztvevő nagyszámu közönségnek valahogy baja történjen. Ez magyarázza, hogy a bán tényleg nem a rendes uton hajtott palotájába. Ami pedig a tábornoki karnak a körmenetben való részvételét illeti, a csapatok mint minden évben, úgy ez évben is a Zrinyitérén foglaltak állást, ahol szabad ég alatt volt istentisztelet, amely után zeneszóval vonultak el a csapatok. Ez az istentisztelet is teljes rendben és nyugalomban folyt le. A bán részvétele a körmenetben láthatólag jó hatással volt a közönségre és tegnap világosan lehetett látni, hogy a hivatalos izgatókra ma már senki sem hallgat.

— **Horti Pál temetése.** Horti Pálnak, a neves magyar művésznek holtteste — biztos értesülés szerint — e hó 23-án érkezik Budapestre. A ravatalt a városligeti műcsarnok előcsarnokában állítják fel s a temetés onnan megy végbe 24-én, csütörtökön délután. Az elhunyt felett az Iparművészeti Társulat részéről Alpar Ignác alelnök, a Képzőművészeti Társulat részéről és a Képzőművészek Egyesületének nevében Jendrassik Jenő festőművész mond beszédet.

— **Zepelin felszállása.** Friedrichshafenből az a hir érkezik, hogy gróf Zeppelin új léghajójával holnap, szombaton, délben tizenkét órakor fog felszállani. A léghajó huszonnégy óra hosszáig marad a levegőben és Friedrichshafenből Mainzbe, onnan vissza Friedrichshafenbe fog menni.

Friedrichshafenből jelenti tudósítónk: Az idő máramegváltozott, erős szél kerekedett, amely felkorbácsolta a tó vizét. Nagy hullámok járnak és tánczoltatják Zeppelin léghajójának vizen uszó töltőcsarnokát. A léghajó a víz színe fölött 500—800 méter magasságba fog emelkedni. Meteorológiai vizsgálatok szerint a szél sebessége a tó fölött másodpercenként tíz méter. A kedvezőtlen idő ellenére Zeppelin délután négy órakor próbautat akar tenni, hogy bebizonyítsa a porosz és württembergi hadügyminiszterek előtt léghajójának ellenálló képességét és manőrvirozó erejét. Konstanzban akar leszállani, de csak holnap. Reggel öt óra óta az uszócsarnokban nagy a sürgés-forgás. Kehler kapitány vezetés mellett töltik a léghajót s iszonyu lármával a csarnokban, mert hárommezer czilinderből áramlik a gáz a gömbe és néha-néha próbaképen mozgásba hozzák a motorokat. Az ember a saját szavát sem érti.

— **Öngyilkos tábornok.** Drezdában nagy feltűnést kelt báró Mitkau vezérőrnagynak, egy ulánus ezred volt parancsnokának öngyilkossága. A vezérőrnagy tegnap Gótába utazott s ott agyonlőtte magát. Felesége számára levelet hagyott hátra, amelyben szivbaja miatt való elkeseredését mondja öngyilkossága okául. A bárót nagyon szerették a drezdai társaságban.

— **Lemoine futása.** Közöltük, hogy Lemoine, a párisi gyémántcsináló, szerencsésen megszökött a francia fővárosból. S csak most derült ki, milyen nagystilű szélhámos az az agyafurt ember. Nem elég, hogy becsapta s pénzüktől megfosztotta a kitanult és a család ellen vértezett gyémántgyárosokat, de megcsalta magát a vizsgálóbíró is. Addig hitegette a vizsgálóbíró, addig huzta-halasztotta a terminust, amíg szerencsésen kijelölte magának a biztos utírányt, amerre szökhett. Most már üthetik bottal a nyomát. Legszánalomraméltóbb s legkomikusabb alak most Franciaországban Poitterin vizsgálóbíró. Akkor bízalma volt Lemoinehez, hogy nem is őriztette a csalót titkos rendőrökkel. Most, hogy plüresett, mindenféleképpen védekezik, de a bizalmat mindörökké elvesztette. Poitterin ma kézhez kapta az igazságügyminiszter rendeletét, amely tudatja, hogy a minisztertanács elmozdította őt a vizsgálóbírói állásától. Poitterin azzal mentegetőzik, hogy szándékosan nem őriztette Lemoinet rendőrökkel, nehogy aztán az lehessen a kifogása, hogy nem tudott háborítatlanul kísérletezni s azért nem készült el idejében a 900 karátos gyémánttal. A rendőrfőnökség közönséget bocsátott ki Lemoine ellen. Hir szerint Lemoine hétfőn délután Strassburg felé utazott s állítólag Keletre, valószínűleg Görögországba akar eljutni, ahol biztonságban volna, mert Francia- és Görögország közt nincs szerződés a kiadatásról. Az Echo de Paris közli, hogy Lemoine Strassburgon és Bécsen át már eljutott Görögországba. Egy francia tiszttel utazott Páristól a német határig első osztályu szakaszban és élénken beszélgetett a tiszttel találmanyról.

— **Kifiltott könyvek.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a magyar nemzet ellen irányuló célzatos ferditéseket tartalmazó közlemények miatt a következő, Romániában megjelent és Magyarországon is terjesztett iskolakönyvektől megvonta a postai szállítási jogát a magyar szent korona országainak területére: „Manual de Istoria universala pentru clasa III. a. secundaria.” (Egyetemes történelem kézikönyve a középiskolák III. osztálya számára.) (Irta Chinciu J. és Dimitrescu M.) Ugyanezen szerzők hasonló címmel a második osztály számára írott könyve, továbbá „Istoria evului modern si contimporan pentru clasa III. a. secundaria.” (A modern kor és a jelenlegi idő történelme a középiskolák III. osztálya számára.) Irta Filipescu Natalia és „Istoria evului mediu si modern pentru clasa II. a. secundaria.” (A közép és az újkor történelme a középiskolák II. osztálya számára.) (Irta Filipescu Natalia.) A belügyminiszter egyidejűleg megkereste a kereskedelemügyi minisztert, a postahivatalokat és a pénzügyminisztert a vámhivatalok részére kiadandó megfelelő utasítás tárgyában.

— **Újságírók sztrájkja.** A laibachi lapok tudósítói a krajnai tartománygyűlésen kimondták a sztrájkot s kijelentették, hogy addig nem közölnek tudósítást a tartománygyűlésről, míg az elnökség megfelelő helyet nem jelöl ki számukra, ahol hivatásukat végezhessék. Még a múlt ülészen kértek a tartománygyűlés elnökségétől jobb helyet, de kérelmük még most sem teljesedett.

— **Levegő-torpedó.** Stockholmból táviratozzák, hogy Unge svéd alezredes egy levegő-torpedót talált föl, amely motorra jár és robbanó anyagokkal van töltve.

— **Házasságok.** Bendiner Heddy, a magy. kir. Operaház művésznője június 23-án lép házasságra a hatodik kerületi előljáró előtt Sebestyén Benővel, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság főhivatalnokával.

Fuchs Bódog és Schubert Olga mai napon egybekeltek Budapesten.

Plager Mariska és Rein Izidor Mihály e hó 28-án fél 12 órakor tartják esküvőjüket a szentesi izr. templomban.

— **Nászajándékok.** jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műorás ékszertelepen, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29. l. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Családi dráma.** Bécsben Werner Katalin, egy vasgyári munkás huszonhét éves felesége, akit elkeserített férjének rossz bánásmódja, ma rálőtt három és négy éves két gyermekére, aztán főbelötte magát. Mindhármuknak sebesülései halálosak.

— **Nagy hőség Berlinben.** Berlinben ma türehtelen volt a hőség, amely már nyolc nap óta tart. A hőmérő délben 30 Celsius fokot mutatott. Tizenöt embert napszúrás ért és két eset sulvos.

— Szabadlábba helyezett sportsmann. Pár napal ezelőtt a rendőrség sikkasztás büntette miatt letartóztatta Pauncz Manó volt földbirtokost és versenystálló-tulajdonost. Az előzetes letartóztatás elrendelő vizsgálóbírói végzés ellen dr. Dési Géza védő által beadott felfolyamodást ma tárgyalta a vádtanács s elrendelte Pauncz Manó szabadlábba helyezését.

— A rózsá-pelargonium és virágkiállítás díjazása. A városligeti nagy iparcarnokban rendezett virágkiállítás bíráló bizottsága Molnár István elnökelete alatt tegnap döntött véglegesen s a következő díjakat osztotta ki:

Allami aranyérmeket kaptak: Emich G. kertészetében Zednicsek József által létesített rózsaujdonságokért (l. R. 1. cs. C. p.), mint magánkertészet. Ugyanezért kapott Zednicsek József kertész közreműködői oklevelet. — Fűreder Gábor, gróf Teleki Tibor kertészetének főkertésze, Gyömrő, a legszebb 25 rózsafajtáért, továbbá a szegedi műkertészek országos egyesületének aranyérmét is a legjobb és leggazdagabb rózsagyűjteményért minden osztályból. — Szathmáry Király Pál boldvai birtokos kereskedelmi kertésze, Magyarországon előállított és kereskedelemben még nem levő rózsaujdonságokért. — Sándor János kereskedő-kertész Ujszeged, a legszebben fejlett rózsák (egy fajtából 15—15 darab gyűjteményeért, továbbá 50 korona s. egy. s. tiszteletdíjat is. — Pásztor Mórész Miklós budapesti virágkereskedő rózsabokrétáért. — Griger György kolozsvári műkertész három érmet: 1. egy csoport hazai pelargonium-ujdonságért bármely fajból, 2. egy csoport 1904—7. évi pelargonium-ujdonságért, 3. egy csoport díszítésre alkalmas pelargonium zonale gyűjteményeért. — Szabó Kálmán városi főkertész Ujszeged, egy csoport legjobb szabadba való piros színű pelargoniumért. — Vogl Károly műkertész Rákosszentmihály, két érmet: 1. egy csoport legjobb szabadba való pelargoniumért, 2. díszítő növényekért. — Babágy Ferenc budapesti műkertész két érmet: 1. egy gyűjtemény a legjobb bevált pelargonium-ujdonságokért, 2. a legszebb pelargonium hibridekért. — Tatay József budapesti műkertész egy gyűjtemény pelargonium zonaleért. — Szabó Ferenc budapesti mű- és kereskedő-kertész egy csoport különböző fajú legszebb pelargonium hibridekért.

Allami ezüstérmeket kaptak: Adler Lajos budapesti magánkertésze a legszebb tea hybrid rózsafajtáért, ugyanezért Szmilkó Ádám kertésze közreműködői oklevelet. — Babágy Ferenc budapesti mű- és kereskedelmi kertész magastörzsű cserespes rózsacsoportjait és 25 korona egyesületi tiszteletdíjat is. — Pásztor Mórész Miklós budapesti virágkereskedő koszorújait. — Griger György kolozsvári műkertész négy érmet: 1. piros, 2. fehér, 3. vegyes színben a legjobb szabadba való pelargoniumáért és 4. egy gyűjtemény pelargonium zonaleért, valamint 50 korona s. egyesületi tiszteletdíjat. — Bogay és Mojzer budapesti műkertészek két érmet: 1. a legszebb balkon- és ablakdíszítésért, 2. díszítő növényekért és 50 korona egyesületi tiszteletdíjat is. — Rédhly György kereskedő-kertész Rákosszentmihály, balkon- és ablakdíszítésért és 50 korona egyesületi tiszteletdíjat is.

Allami bronzérmeket kaptak: Madocs József budapesti műkertész balkondíszítésért és 25 korona egyesületi tiszteletdíjat is. — Vogl Károly rákosszentmihályi kereskedő-kertész balkon- és ablakdíszítésért. — Weber János budapesti mű- és kereskedelmi kertész kaktusz dísznövény-csoportjait.

Ocker egyesületi emlékérmeket kaptak: Szabó Kálmán szegedi városi főkertész törpe pelargonium-csoportjait és 50 korona s. e. tiszteletdíjat is. — Tatay József budapesti kereskedő-kertész feltűnő nagy Hortensia dísznövényeért.

Egyesületi aranyérmeket kaptak: Bogay és Mojzer budapesti műkertészek díszítésre alkalmas pelargonium zonale gyűjteményeért különböző fajúban. — Weintiegl és Behaunek budapesti műkertészek két érmet: 1. a legjobb szabadba való piros színű pelargoniumért és 2. balkon- és ablakdíszítésért és 50 korona egyesületi tiszteletdíjat is. — Fűreder Gábor főkertész Gyömrő, egy gyűjtemény cserespes angol pelargoniumért, Schuchard Károly zuglói műkertész balkon- és ablakdíszítésért és Mauthner Ödön, mint Budapest legalkalmasabb ablakdíszítésért.

Egyesületi ezüstérmeket kaptak: Huszár György budapesti kereskedő-kertész legszebb bokorrózsá-gyűjteményeért. — Piltz Ádám mezőberényi magánkertésze „Emma emléke” hazai rózsaujdonságért. — Weintiegl és Behaunek budapesti műkertészek magastörzsű rózsacsoportjukért. Babágy Ferenc budapesti műkertész két érmet: 1. a legjobb cserespes angol pelargoniumért és 2. balkondíszítésért.

Tiszteletdíjakat kaptak: Pásztor Mórész Miklós, Kővágó Olga, Fekete Lajos. Elismerő oklevelet kaptak: Kodolányi Antal, Nemes Nagy György, Szentkuthy Géza.

— Iskolai találkozó. Fekete Jenő tudományegyetemi tanársegéd (Budapest, VIII., Esterházy-utca) felkéri azokat, akik középiskoláik hatodik osztályát a veszprémi piarista-főgimnáziumban 1896-ban végezték, hogy tizenkétéves találkozóra Veszprémben július hó 1-én megjelenni sziveskedjenek.

— Halálozás. Wagner János közismert építőmester, a rózsadombi Gűlbaba sírja alkotójának, id. Wagner Jánosnak fia, tegnap délután negyvenkilenc éves korában zuglói villájában, szívzselhűlés következtében elhunyt. Az elhunyt, ki szak-körökben általános becsülésnek örvendett, s kinek a fővárosban számos tisztelője volt, holnap délután öt órakor lesz a temetése a farkasréti temető halottasházából.

Dr. Reyerdin Ágost a genfi egyetem sebészeti klinikájának vezetője Genfben meghalt.

x Fodor-féle vivóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme, különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 illér. x Zászlók, czimerek minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Bőrbajok, hajhullás és kopaszság sokszor évekig makacsul daczolnak minden orvosi kezeléssel. Dr. Hönig Izsó elektroterapiai intézetében (Károly-kört 24.) magas feszültségű árammal (D'Arsonvalisatio), kék fényvel és Röntgen-sugarakkal lesznek ezen és hasonló természetű betegségek teljesen fájdalomtalan és kényelmes módon (mert az áram a ruhán keresztül is hat) sikeresen kezelve.

x Sárha János kolozsvári ékszergyáros, hogy gyártmányait arany, ezüst és drágakő-ékszerekben stb. az országban jobban megismertethesse, azt a legújabb angol módszer szerint, előnyös részletfizetésre hozza forgalomba. Képes nagy árjegyzéket küld ingyen és bérmentve.

x Iparunk általánosan sajnós, de való, hogy még mindig csak igen lassu tempóban halad előre. Épp e szempontból kétszeres az örömlünk akkor, ha azt tapasztaljuk, hogy vannak egyes cikkek, melyek már annyira fejlettek, hogy képesek a külföldre is felvenni a versenyt. Ezek közül többek közt említést érdemelnek az orvosi műszerek, sérvkötők, kötszerek stb. stb. Hogy e speciális ipar-cikkek a mai polczra emelkedhetek, ebben nem csekély érdemei vannak a Magyar orvosi műszertár, fővárosunkban immár évek óta fennálló intézetének. Itt e nemű cikkeknek oly választékát lehetünk fel, hogy felesleges már a külföldre küldeni pénzünket, hoy e cikkek kivánásunkhoz képest beszerezhesük. Szolgálatot vélnék teljesíteni olvasóinknak, ha felelőjük, hogy a műszerek megbízható beszerzési helye a fenti cég.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Vizsgálati hangversenyek. Bolte Tivadár és neje zongoraiskolájának tegnap délelőt volt hatodik vizsgálati hangversenye a skót polgári leányiskola dísztermében. Egy sereg fiatal leánya számolt be a lefolyt iskolai év eredményéről, amely teljesen igazolta a Bolte-iskola jó hírnevét. A növendékek helyes kéztartással, lágy billentéssel és általában a tanulási időnek, valamint tehetségüknek megfelelő technikai készséggel játszottak. Csak a pedál helytelen használatáról kellene őket leszoztatni. Legjobb tehetségnek adta tanujelét a II. osztályban Daniel Hedvig, a harmadikban Gózon Elvira és a két Trautner testvér, a negyedikben pedig Mentovich Gabriella. Elismeréssel említjük meg azt is, hogy a hangverseny műsorán a külföldi klasszikus mesterek mellett magyar szerzők is (Poldini, Sikiós, Beliczay, Bátor és Horváth Attila) helyet találtak. Annál szivesebben regisztráljuk ezt, mert a Bolte-házaspár Németországból került hozzánk. Példát vehetnének ezektől a jóra való németektől a budapesti zeneiskolák, amelyek — nagyon kevés kivétellel — alig vesznek tudomást a magyar szerzőkről. Mintha ezekkel nem is volna érdemes foglalkozni. Különösen az énektanítással foglalkozó urak és hölgyek fitymálják a magyar szerzőket és a magyar dalt. Ők csak a német zeneirodalmat ismerik. Őket csak német dalokra tanították, tehát ezeket tanítják ők is a tanítványaikat. Így azután a fiatal magyar generáció teljesen a német zene befolyása alá kerül és művészi tekintetben épp oly egyoldalúvá válik, amilyen egyoldalúak a mesterei. Legfőbb ideje, hogy ezzel a ferde, helytelen áramlattal szemben a magyar kritika erőlyes állást foglaljon és zenei életünket a német szellem zsarnoki egyeduralma alól felszabadítsa. Erre a kérdésre különben még visszatérünk.

a. k.

Csütörtökön délelőtt tartotta a Lovas-féle zenekonzervatórium akadémiai előkészítő tanfolyamának növendékei IV-ik évfázó vizsgahangversenyét. A konzervatórium dísztermét zsufolóság töltötték meg a növendékek hozzátartozói és a meghívott vendégek, kik gyönyörűséggel hallgatták a huszonnyolcz számból álló programot, melynek minden egyes száma tapsra ragadta a hallgatót. Meglepő haladásról és a zenetechnika bravurjáról tanuskodtak Sárkány E. Gizella zongoratanárnőnek Nemes Jenő, Fityma Sándor és Domány Aranka növendékei. A vizsgán jelenvolt szaktanárok elragadtatásuknak adták kifejezést a tanárnő elsőrangú tanítása fölött.

(*) Népszínház-Vigopera. Ma este Madách „Az ember tragédiájá”-ban Éva szerepét Tóvölgyi Margittól Báthory Gizella vette át. A fiatal művésznő meglepően egységes alakítással lepte meg a közönséget, különösen az érzelmesebb részletekből hozva ki közvetlen határu finomságokat. Megálta a helyét azonban ott is, ahol szerepe temperamentumot igényel. A közönség rokonszenyven fogadta Éva szerepének új kreálóját, akit Beregivel együtt sokszor szólítottak a lámpák elé.

(*) Wagner operáinak rövidítése. Emllést tetünk már arról a botrányról, amely a bécsi udvari operaszínházban legutóbb lejátszódott, amikor a „Walkür”-t megrövidítve adták elő s ami ellen Wagner fanatikusi hívei éktelen zajjal és fütyüléssel tiltakoztak. Egyes lapok is megtámadták Weingartner igazgatót a rövidítésekért, az igazgató azonban kijelentette, hogy intézkedését továbbra is fentartja. Az operaházi körökben élénken tárgyalják most ezt a dolgot és vannak, akik arra utalnak, hogy annak idején, amikor Mahler Gusztáv, a volt igazgató először próbálta Wagner operáit minden törlés nélkül színre hozni, ezt az újítást a közönség egy része szintén püsségéssel és fütytel fogadta. Hogy a rövidítések ellenzői vagy pártolói részén van-e az igazság, arra megadta a feletet a legilletékesebb egyén: maga Wagner Richárd, aki nemcsak beleegyezett egyes operáinak megrövidítésébe, hanem kijelölte azokat a jeleneteket is, amelyeket kihagyhatónak talált. „En voltam az első — írja Wagner egyik levelében — aki a dolog észszerű voltától vezérelve, kijelöltem a rendes színházi előadások alkalmára a rövidítéseket... Mert esztelenység a városi színházlátogató közönségtől azt kívánni, hogy még élvezete kedvéért is megerőltesse magát. Hisz éppen ennek akartam elejét venni azzal, hogy kieszközöltem az én bayreuthi ünnepi színelőadásaimat.” Ha ez volt Wagnernek az álláspontja, miért akarnak a mester túlbuzgó hívei wagneribb lenni Wagnernél?

(*) Fedák Sári Amerikában. Amberg, ismert amerikai impresszárió Fedák Sári egy amerikai körutra szerződtette. Fedák Sári — aki tudvalevőleg Berlinben a „Brettelgräfin” czimszerepében estétként zajos sikerrel játszik — szorgalmasan tanul angolul, mert Amerikában ezen a nyelven fog szerepelni.

(*) Krecsányi Ignác ünneplése. Krecsányi Ignác, a Fővárosi nyári színház igazgatójának tiszteletére, abból az alkalomból, hogy harmincz esztendeje szinigazgató, nagy ünnepélyre készül a magyar szinészet egyeteme. Az országos szinészegyesület tanácsa külön is részt vesz ezen az ünnepélyen és testületileg fog azon megjelenni. Az országos szinészegyesület dísztermében néhány évvel ezelőtt helyezték el és leplezték le Krecsányi életnagyságu arczképét és most azon gondolkoznak, hogy milyen módon adjanak kifejezést tiszteletüknek és becsülésüknek, hogy méltó módon ünnepelejk a magyar szinészet egyik uttörőjét, Krecsányi Ignácot.

(*) Vizsgálati előadás. A Solymossy-féle sziniskola tegnap délután tartotta vizsgálati előadását zsufolt nézőtér előtt a városligeti Kis Színházban. A siker beigazolta teszi azt, hogy az iskola vezetősége lelkiismeretes és gondos munkát végzett az egész esztendőben. Pálffy Nina igazgatónő mindent elkövetett, hogy az elismerésre rászolgáljon. Sikertült, mert a növendékek igazán kitettek magukért. A prólógot egy feltűnően szép leány, Nagy Tilla adta elő, kedves közvetlenséggel. Az utána következő egy felvonásban E. Okolicsányi Paula aratott nagy sikert. Jó volt Vajda Lajos és Gonda. Azután „Náni” első felvonását, majd hangversenyszámokat adtak elő. A tehetségesebbek közül kiemeljük Várhegyi Gizit, Nemes Böskét és Vámos Gizit.

(*) A Magyar Színház új tagja. Forgács Rózi, a Thália-társaság kitűnő volt tagja, aki a lefolyt szezonban, mint állandó vendég, a Népszínház-Vigoperában működött, a jövő ősztől a Magyar Színházhoz szerződött.

(*) A budai nyári színházban „A szevillai borbély” opera mai előadásán Maleczky Bianka betegsége miatt Rozina szerepét Payer Margit, az Opera-ház tagja énekelte. A közönség zajos és folytonos tetszéssel honorálta a művésznő gyönyörű énekét.

(*) Angol vasúti plakátok kiállítása. A Vasúti és Hajózási Klub termeiben (Andrássy-ut 69.) ma délután öt órakor nyílt meg díszes meghívott közönség jelenlétében az angol vasúti plakátkiállítás. Az angolok, kik ezrével lepik el a kontinens természeti szépségeiben gazdag helyeit, bár szándékukon kívül, azt a hitet keltik, mintha Anglia ezekben szükkölködnék. A kiállításon látható tizenhét angol vasúttársaság művészi kivitelű plakátjai bemutatják Anglia fűrdőhelyeit, történeti nevezetességű városait és szép tájait. A kiállításon ismerjük meg Angliát képekben s egyúttal itt nyerünk utbaigazítást, hogyan jutunk oda. A klub három tágas termében vasutak szerint van több mint kétszáz színpompás plakát csoportosítva s a látogatók különös érdeklődésére tarthat igényt a londoni földalatti vasutak, a nagy nyugati és a skót vasutak érdekes kivitelű plakátja. A kiállítást, melyet Fischer Mór, m. v. mérnök ritka érzékkel és nagy tudással rendezett, legközelebb cikkben méltatjuk érdeme szerint.

(*) A Nemzeti Szalon nyári kiállítása. A Nemzeti Szalon Erzsébet-téri helyisége egész nyáron át nyitva lesz és a már megnyílt nyári kiállítás reggel 9 órától este 6 óráig tekinthető meg. A Nemzeti Szalon a nyári tárlatok rendezésével a fővárost felkereső idegenek és vidékiek kulturális igényeit óhajtja kielégíteni s ezért minden hónapban új művészi alkotásokkal frissíti föl a tárlatot. A belépődíj személyenként 1 korona.

(*) Berta panamája. A Városligeti Színházban már megkezdték a próbákat a „Berta panamája” című látványos, énekes új bohózatból, melyet Feld Mátyás írt. Az újdonsághoz teljesen új kiállítás készült. A „Berta panamája” zenéjét Mérei Adolf verseire Barna Izsó, a Népszínház-Vigopera karnagya írta. A bemutató napját a „Pesti amazonok” nagy sikere miatt még nem lehetett meghatározni.

(*) Vidéki színház. Dr. Farkas Ferencz szabadkai szingagató társulatával jelenleg Mohácson működik a közönség meleg pártolása mellett. Legutóbb színe kerültek: Böregér, Bálkirálynő, Don Caesar, Tatárjárás, Varázskeringő, Hálás utókor, Kerülő ut, Császár katonái. A társulat kiváló erői: Szalontai Ferike, Barna Manczi, Ruzsinszky Ilona és Markovics Margit. A férfiak közül B. Szabó József, Virányi Sándor, Nagy Imre, Szigeti Bandi. A társulat e hó végén marad Mohácson és azután megkezdik nyári szünetüket.

FŐVÁROS.

(*) A polgármester ltton. Bárczy István polgármester ma visszaérkezett szabadságidejéről és hivatalát átvette Vaszilievits János alpolgármestertől.

(*) A középítési bizottságból. A középítési bizottság ma délután ülést tartott, Kun Gyula tanácsos elnöklése mellett. A napirendre térés előtt Willinger Ferencz felhozta a Vörös Kereszt-kórházzal szemben levő utak, telkek s a környék rendezését. A mérnöki hivatal bemutatta a városi Artézi-fürdő homlokzatának a módosított terveit. A bizottság általában nagy elismeréssel fogadta a szép tervet. A Tusculanum, Magyar Tisztviselők Országos Házépítő Szövetkezete azt kéri, hogy a II. ker., Törökvásdülőben fekvő ingatlanokat családi házak céljaira, 300 négyzetméteres parcellákra is oszthassák. A bizottság javasolja, hogy a kérelmet pártolólak tegyék át a közmunkák tanácsához. Renk Emil „magán-

csillagász” engedélyt kér arra, hogy a Népszínház előtt levő kis parkon, Tinódy Sebestyén szobra mellett, csillagvizsgáló teleszkópot állíthasson fel. Az ügyosztály az engedély megadását javasolja. A Kigyó-téren levő, ugynevezett párisi házat a Belvárosi Takarékpénztár megvásárolta és a jövő tavasszal lebontatja. A középítési ügyosztály javasolja, hogy addig ideiglenes áruházzal állíttassék. — Kisajátító, közelebbi és szabályozási ügyek elintézése után az ülés véget ért.

(*) Hanval elüjáró jutalma. Több bizottsági tag indítványt tett a közgyűlésen, hogy Hanvai Sándor V. kerületi elüjárónak, aki másfél évtizeden keresztül nagy szeretettel, buzgalommal és kiváló sikerrel adminisztrálta a VII-ik kerületet, eredményes munkássága elismerésül 3000 korona évi személyes pótlékot szavazzanak meg. Az indítványt ma tárgyalta a tanács és pártoló javaslattal terjeszti a pénzügyi bizottság elé.

(*) Az iskolai írószerek. A Budapesti Detailpapirkereskedők Szövetsége tegnap délelőtt Szénásy Béla elnöklésével gyűlést tartott. A szövetség tudomásul vette, hogy a vezetőség úgy a fővárosi iskolák igazgatóságait, valamint a főváros tanácsát megkérte, hogy hasonlóan a könyvkereskedők által, az iskolaév kezdetén szétosztásra kerülő könyvjegyzékekhez, írószerek, rajzszerek és papírnemű jegyzéket állítsanak össze és ezt ingyen osztogathassák a tanuló ifjúságnak. A szerjegyzékek föltüntetnék a beszerzendő szerek formáját, nagyságát és minőségét, az árát és végül a Budapesten levő összes papirkereskedők névjegyzékét, akik a jegyzék szerint árusításra vállalkoznak. A jegyzéken nemcsak a szövetség tagjainak, hanem a főváros területén levő összes papirkereskedőknek czége is föl lenne tüntetve.

(*) Köszönfalgalom a fővárosban. A székesfőváros statisztikai hivatalának a kimutatása szerint, az elmúlt héten a következő volt a köszönfalgalom: Budapestre érkezett, a MÁV. vonalain 219.184 méter mázsa, — a Déli vasuton 1500 mm., — a helyiérdekű vasutakon 105.786 mm., — a Duna-Gőzhajózó-Társaság hajóin 3400 mm. Összesen 329.870 métermázsa. Az év eleje óta érkezett 8.679.622 métermázsa, míg tavaly ugyanebben az időszakban 6.819.472 métermázsa. Így tehát az idén 1.859.150 métermázssal több érkezett. Elszállítottak Budapestről, a MÁV vonalain 8746 métermázst, egyéb elszállítás nem történt. Az év eleje óta elszállítottak 366.953 métermázst, tavaly pedig ugyanebben az időszakban 906.058 métermázst. E szerint az idén az elszállítás kevesebb 539.105 métermázssal.

(*) Tüdőbetegek barakk-kórháza Budán. Mult év június havában a főváros legutolsó nyári közgyűlése Helldai Ferencz indítványára elvben kimondotta, hogy a tüdőbetegek részére sürgősen kórházat épít. A legközelebbi őszi közgyűlésen dr. Bárczy István polgármester már föl is terjesztette a tanács javaslatát 2 darab hordozható és szétszedhető barakk építésére, melyeket az új Szent János-kórház területére terveztek. Míg a szakbizottságok s összes fórumok a javaslatot letárgyalhatták, elkövetkezett a tavasz s a miniszter hozzájárulása után, ez év április havában a munkálatokat sürgősen kiadták s Hönig Dezső fővárosi mérnök tervei alapján nagy erővel meg is kezdtek. A napokban Viola Imre tanácsos elnöklése alatt a helyszínen eljáró építésre felügyelő bizottság konstataulta, hogy az építkezés serényen halad előre s körülbelül ez év augusztusára már mindkét barakk, egyenként 54, összesen 108 betegágyra berendezve használatra át is adható. A sterilizátorok, fűdők és fertőtlenítők tanulmányozására a polgármester Ludwik Endre kórházi igazgatót és Hönig Dezső fővárosi mérnököt ma Bécsbe küldötte, hogy azok a Wiener Allgemeine Krankenhaus udvarán levő Neisser- és Nothnagel-féle barakk-berendezéseket tanulmányozhassák. A két új kórház teljes belső berendezéssel együtt 300.000 koronába kerül.

(*) Közvetlen forgalom a helyiérdekű vasutal. A kereskedelemügyi miniszter értesítette a főváros hatóságát, hogy a budapesti villamos városi vasut és a budapest-szentlőrinczi helyiérdekű villamos

vasut között a közvetlen átmeneti forgalomra vonatkozólag létrejött szerződést jóváhagyta.

(*) Megbírásolt társaság. A főváros tanácsa tudvalevően ezer koronával megbírságot a Cséry-féle szemétfeldolgozó társaságot. A nevezett társaság ugyanis mulasztásokat követ el a szemét átemelése körül és ezért a háziszemét elhordásával állandó baj van. Néha két napig is a kapujában áll a házak szeméte. A Cséry-féle társaság a tanács bírásolt határozatát megfellebbezte a közgyűléshez. Ezt a fellebbezést a tanács elutasító javaslattal terjeszti a szerdai közgyűlés elé.

(*) Közlekedési Muzem. A kereskedelemügyi miniszter beküldötte a székesfőváros hatóságához a m. kir. Közlekedési Muzem szervezeti szabályzatát.

(*) Új orvosi állások. A főváros tanácsa dr. Bárczy István polgármester elnöklése mellett ma tartott ülésében kimondotta, hogy a balparti közkörházhoz egy alorvosi és három segédorvosi állást szervez.

Nyílt - tér

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Dr. HARMAT GYULA

tüdőbajosok rendelő-intézete

Inhalatorium Budapest, Rákóczi-ut 82. sz.

Tüdő, mellbajok, tüdővész, tuberkulózis, vérkőpés, tüdőcsucsuhurut kitűnő eredménytel gyógyítanak inhalációkkal és szesumoltásokkal. Rendel 11-12 és 2-4-ig.

EGYESÜLETEK.

— Gróf Lónyay Elemérné — védnök. Az Országos anya- és csecsemővédő-egyesület, amely az elmúlt héten alakult meg, tudvalevően, gróf Lónyay Elemérné választotta meg védnökéül. Az erről szóló értesítésre ma Innsbruckból a következő magyar nyelvű sürgönyválasz érkezett babarcsi Schwartzter Ottó főrendiházi taghoz és dr. Temesváry Rezső egyetemi magántanárhoz:

„Nemes czélu egyesületük védnökségét nagy örömmel fogadom el. Istennek leggazdagabb áldása koronázza ezen hazafias alapítást.

Stefánia.”

Az új egyesület iránt fővárosszerte nagy az érdeklődés.

(—) A harmadik egyetem. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület budapesti osztálya választmányi ülést tartott az egyesület helyiségében (IV., Szerb-utca 9.) a választmányi tagok élénk érdeklődése mellett. Az ülésen dr. Török Aurél egyetemi rektor elnökölt. Dr. Gönczy Elemér titkár beszámolt az egyesület fejlődéséről, eddigi munkásságáról, amit a választmány örömmel vett tudomásul. A délmagyarországi egyetem kérdésénél dr. Török Aurél szólalt föl és mély tartalmu beszédben fejtegette, hogy eminens kulturális érdekünk a harmadik egyetemnek a Délmagyarország területén való felállítása s minthogy Szeged a legnagyobb magyar városunk és egyesíti magában azokat az előnyöket, amelyek alkalmassá teszik arra, hogy egyetemi székhely legyen, ezért a harmadik egyetemnek a felállítását feltétlenül Szegeden óhajtja. A választmány egyhangulag elfogadta dr. Gönczy Elemérnek azon indítványát, hogy kérjék fel a D. M. K. E. igazgatóságában résztvevő összes országgyűlési képviselőket, hogy minden egyes alkalommal, amikor a harmadik egyetem kérdése szönyegre kerül és különösen pedig a kérdés végleges megoldásának már sokáig el nem odázható időpontjában, összes tekintélyüket és

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használatra valódi áldás gyomor- és székzsorakban szenvedőknek

Igmándi

keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza
Nem árt 40 fillér.
nagy áron 60 fillér.

befolyásukat oda érvényesítsék, hogy a harmadik egyetem Szegeden állíttassék fel. A választmány a június hó 20—21-én megtartandó közművelődési kongresszuson való képviseltetésére Grecsák Károly kir. kuriai bíró, gróf Teleki Arvéd, dr. Nagy Dezső elnököket, dr. Török egyetemi rektort és Mandics Ede jogtanácsost kérte fel. A választmányi ülés a folyó ügyek elintézésével véget ért.

(—) A Magyar Újságírók Országos Szövetsége vasárnap, a hó 28-án délelőtt féltizenegy órakor tartja meg Sopronban, a szövetség tíz évi fennállása alkalmából rendes évi közgyűlését, a következő napirenddel: Zilahy Simon elnöki megnyitója. Illés József titkár évi jelentése. A pénztáros jelentése, számadások bemutatása. Jelentés a hirdetési ügy rendezése tárgyában. Indítványok. A szövetség tagjai szombaton, június 27-én délután egy óra 40 perczkor indulnak a keleti pályaudvarból. Lakás miatt idejekorán kell Rábel László alelnök-höz fordulni Sopronba. Itt említhetik meg, hogy a Szövetség tíz éves jubileuma alkalmából Illés József titkár igen érdekes és szép munkát írt, mely hi visszaillesztést nyújt a szövetség tíz éves történetére és munkásságára. A jubiláris mű igen díszes kiállításban most jelent meg.

(—) A tüdővész ellen. A nagyváradi tüdővészellenes egyesület, amely csak pár hónapja működik Glatz Antal főispánnal az élén, áldásos munkásságának már is gyönyörű eredményére mutathat rá. Tegnap kezdte meg működését a nagyváradi szőlőhegyen, napsütötte, tiszta levegőjű völgyben épült üdülőhely, amelyben a szegénysorsu betegek nyernék elhelyezést. A telepen egyelőre huszonkét beteg számára van hely. A kis üdülőtelep létesítéséhez sokan hozzájárultak a nagyváradi kereskedők és iparosok közül, akik a felszerelés anyagát és munkáját díjtalanul szolgálták. Sokat buzgókodott Fetszer Antal püspök, aki ápoló apécazáról is gondoskodott. Az üdülőtelep ünnepélyes megnyitását pár hét múlva fogják megtartani, amikor gróf Andrássy Gyula belügyminisztert is vendéglül várják.

(—) A közművelődési egyesületek kongresszusa. Június hó 26-án, szombaton délután hat órakor kezdődik Pest vármegye székházának gyűléstermében a közművelődési egyesületek kongresszusa, amelyet a Magyar Szövetség kezdeményezett. Szombaton délután csak az „Országos Közművelődési Tanács” fog megalakulni s annak tisztikara megválasztatni. Vasárnap, a hó 21-én délelőtt tízenegy órakor ugyanott tartják meg a tulajdonképeni kongresszust, amelyet gróf Károlyi Mihály, az Országos Magyar Szövetség elnöke nyit meg. A tisztikar megválasztása és a bejelentések után Széll Kálmán tart tiltakozó beszédet a nemzetiségek jogtalan törekvései és a támadások tárgyában. Rákosi Jenő válasza Széll Kálmán beszédére. Végül Sándor József, az Emke alelnöke tart előadást az Országos Közművelődési Tanácsról. A Budapestre érkezett kongresszusi tagok szombaton este fél 8 órakor ismerkedési társasvacsorára gyűlekeznek a városligeti fővárosi pavillon éttermében. Vasárnap délután két órakor ebéd lesz a Royal-szállóban.

DR. HÖNIG IZSO

Elektroterapeutikai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102—39.

Gyógyítványozók:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).
— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig.
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektum!

Ideggyengeségi állapotok
Almatlanság.
Hűdések (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzsábák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelősrondadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, huygasavas lerakódások, ízületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vesebetegség).
Bőr-bajok. Bőrvészketeg.
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszág).
Aranyeres csomók.

SPORT.

( ) Olympiai birkózó-próbaversenyek. A MOB. birkózó szakosztálya tegnap este tartotta meg országos olympiai próbaversenyét a Nemzeti Lovarda tornatermében nem nagyon nagy közönség előtt. A versenyek részletes eredménye a következő:

Könnyűsúlyúak (66.6 kg.-ig). Előmérkőzések: Maróthy József (Törekvés) győz Szalay Gyula (Gyógy-szerész Ifjak) ellen 1 p. 59 mp. — Radványi Ödön (BAK) győz Lukács Ferencz (Munkás T. E.) ellen 1 p. 02 mp. — Téger József (Törekvés) győz Tálay Gergely (Munkás T. E.) ellen 6 p. 09 mp. — Vas Elemér (MTK) győz Mészáros Aladár (BAK) ellen 21 p. 54 mp. Középmérkőzések: Maróthy József győz Radványi ellen 38 p. 47 mp. alatt. — Téger József győz Vas Elemér ellen 20 p. 55 mp. alatt. Döntőmérkőzés: Téger 45 percznyi birkózás után Maróthy javára visszalép. Győztes: Maróthy József (Törekvés S. E.). A második és harmadik helyért pénteken este birkóznak az MTK tornatermében.

Középsúlyúak (66.6—73 kg.) Orosz Miklós (Postás) győz Csüdör Béla (Postás) ellen 55 mp. — Krassovich Pál (Fiumei A. C.) győz Vörös György (Törekvés) ellen 1 p. 38 mp. — Orosz—Krassovich 1½ órai küzdelem után eldöntetlen. — Csüdör győz Vörös ellen 54 mp. — Vörös Orosz javára visszalép. — Krassovich—Csüdör 1½ órai küzdelem után eldöntetlen. Eredmény: 1. Orosz Miklós (Postás T. S. E.) 2½ győzelemmel. — 2. Krassovich Pál (Fiumei A. C.) 2 győzelemmel. — 3. Csüdör Béla (Postás T. S. E.) 1½ győzelemmel. — 4. Vörös György (Törekvés S. E.) 0 győzelemmel.

Közép-nehezűsúlyúak (73—93 kg.-ig) csak két nevezés érkezett: Előd József (MTK) győz Gyapay Árpád (MAC) ellen 10 p. 33 mp. — Weisz Richárdot és Payr Hugót a szakosztály próbamérkőzés nélkül ajánlja a londoni kiküldetésre.

( ) A legklasszikusabb viadal. Azokban a hírlapi közleményekben, amelyeket versenyekről tesznek közzé az egyesületek, gyakorta találkozunk a „klasszikus” megjelöléssel. Kétségtelen, hogy nem egy magyar versenyre méltán rá is illik ez a szép jelszó. Mennyivel inkább alkalmazható azonban az a bajnoki viadalra, amely mindenkor a magyar atlétika legnagyobb ünnepe volt. A magyar atléták ez évi remek formája mellett azonban az 1908. évi bajnoki viadal nemcsak jellegénél, hanem az elérendő eredményeknél fogva is méltó lesz a „legklasszikusabb” jelzőre. Ugyan forma szerint lesz még egy olympiai próbaverseny is, mindazonáltal alig hihető, hogy a bajnoki eredményeket ott megjavítsák. Érthető tehát az az óriási érdeklődés, amelylyel a MASz által rendezendő magyar bajnoki viadal elé tekint a magyar társadalom. A bajnokságra beneveztek legjobbjaink teljes számban. Simon, Hámos, Kiss (Debreczen), Radóczy, Batkó, Gräber, Déry, Lichteneckert, Kovács, Bodor, Nagy, Szathmáry, Mudin, Luntzer, Antal, Somody, Dauer, Veres, Szegedy, Holics, Kövesdy, Schuberth, Röck, Lovas, Kazár stb. biztos indulók. Aki a legjobbak közül még hiányoznék — alig egy-kettő — azt kötelessége tartja vissza, úgy, hogy a vasárnap délután a Margitszigeten lefolyó viadal bemutatja a magyar közönségnek mindazt, amit a magyar atlétika ez idő szerint csak nyújtani képes. Külföldről senkisek mert vállalkozni a velünk való küzdelemre: de a világ összes sporttempóriumában élénk figyelemmel várják az elérendő eredmények híreit, mert a magyarok a nagy világ bajnoki versenyeken is számításba jövő ellenfelek lesznek. Mivel vasárnap semmiféle más rendezés nem vonja el a figyelmet, előreláthatólag a magyar közönségnek olyan tömege vándorol majd ki a Margitszigetre, amekkorára eddig még példa nem volt. És méltán!

( ) A budai tornaegylet országos versenye. A budai tornaegylet július 2-án délután 4 órakor az egyesületi verseny pályán (II. ker., Szénatér) országos atlétikai versenyt rendez. A versenyen, amely közvetlenül a londoni utazás előtt lesz, csakis oly számok szerepelnek, amelyek az olympiai játékoknak is versenyszámjai. Nevezések a 2 korona téttel együtt a választmány címére küldendők.

( ) Az első kerékpárverseny. Az idén vasárnap délután 4 órakor fog lefolyni a Thököly-uti millenáris verseny pályán, a Sport-Világ szerkesztőségének rendezésében az első kerékpárverseny. Kerékpárosaink valamennyien hetek óta szorgalmas tréninget folytattak. Lázás előkészületek között jutottak az egyesületek hivatott crack-jei a legjobb kondícióba. — Mint a beavatottak rebesgetik, már az első verseny napon is új rekordok elérése várható. A verseny rendezősége engedélyt adott arra, hogy az egyes futamokról és a tribünökön elhelyezkedő közönségről

kinematográf felvételek készíttessenek. A verseny millenáris pályának Stefánia-uti oldaláról ingyen, belépő-díj nélkül tekinthető meg. Tekintettel arra, hogy a Thököly-uti oldal tribünjeinek túlszűfolttsága elkerültesse, a verseny rendezősége 60 filléres tribünjegyeket bocsátott ki. A Thököly-uti oldal tribünjeire csak azok fognak felbocsáttatni, akik a pénztárnál ilyen 60 filléres jegyet váltanak. A versenyre való könnyű kijutás érdekében a Közuti Vaspálya Társaság nagy előzékenységgel gondoskodik a forgalom gyors lebonyolításáról. — A verseny pont 4 órakor kezdődik és 6 óra után végződik.

( ) Evezés. A július 5-én tartandó bécsi folyamregattára magyar részről két nevezést adtak le: a Duna csapatát a nyolczasra, a Nemzeti Lovitzkyt a skiff-bajnokságra nevezte. A Duna csapata: Erdélyi, Patak, Sacher, Gluzek, Sany, Payr, Bánó, Herczeg, Stroke, Szomjas.

( ) Testedzők gyűlése. A Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetsége igazgatósága június hó 25-én este 7 órakor a Nemzeti Tornaegylet (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 26. sz.) tanácstermében ülést tart a következő napirenddel: 1. A közgyűlési jegyzőkönyv bemutatása a szükséges határozatok és intézkedések végrehajtása érdekében. A kiküldött képviselők bejelentése. 3. A szakbizottságok megalakulása: a) műszaki bizottság; b) tornászati szakbizottság; c) atlétikai szakbizottság; d) játék szakbizottság; e) vívó szakbizottság; f) sajtó szakbizottság. 4. A szakbizottságok elnökeinek megválasztása. 5. Pénztári jelentés tárgyalása. 6. A piunkösi országos ünnepélyről szóló jelentés tárgyalása. 7. A folyó évben megtartandó torna és atlétikai ünnepélyek és versenyek programjának megállapítására irányuló előterjesztések tárgyalása. 8. A MASz—MOTESz ügyben hozott döntés előterjesztések és a további intézkedések megállapítása. 9. Folyó ügyek.

TÖRVÉNYSZÉK

§ Felfüggesztett ügyvéd. Mintegy 70 fegyelmi feljelentés érkezett néhány éven belül az ügyvédi kamarához dr. Weisz Miksa budapesti ügyvéd ellen. Egyik legsúlyosabb feljelentést Fazekas Dánielné, szül. Holzmann Teréz tette ellene, aki férje ellen válopört ohajtott indítani s dr. Weisz Miksa ügyvédjének 10.000 koronás díjlevelet adott a pörköltsegek fedezésére. Közben Fazekasné kibékült urával, de az ügyvéd a díjlevél egész összegét perelte. A polgári bíróság Fazekasné kifogásai alapján csupán a díjlevél egy kis részét ítélte meg az ügyvédnek s az iratokat további eljárás miatt áttette a kamara fegyelmi bíróságához. Az ügyvédi kamara hat hónapra felfüggesztette fel dr. Weisz ügyvédi működését. A kir. Kuria ügyvédi tanácsa Bernáth Géza elnökielte alatt minap tárgyalta az ügyet s dr. Darányi Gyula ügyvéd előadása után helybenhagyta az ügyvédi kamara ítéletét. Ezzel az ítélet jogerőssé vált.

§ Egy napló titkaiból. A fővárosi Blum Adolf és Popper szállító cég Weisz Lipót nevű pénztárosa a múlt év január havában 6000 korona elcsikasztása után Hamburgon át Amerikába szökött. A cég természetesen rögtön feljelentette a hűtlen pénztárost s a rendőrség széleskörű nyomozás után megállapította, hogy Weisz Lipót a lakótársának, Laufer Ignác Izidor orvostanhallgatónak lezke-könyvével és születési anyakönyvi kivonatával felszerelve szállott hajóra Hamburgban. A rendőrség megkeresésére Newyorkban a partraszállás előtt Weisz Lipót a hajón feltartóztatták. A főkonzul előtti tárgyaláson megjelent Laufer Ignác Izidor orvostanhallgató Newyorkban élő nővére, Laufer Irén s azt vallotta, hogy Weisz Lipót az ő fivére s Laufer Ignác Izidornak hívják. Már-már szerencsésen sikerült volna az igazolás, ha véletlenül el nem árulja a sikkasztó pénztárost a kalapbélésének W. L. monogramja. Erre aztán eltiltották a partraszállástól s az Európába induló Batavia gőzösré szállították. Mielőtt azonban a hajó elindult volna Európa felé, Weisz Lipót revolverével szíven lötte magát s nyomban meghalt. Az öngyilkos hátramaradt naplójából számos adat merül fel arra, hogy szökésében legjobb barátja, Laufer Ignác Izidor segítette. Ezen adatok alapján a kir. ügyészség bűnpártolás vétsége miatt vádat emelt Laufer Ignác Izidor ellen. Ma tárgyalta ezt az ügyet a budapesti büntető törvényszék Szepessy bíró elnökielte alatt s miután a vádlott tagadásával szemben a bűnösség megállapítására elegendő bizonyítékot nem talált, felmentette az orvostanhallgatót a bűnpártolás vádjá alól

GYÓGYITHATÓ A SÉRV?

A kérdéssel foglalkozó tanulmány most hagyta el a sajtót. Bárkinek díjtalanul zárt borítékban megküldi.

POLLITZER SÉRVAMBULATORIUM
speciális orvosi rendelő-intézet

Budapest, Kossuth Lajos-utca 8., félemelet
Egész nap orvosi ingyenes rendelés

KÖZGAZDASÁG.

Dolgozik a téglakartell.

Budapest, június 19.

Régi és nagy baja építő-iparunknak az, hogy az építési anyagok, főleg a falanyagok árát a téglagyárak mesterségesen drágítják. Különösen a fővárosban, ahol a téglagyárak kartellje szinte mindenható ura az áralkulásoknak. Ez a kartell, mely egyébként a „Tégla- és Anyagárugyarak Országos Szövetsége” név alatt működik, igen ügyesen hálózta körül a fővárost. Érdekkörébe elsősorban a dunamelléki, tehát a kedvező szállítási eszközökkel rendelkező gyárakat vontta be, hogy ilyenformán a főváros építkezései kényre-kegyelemre ki legyenek szolgáltatva a kartell árainak. Az építőiparosok s az építetők között igen nagy elkésztést szült már régóta a téglagyárak kartelljének kizsákmányoló politikája; ellene azonban mitsem tehettek. Türték — bár nem panasz nélkül — a kartell nehéz nyomását.

A legutóbbi időben azonban változott a helyzet. A főváros 1000, az állam 10.000 munkáslakás építését határozta el. Óriási középítkezésekről van tehát szó. A kartell urai csak úgy híztak e hírek hallatára s már arról álmodoztak, vajon miként lehetne a szerződések megkötése előtt felemelni az árakat? Viszont az illetékes körök súlyos aggodalmakkal látták már az eddigi nagy árakat is. Így történt, hogy a képviselőházban a minap interpellációt is intéztek a miniszterelnökhöz aziránt, vajon szándékozik-e valami módon lehetetlenné tenni a téglagyárak kartelljének monopolizáló uralmát? Wekerle Sándor miniszterelnök erre kijelentette, hogy a kormány tervszerű intézkedéseket fog tenni az építési anyagok árának leszállítására. A miniszterelnök eme nyilatkozatához a „Műszaki Világ” most a következő megjegyzéseket teszi:

„A miniszterelnök képviselőházi kijelentésére egy a budapesti téglakartellhez igen közel álló személy úgy nyilatkozott, hogy a kormány a budapesti téglagyárak árszövetségére semmiféle befolyást nem gyakorolhat; nem pedig azért, mivel a kormány egy névadó szövetségnek kötelező ígéretet tett arra nézve, hogy minden kartellbontási szándéktól távol tartja magát. A budapesti téglagyárak pedig tagjai lévén az illető szövetségnek, minden esetre és első sorban magukra vonatkoztatják a kormány fentidézett fogadalmát. De — úgy mondja az illető személy — ettől eltekintve sem tehet a kormány semmiféle erőlyes intézkedéseket az építőanyag árának leszállítására, mivel a budapesti téglagyárak — elnyomatásuk esetére — összes munkásaikat elbocsátának, amivel a kormány éppen saját célját, a munkások támogatását tenné lehetetlenné. Ezenkívül a magas szállítási díjszabások is védik a fővárosi építőanyag-termelőket a vidékről való anyagbehozatal ellen és a kormány éppen nincs abban a helyzetben, hogy pl. a távolabbról vasuton való téglaszállítást alacsony díjtételek életbeléptetésével előmozdíthatná.

Egyébként a székesfőváros közelében fekvő nagyobb, tehát számbajövő téglagyárak, különösen a Duna mentén fekvők, szoros egyezményben állván a fővárosi téglagyárakkal, a kormány tarifális intézkedései is teljesen meddőkné bizonyulnának, annál is inkább, mivel — mint már a lapok is jelezték — a budapesti téglakartell égisze alatt nemrég alakult és vezetése alatt álló Tégla- és Agyagárugyarak Országos Szövetsége főként a tégláarak országos „szabályozását” célozza. (Wekerle szavai tehát a pusztában elhangzott szónál nem jelentenek egyebet. Szerk.)

Igy ír a könyvomat. De mi azt hisszük, hogy a szerkesztői megjegyzése még sem állhat meg. Akkor, amikor ilyen óriási közszállítási van szó, mint a most, a kormánynak nemcsak joga, hanem kötelessége az, hogy megtörje azt a kartell, amely még ebből a fontos szociális alkotásból is önös hasznot akar húzni. A kormánynak ezer eszköze van erre. Ha a kartell elbocsátja munkásait, ám tegye. (Bár ezt a fenyegetést senki sem veszi komolyan.) Annál könnyebben kap majd az állam szakképzett munkásokat az építkezéseik felállítását s a közérdekeket. Ajánljuk az eszmét az illetékes körök figyelmébe.

A mezőgazdasági helyzete.

— Az O. M. G. E. jelentése. —

Budapest, június 19.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tudósítói a mezőgazdasági helyzetről június 18-iki kelttel a következőket jelentik:

Arad. Az időjárás a vetések fejlődésére a múlt héten általában kedvező volt, a kapás növények és takarmányfélék sokat javultak, a legelők felrissültek. A szőlő úgy a hegyalján, mint a sík területeken igen jól áll s jó termésre ad kilátást. Ősziéből gyenge, tavasziából jó középtermés várható.

Baja. A hőség kritikus helyzetet idéz elő, buza és rozs kényszerítés előtt áll, buza üszkös, rozs sok üres kalászt mutat, zab elül és ha ezen a héten még esőt nem kapunk, elszárad, tengeri még jól áll, de ennek is rövidesen eső kell.

Debrecen. A múlt heti esőzés a növényzetet felülítette. Vetéseink közepese, a szőlő szép termést ígér, gyümölcsös gyenge.

Győr. Az időjárás forróra változott, ami e-ideig aggodalmat nem kelt, de eső mégis szükséges lenne, különösen a tavaszakra. A vetések állása — a zabot kivéve, mire komolyan panaszok — továbbra is közepes termésre ad kilátást.

Kaposvár. Az idő állandóan száraz és meleg, további kiadós esőzésekre volna szükség. A megkezdett takarmánykaszálások kis eredményt mutatnak.

Léva. Az időjárás meleg és száraz, ismét eső volna kívánatos, eddig sem volt hiány esőben, azért terményeink, bár a tavasszal nagyon gyengék voltak, mind megjavultak és mindenből jó termés várható, csupán gyümölcsből lesz gyenge termés.

Nagyszénmiklós. A terméskilátások szomorúak, a buza szalmája rövid, kevés kivétellel rövid a kalásza is, így van a rozs, az árpa és a zab is, ami különösen gyenge, csak kevés dülő biztat jobb termésre, a jég sokat ártott a tengerinek és a szőlőnek.

Nyitra. Az időjárás nagyon szép, jó meleg napok járnak. A széna kaszálása folyik. Az országos jéges Nyitramegyét is érte, különösen a déli járásokat.

Kassa. A vetések meglehetősen állanak s ha valami elemi csapás nem jó közbe, középtermésre lehet számítani.

Nagybecskerek. Esőzés és hűvösebb időjárás következtében a vetések állása javult. A szemképződés kielégítő volna, azonban jelenleg 20 százalékos üszög mutatkozik, ami a hozamot feltétlenül csökkenti. A tengeri jól fejlődik, esőt kíván.

Nagyszében. A múlt héten záporosok volt jéggel, a jég a környéken egyes helyeken sok kárt okozott. Azóta újra nagy hőség van, ami által a tavaszok sokat szenvednek.

Nyiregyháza. Az erős száraz melegek az őszi kalászosok fejlődését akadályozzák s félős a szem megszorulása. A tavaszok különösen a homokos gyengén fejlődnek. Van sok olyan rozsvetés, mely alig adja meg a magot, míg a jó kötött homokban rozsbán 7 mm. s búzában is annyit lehet várni kat. holdanként.

Nagyvárad. A vetések szépen fejlődnek, a kalászosokban középtermés várható, ha csak a rozsdán nagyobb kárt nem okoz. Nagyléta község határában fellépett a sáska.

Nagykanizsa. Rozsda mutatkozik a búzán s nem is egészséges színű a kalásza s a nagy melegek miatt abnormális a fejlődése. Rozs jól fejlődik, árpa és zab gyenge, közepes termés várható.

Sopron. Időjárás meleg, kedvező. Buza helyenként a rohamos eső következtében megdőlt, levelein rozsda mutatkozik. Árpa és zab ritkább, esők még segíthetnének. Lohere jó. Tengeri és burgonya szép.

Pancsova. A buzavetésnek már az eső sem használhat, átlagos termés 6 mm. Zab kicsi és fejletlen. Tengeri szépen fejlődik.

Szatmárnémeti. Gyenge középtermés várható, talaj és megmunkálás szerint egyes termények-

nél nagy az eltérés. Rétek hozama gyenge, szárazság újra kezdődik, eső kellene.

Temesvár. Forró meleg időjárás egyre tart a panaszok a terméskilátások illetőleg mindegyre fokozódnak. Minden esőt kíván.

Versecz. Tengerin legutóbb eső segített, buza általában javult, de az üszög lépett fel. Takarmányfűvek elégtelenek.

Zalaegerszeg. Időjárás ismét szárazságra hajló, melegség következtében rozsok erősen érnek, széna vártnál kevesebb.

Zenta. Szárazság buzavetések rontja, sok a rozsdás és az üszök, tengeri jó, átlagban a termés rossz.

Egyesült Fővárosi Takarékpénztár új fiókja. Már régebben megírtuk, hogy az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár igazgatósága az egyre fejlődő üzletkötésének könnyebb lebonyolítása végett Budán, az I. kerületben, a Fejérváry-ut 1. alatt új fiókot nyit. Az új fiók — amint értesülünk — július 1-én már meg is kezdte működését. Az új fiókkal együtt az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárnak hat fiókja lesz a fővárosban.

Állami kedvezmény egy papirgyárnak. A kereskedelemügyi miniszter a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök hozzájárulásával az 1907. évi III. t.-cz. 1. §-ában meghatározott állami kedvezményeket a felsőszaltnai papirgyár Schwarz és Tauber nevű nagykanizsai cég részére 1907. (egyezerkilencszázhet) május 15-től számítandó tíz évre engedélyezte.

A Kereskedelmi Múzeum új levelezői. A kereskedelemügyi miniszter Tritzsch Emil kereskedőt Hamburgba a m. kir. kereskedelemügyi muzeumi levelezői megbízatással kiküldötte és a Pasting H. céget megbízta, hogy Antwerpenben mint muzeumi tiszteletbeli levelezője működjék.

Talpfa-szállítás. A talpfának most nagy kelete van. A cs. és kir. szabadalmazott aussig-teplitzi vasúttársulat igazgatósága is árlejtést hirdet mintegy 22.100 darab tölgytalpfa, 416 m³ fenyő-épületfa és tölgy-váltótalpfa különféle hosszúságban és profilal, 49.000 darab szurkosfenyő- vagy vörösfenyő-talpfa, 647 m³ fenyő-épületfa és különféle hosszúságú és profilu szurkosfenyő talpfa-szállításra. A fenti mennyiségek 1909. évi április hó 1-től május hó 31-ig szállítandók. Az ajánlatok, melyekben az árak a fent nevezett vasut egy állomására bérmentve szállítva teendő ki, nyújtandók be nevezett vasut igazgatóságánál.

Új közszéna-bányarészvénytársaság. Jelentették, hogy Szápári Közszéna-bányarészvénytársaság cég alatt új közszéna-bányavállalat alakult. Az új társaság most czegezték be, s így megtudhatjuk, hogy a vállalat tárgya: Szápár és környékén levő közszéna-telepek kiaknázása. Alaptőkéje 1.000.000 korona, mely 2500 darab 400 koronás n. é. bemutatóra szóló részvényre oszlik. Igazgatóság: Herzfeld Frigyes, Klement József, dr. Klement Lajos, Sándor Ármán, dr. Dungszy Gedeon, Baitz Károly, dr. Polakovits Ödön és Spitzer Ignác.

Pályázat bérházak építésére. Ismeretes, hogy Budapest főváros tanácsa elhatározta, hogy a IX. ker. Gyáli uton kis lakások befogadására bérházakat épít. Ezek építésére a tanács most hirdet nyilvános pályázatot. És pedig: 1. a 283.920 K 80 f.-rel előirányzott föld-, kömüves-, elhelyező- és talajrendezési munkákra; 2. a 66.118 K 76 f.-rel előirányzott ácsmunkákra; 3. a 30.575 K 72 f.-rel előirányzott vasbeton-, műkö- és burkolati munkákra; 4. a 10.054 K-val előirányzott tetőfedő munkákra, és 5. a 21.083 K 20 f.-rel előirányzott bádogos munkákra.

Vajdahunyad város villamos világitást kap. A vidéki városok egymásután bevezetik a villamos világitást. Így most Vajdahunyad város előjárósága tart július 15-én árlejtést villamos telep építésének és berendezésének biztosítására. A magánfogyasztás 1500 darab, egyenként 16 gyertyafényű izzólámpa, az utcai világitás 150 darab, ebből 75 darab egész éjjel égő és 75 darab fél éjjel égő 16—40 gyertyafényű izzólámpa és 4 darab 10—12 Ampéres ivlámpa.

Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

25.000 koronát nyert: 123580.
2000 kroonát nyertek: 7517 86468 122292.
1000 koronát nyertek: 10499 27410 41966 59347.
500 koronát nyertek: 32704 35094 48100 73756 121072.

300 koronát nyertek: 575 1259 2958 85893 13840 14844 22191 28229 32655 33889 36461 36519 65346 74451 77699 86731 90917 92093 95089 100447 109238 111109 112795 118116.

Török szerencsése örök. A mai húzásokon kisorsolt legnagyobb 25.000 koronás főnyereményt ismét a szerencsés Török A.

és Társa bankház részvénytársaság (Budapest, Szervita-tér 3.) vevői nyerték a 123.580. számú sorsjeggyel.

Meg van a tapbörkartell. Mint előre jeleztük, a magyar talpbör-kartell mégis csak megalakult, még pedig több fővárosi pénzintézet részvételével. Az alaptőke ¼ millió korona, de a pénzintézetek mintegy 5 millió korona hitelt nyújtanak a kartellnek. Igazán érthetetlen az az egészségtelen szellem, mely most uralkodik gazdasági, különösen gyáripari életünkben. Most, midőn a szabad verseny lenne hivatva egészséges irányban fejleszteni önállóságra törekvő igrunkat, a gyors vagyonszerzés vágya elfojtja az egészséges versenyt s a fogyasztó közönség fizetőképességét a végtelenségig kiszorolja. Így boldogul hazánkban a magyar kartellek miatt az — osztrák ipar.

Szappanipari tanfolyam. A technológiai iparmuzeumban rendezett szappanipari tanfolyamot ebben a tanévben nem fejezik be, hanem e hó végén meg fogják azt szakítani és csak szeptemberben folytatják.

Terjeszkedő oláh pénzintézet. A Sebesana Pénz és Hitelintézet R.-T., amely 1887-ben alakult Szászsebesen 100.000 korona alaptőkével, most új fiókintézetet nyitott Alvinczen, amely már be is jegyeztetett. Valóban ideje lenne, ha a magyar intézetek végre erélyes harcot indítanának a sok apró nemzetiségi bank ellen. A társaság egyébként 1906-ban 27.379 korona nyereséget mutatott ki.

Szabászat tanfolyam. A magy. kir. Technológiai Iparmúzeum igazgatósága tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a mérték után dolgozó férfiruhaszabóságokéknak a nyár folyamán szabászat tanfolyamot szervez. Egyik tanfolyam a polgári ruha, a másik tanfolyam az egyenruhászabászat tanításával foglalkozik. A tanfolyamok július 6-án kezdődnek és 80—80 órára terjednek ki. Az oktatás délután 4—8-ig, vagy 7—9-ig tart. A beiratás költsége 2 korona. Beiratkozhatni június hó 27-én este 7—8-ig és 28-án, vasárnap délelőtt 10—12-ig.

Vállalkozó szövetkezet. Siklós és vidéke ipari és gazdasági szövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Dravacschi község kormacsma-házának újraépítésére mint vállalkozó pályázott, és azt el is nyerte. Érdekes és iparosainkra nézve éppen nem közömbös jelenség ez.

A Magyar Asphalt Részvénytársaság közgyűlése. A Magyar Asphalt Részvénytársaság ma tartotta dr. Matlekovits Sándor v. b. t. t. elnöke alatt az évi rendes közgyűlést, melyen 51 részvényes 7884 részvény képviselőben vett részt. Az előterjesztett jelentés konstatálja, hogy az aszfaltkocsutak és járdák iránti kereslet az elmúlt évben is kedvező volt, de a kivitelre elvállalt munkák egyrésze az általános ismert vagyonhiány folytán nem volt befejezhető, másfelől pedig a városok ellenében fennálló követelések, a pénzpiac kedvezőtlen helyzete folytán nem voltak kellő időben értékesíthetők, minek következtében a vállalat megfelelő nagyobb folyószámla-hitel volt kénytelen igénybe venni. A jelentés kiemeli, hogy a normális viszonyok beálltával emelkedő forgalom remélhető annál is inkább, mert a kormány részéről is nagyobb munkákra van kilátás. Az igazgatóság jelenti továbbá, hogy a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok miatt nem volt képes a 6000 darab új részvény kibocsátására vonatkozó határozatot végrehajtani. Legfontosabb feladatának tekinti azonban a vállalat függő tartozásainak konszolidálását. A Bihar Szénbánya és Villamossági Részvénytársaság üzemének reorganizációja az elmúlt évben is folytatást nyert és alapos remény van arra, hogy ezen vállalat üzemének kedvezőbbre alakulása sikerülend. Az igazgatóság javasolja, hogy 239.620.62 korona üzemi feleslegről 230.000 korona az újítási, helyreállítási és értékesítési alap javadalmazására fordítsassék, a fennmaradó 9620 korona pedig új számlára vezettessék elő. Végül a felügyelő bizottság eddigi tagjai újjá megválasztottak. A közgyűlés az üzleti jelentést és az igazgatóság az üzemi felelős hovatartozását iránt tett javaslatát egytandul elfogadta.

Az Általános Köszénbánya Részvénytársaság rendkívüli közgyűlése. A Magyar Általános Köszénbánya Részvénytársulat alapszabályában a részvény-tökhét jegyzett első aláíróknak az újonnan kibocsátandó részvények felére az elővételi jog van biztosítva. Minthogy az igazgatóság arra a meggyőződésre jutott, hogy ezen rendelkezés a törvényes követelményeknek meg nem felelő módon került az alapszabályokba és ennek folytán joghatályos nem bír, a társulat a részvényeseket rendkívüli közgyűlésre hívja össze, hogy ezen rendelkezést az alapszabályokból kiküszöbölje, ámbar ez idő szerint újabb részvények kibocsátása nem aktuális

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseképtelenségeket közli: Abraham Adolf be nem jegyzett cég Budapest, Rákóczi-ut 66; Steiner József cipész Temesvár; Körbel Ferenc kereskedő Német-Bród; Egrad István bejegyzett kereskedő Csörgő.

A nagyapócsányi járásbírósi és fogházépület építől. A nyitrai törvényszék pályázatot hirdetett a nagyapócsányi járásbírósi és fogházépület építésére. A legkedvezőbb ajánlatot Kallós és Koch budapesti építőmesterek tették, akik — mint értesülünk — 133.708 koronáért építik meg a járásbírósi és fogházépületet.

Közszállítási a dohánygyár részére. A m. kir. dohánygyár igazgatósága pályázatot hirdetett az 1908/9. évre szükséges szénre. A pályázaton a legolcsóbb ajánlatot Salamon Jakab és Társa budapesti cég teite, amely salgótarjáni darabos szenet 2 korona 38 fillérért és petrosényi darabos szenet 3 korona 34 fillérért fog a dohánygyárba beszállítani.

A Népbank m. sz. felszámolói. Megírtuk annak idején, hogy a Budapesti Általános Népbank mi részvetkezet felszámol. A felszámolást kimondó közgyűlésen felszámolóként megválasztott: Guttman Ármán, Hosszu István, Krausz M. Miksa, Lampel Lipót, Loeb Izidor, Somló Gyula és Pap Pál. Ez a körülmény a cégbírósnál feljegyeztetett.

A párisi osztrák-magyar kereskedelmi kamara jubileuma. Az osztrák-magyar kereskedelmi kamara — táviratozzák Párisból — ma 20 éves fennállása alkalmából gróf Khevenhüller osztrák-magyar nagykövet díszelnöksége alatt az Astoria-szálló dísztermében fényes bankettet adott, amelyen mintegy 200 vendég vett részt, a többi között Millies Lacroix gyarmatügyi miniszter, mint a Madridban időző kereskedelmi miniszter képviselője, Croppy kereskedelmi miniszter és neje, az osztrák-magyar nagykövetség személyzete, Pauly főkonzul, a kereskedelmi minisztérium több magas tisztviselője, valamint az idegen kamarák elnökei. Morpugo, az osztrák-magyar kereskedelmi kamara elnöke pohárköszöntőt mondott a királynak. Beszédét a jelenlévők lelkesedéssel fogadták. Az elnök egy második pohárköszöntőben Khevenhüller nagykövetnek mondott köszönetet azért a rokonszenvért és támogatásért, amelyben a kereskedelmi és iparkamara törekvéseit részesítette. Ezután gróf Khevenhüller nagykövet emelkedett szószóllásra. Meleg szavakban mondott köszönetet azért a vendégszerető előzékenységért, amelyet Franciaország tanúsít az osztrák-magyar kereskedelmi kamarával szemben ennek fennállása óta és köszönetet mondott Millies Lacroix miniszternek megjelenéséért és mindenkor kifejezésre jutott barátságos érzelmeiért. A nagykövet ezután poharát a köztársasági elnök egészségére frítette és szerencsét kívánt a kereskedelmi kamarának további hazafias működéséhez. Millies Lacroix gyarmatügyi miniszter tetszéssel fogadott beszédében emlékezett meg a Franciaország és Ausztria-Magyarország közti szivélyes viszonyról és a két ország között mindinkább gyarapodó kereskedelmi összeköttetésről. Végül Deutsch, a kereskedelmi kamara alelnöke és dr. Návay, a magyar kereskedelmi minisztérium képviselője mondtak pohárköszöntőket a jelenlévő díszes vendégeknek.

Csödbe jutott gyapjúgyár. a Mayer Márton-féle sziléziai gyapjúgyár Postban (Nieder-Lausitz), a melynek tulajdonosa Rosenthal Kurt, mint a Confectionär jelenti, ismét csödbe jutott. A cég állománya még nincs megállapítva.

Magyar gazdák Angliában. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai néhány nap előtt érkeztek Londonba, hol az angol kormány képviselője, a földművelésügyi miniszter és gróf Carrington, a „Board of Agriculture” elnöke fogadta őket. Már megérkezésük napján az angol királyi gazdasági egyesület elnöke: a devonshirei hercegnél fogadtatás volt, ahol gróf Esterházy László üdvözölte az angol földművelésügyi kormányzat vezetőjét. A földművelésügyi miniszter hosszasan válaszolt s az angol király, a kormány és az angol gazdák nevében a legmelegebben üdvözölte a magyar vendégeket. Kifejtette aztán a miniszter, hogy a mezőgazdák mindenképp szövetkezni kell s egymás céljait elő kell mozdítani, mert ezáltal nemcsak a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem, hanem a világképe érdekeit is szolgálják. Ezután a hivatalos fogadás véget ért. A miniszter ekkor a magyar gazdák elére állt és személyesen mutatta meg a lordok háza helyiségeit. A kirándulás tagjai ezután a metropolis nevezetességeit tekintették meg, majd az angol királyi egyesület Bedford Square-i székházához hajtottak, ahol szintén a gyűlésterembe mentek. Pontban négy óra körül jelent meg a devonshirei herceg, az egyesület elnöke, hogy üdvözölje az OMGE. tagjait. Itt is gróf Esterházy László tartott beszédet, amelyre a devonshirei herceg válaszolt ekképen: „Elnök ur! Az nekem a legnagyobb élvezet, hogy ma itt lehetek és hogy nekem jutott a szerencse, hogy kollégáim nevében Önöknek igen tisztelt uraim, az OMGE. tag-

jainak egy kartársi „Isten hozott!” mondiak ez országban. Minékünk — amint én tudom — nem volt egy korábbi alkalmunk ahhoz, hogy egy küldöttséget a magyar gazdák köréből üdvözölhessünk hazánkban. De mindig élénk emlékeztetünkben van az a szíves vendégszerető fogadtatás, amelyet az angol gazdasági egyesület tagjai az 1896-iki nemzetközi gazdaságkongresszus alkalmából a magyar gazdák részéről tapasztaltak. A mi egyetünk mindent elkövetni óhajtott e kongresszuson arra nézve, hogy a nemzetközi érintkezés a gazdák között együttes és egyetértő legyen és én remélem, hogy Önök is azzal az emlékekkel fognak hazatérni, hogy a mi körünkben jól érezték magukat. A programot úgy állítottuk össze, hogy az előtünk lévő 2—3 hét alatt Anglia és Skócia mezőgazdasági viszonyait bemutathassuk és reméljük, hogy Önöknek alkalmuk lesz karakterisztikus angol gazdaságokat láthatni, sőt hiszünk, hogy ez Önöket érdekelné fogja. Igen örvendünk tudni azt, hogy Önök ez alkalommal a mi nemzeti mezőgazdasági kiállításunkat szemlélhetni fogják, amely Newcastleban a jövő hónap elején nyílik meg. Reméljük, hogy ott a magyar nyelvű gazdasági gépgyűjtemények, amelyeket a mi gazdáink használnak, továbbá a gazdag élő-állatkiállításunk az Önök tetszését meg fogja nyerni. Én nem akarom az urakat tovább tartatni, csak még egyszer ki akarom fejezni, hogy a mi egyesületünk rendkívül örvend annak, hogy Önöknek „Isten hozott!” mondhat. Paikert Alajos szóltal fel ezek után és megköszönte a társaság rendkívül szíves fogadtatását. Kedden a gazdák Cambridgebe, az ottani állami kísérleti állomás tanulmányozására és a St-Ives mellett 300 acre területű bér gazdaság megtekintésére utaztak Mr. Spencerhez, akinek hírneves yorkshirei sertésenyésztését nézték meg.

Villamos vasut Csepelre. A csepeliek monstre-küldöttsége járt ma Darányi Ignác földművelésügyi miniszternél, valamint Popovics Sándor és Sztterényi József államtitkároknál. A küldöttség, amelyet Lefkovic Gyula csepeli főjegyző vezetett, előbb az államtitkároknál tiszteletet, akitől azt kérték, hogy hassanak oda, hogy az erzsébetfalvai villamos vasut szárnyvonalaképpen ök, már mint a csepeliek is kapjanak előnyös összeköttetést a fővárossal. Mindkét államtitkár ígéretet tett a küldöttségnek, hogy kérésüket lehetőleg teljesíteni fogják, sőt Sztterényi megígérte, hogy igyekezni fog lehetőleg gyorsan érvényt szerezni kérésüknek. Az államtitkártól a hatvan tagú küldöttség a földművelésügyi miniszterhez ment, akitől azt kérték, hogy a sziget felső részét ármentesítse, mert az áradások óriási károkat okoznak a sziget lakóinak. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter megígérte, hogy szakértőket fog kiküldeni a vidék tanulmányozására és amennyiben azt szükségesnek találja, az ármentesítést okvetlenül fogantatosítani fogja. A küldöttség úgy a minisztert, mint az államtitkárokat lelkesen megéljenzte.

Postamesterék nyugdíjintézetének közgyűlése. A M. Kir. Postamesterék és Kiadók Segélyező- és Nyugdíj-Egyesülete most tartotta rendes évi közgyűlést a főposta-palota tancsstermben Bene Róbert kir. tanácsos, posta- és táviratigazgató elnöke alatt. A jelentés szerint az intézetnek a múlt évi fejlődése normális volt. 1907. év végével 1299 nyugdíjogosult, 294 nyugdíjat élvező és 25 résztvevő tagja volt az egyesületnek. Göttinger Kelemen terjesztette ezután elő az egyesület számadásait, amely szerint az egyesület tiszta vagyona a számadási év zártával 1.133.665.30 koronára ruzott. A közgyűlés a felmentést a felelős számadóknak minden irányban megadta.

Új temetkezési vállalat. Magyar Temetkezési Vállalat Részvénytársaság cég alatt új vállalat alakult Budapesten 20.000 korona alaptőkével. A vállalat tárgya: temetések és azzal járó teendők vállalása, elvégzése, vagyis — így szól a cégjegyzés — „magyar enterprise des pompes funebres”. Igazgatósága: Gara Artur, Csongor György, Gollowitz Mihály és dr. Hartman Elek.

Iparoktatási intézetek miniszteri biztosai. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter az iparoktatási intézetek folyó évi záróvizsgálataihoz miniszteri biztosul kiküldötte: az aradi m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolához Lázár L. Pál műegyetemi tanárt, a győri m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolához Söpkész Sándor műegyetemi tanárt, a kolozsvári m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolához Cserháti Jenő műegyetemi tanárt, a szegedi m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolához Sztrómszky Sándor, a Siemenschuckert-művek igazgatóját, a marosvásárhelyi m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolához Wittman Ferenc műegyetemi tanárt, atemesvári m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolához és a magyar királyi állami vasutak piskitelepi műhelyével kapcsolatos tanoncziskolához Dömötör Pál állami felsőipari iskolai

tanárt, a brassói m. kir. állami faipari szakiskolához Thék Endre butorgyárost, az iglói m. kir. állami faipari szakiskolához Gyömröy M. Manó butorgyárost, a szatmárnémeti faipari szakiskolához, továbbá a budapesti állami nőipari iskolához, a bellusi, hékési és tokaji állami kosárfonó iskolához, a hegymanaszélnaknai állami gyermekjátékszeriskolához, a körmezbányai állami csipkeverő iskolához, a nagy-szebeni államilag segélyezett cipészipari szakiskolához, az államvasutak debreczeni és miskolci műhelyeivel kapcsolatos tanonciskolákhoz és végül az állami gépgyárak budapesti és diósgyőri tanonciskoláihoz Vig Albert királyi iparoktatási főigazgatót, a pozsonyi állami fémipari szakiskolához Tobisch Ferenczet, a magyar fegyver- és gépgyár-részvénytársaság igazgatóját, a késmárki szövőipari szakiskolához Reitő Sándor műegyetemi tanárt, a budapesti mechanikai és órásiipari szakiskolához Jónás Odón műegyetemi tanárt, a székelyudvarhelyi állami kő- és agyagipari szakiskolához Ney Imre kőfaragó-mestert, az ungvári állami agyagipari szakiskolához Petrik Lajos állami felsőipari iskolai igazgatót, a zalatnai állami kőfaragó- és kőcsiszolóipari iskolához Marton Alajos díszműúrast, az államvasutak budapesti északi főműhelyének tanonciskolájához Szegedi Árpádot, az állami mechanikai és órásiipari szakiskola igazgatóját, az államvasutak budapesti-palota-újfalusi műhelyével kapcsolatos tanonciskolához Jalsoviczky Géza állami felsőipari iskolai igazgatót.

A Győri Kereskedelmi és Iparkamara a szeszadóról. A Győri Kereskedelmi és Iparkamara feliratot intézett a képviselőházhoz a szeszadó-törvény reformja tárgyában. A feliratban a kamara hangsúlyozza, hogy az ipari szeszgyárak kontingensének megcsökkentését — amint azt a jelen törvényjavaslat ezéleazza — nem tartja méltányos és igazságos dolognak. Ezért kéri a képviselőházat, hogy az elvont kontingensért a szeszgyárak legalább is hektoliterenként 70, illetőleg 75 korona kárpótlásban részesüljenek. Eleve tiltakozik továbbá a kamara az ellen, hogy a kontingens kárpótlása azon feltételhez köthessék, hogy a szárított moslék csakis belföldön legyen értékesíthető. — A kamarához hasonló kérelmet intézett már régebben Győr városa is a pénzügyi kormányhoz.

Az Adria magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság gözösei közül kedden a Szápary Fiuméből Marseilleba, a Rákóczi Fiuméből Valenciába, szerdán az Adria Marseilleből Fiuméba, csütörtökön a Kassa Valenciából Fiuméba indult, a Stefánia Ruenből Fiuméba, pénteken a Szeged Londonból Fiuméba érkezett.

VIZÁLLÁS.

m é t e r		m é t e r	
jun. 17. jun. 19.		jun. 17. jun. 19.	
Inn	Bárding 2.26 2.33	Bécs	M. Szépl 0.10 0.—
Duna	Paseau 3.06 3.16	Tokoháza	0.26 0.18
	Linz 0.54 0.70	V. Namény	0.32 0.23
	Bécs 0.43 0.48	Tokaj	0.30 0.01
	Pozsony 2.28 2.18	Tiszafüred	0.30 0.30
	Komárom 3.24 3.18	Füzes	0.30 0.41
	Budapest 2.30 2.35	Csongrád	0.38 0.10
	Paks 2.54 2.21	Szeged	0.35 0.78
	Mohács 4.— 3.57	T. Bocsa	1.50 1.66
	Gombos 4.32 4.43	T. Bal	3.19 3.18
	Ujvidék 3.74 3.71	Óbuda	1.04 1.16
	Pancsova 2.25 2.21	Bárfa	0.40 0.40
	Orsova 2.65 2.65	Ladomca	0.61 0.46
	Morvalala 0.55 0.42	Zalozsa	1.52 1.54
	Zalona 0.56 0.46	H. Németh	0.41 0.29
	Trencsén 0.37 0.34	Merritta	0.24 0.26
	Ezered 0.70 0.68	B. Ulfalu	0.17 0.22
	Szt. Gotthárd 0.80 0.49	Cauca	0.26 0.—
	Sárvár 0.03 0.02	N. Váradi	0.38 0.29
	Győr 1.03 2.—	Bolnyos	0.30 0.36
	Vasas 0.41 0.73	Tonka	0.14 0.22
	Zákány 1.18 1.18	Gurahona	0.29 0.26
	Barcs 2.38 2.34	Borosjenő	0.55 0.50
	Füzök 1.16 1.06	Bécs	0.83 0.20
	M. Szeberdán 0.08 0.10	Gyoma	0.20 0.31
	Zágráb 0.32 0.50	Gy. Fehérvár	0.34 0.35
	Sziszek 1.84 1.69	Branyicska	0.— 0.—
	Mitrovicsa 0.38 0.40	Soborin	0.16 0.—
	Déás 0.28 0.08	Arad	0.04 1.20
	Szatmár 0.50 0.—	Makó	0.50 0.56
	N.-Majtény 0.18 0.15	K.-Kostély	0.16 0.10
	Latorca 0.20 0.17	Kiszélt	0.56 0.58
	Hononna 0.— 0.—	Temesvár	0.66 0.68
	Pérecseny 0.— 0.—	Bocaherek	1.24 0.91

Felelős szerkesztő:
FURJESZ LAJOS
Kiadótulajdonos
A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság
Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése.
1908. június 19-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnéztele:

Hazánkban tegnap délután szörványosan fordultak elő többnyire csak kisebb zivataros esők; Rozsnyóról jégesőt jelentettek. A hőmérséklet országsszerte átlag 4 C°-al magasabb volt a normálnál; a maximum: Csáktornyán 35 C° és a minimum: Tátrafüreden 10 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára

Meleg idő várható lokális zivatarokkal.

Allomás	Levegőtérnyomás 100 +	A léghőmérséklet Celsius skálán	Szélirány és erője	Felhőzet	Csapadék mm	Hőmér- séklet	
						max.	min.
A-Szatna	68.6	19.4	NE	8	0	31	14
Jugvár	62.0	20.1	NE	1	0	32	16
Késmárk	62.7	18.8		1	0	36	12
Losonoz	62.7	19.8	NNW	2	ny	29	14
Ujváralja	61.4	22.4	SN	1	0	31	14
Budapest	61.5	22.0		1	0	30	15
Körény	61.4	19.6	S	1	0	27	12
Köszhely	61.7	22.4		1	0	30	16
Pécs	62.5	20.2	W	2	0	20	17
Zágráb	62.3	20.2	SW	1	0	21	16
Fiume	62.9	21.3		1	0	28	18
Szeged	61.4	22.2	W	1	0	32	17
Temesvár	62.6	22.7	S	1	ny	30	16
Nagyvárad	61.5	24.8	SE	1	0	31	17
Kolozsvár	63.2	19.5		1	0	23	18
Nagyyszob	62.7	18.8	SSE	2	0	29	18
Szalár	—	24.0	SSe	1	0	33	18
Cser	—	19.3	NE	1	0	30	15
Arvavár	—	15.0	NE	0	0	22	11
Solmocsbánya	—	18.0	NE	0	0	25	16
Komárom	—	24.0	E	1	0	31	17
Komárom-Ovár	—	22.8	SE	1	1	28	16
Sopron	—	17.8	NW	1	0	27	15
Szék	—	24.0		1	0	33	16
Cirkvenica	—	23.4		1	0	27	17
Dobrocson	—	28.2	SN	1	0	31	15
Cocokmet	—	—		—	—	—	—
Urosháza	—	23.2	S	8	0	32	16
Arad	—	—		—	—	—	—
Zombolya	—	—		—	—	—	—
Verece	—	24.2		1	ny	30	17
Jrsova	—	23.2		1	0	31	17

TÖZSDEK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE

Gabonaforgalom.

Budapest, június 19.

Ma végre valamivel nyugodtabb mederbe került a gabonaforgalom. Az utolsó napok túlzott híreszteléseivel szemben biztosabb jelentések érkeztek az ország különböző vidékeiről, ami a helyi spekulációt lebonyolításokra készítette. Az októberi buza 10.62-ön kezdődve, csekély ingadozások mellett egész nap ezen árfolyam körül mozgott. Nagyobb visszaesés csak a rozs és a zab kurzusánál volt észlelhető, mely végeredményképpen 15—20 fillérrel olcsóbbodott a tegnapielőtti zárathoz képest. Tengeri iránt ma nagyobb érdeklődés volt, júliusi 7 koronáig, új tengeri 6.95-ig emelkedett. A készárúpiacra 20 ezer mázsa buza kelt el 5 fillérrel olcsóbb áron. Rozs is néhány fillérrel gyengült. Új buzában néhány kis tétel kelt el augusztusi szállításra 78 kilós sulyban 11.90 három óra Budapestre szállítva.

A készárú piacton elkel:

Buza. Tiszavidéki: 250 mm. 79 kg. 26.40 korona, 100 mm. 76.5 kg. 25.90 korona, 100 mm. 76.5 kg. 25.80 korona, 300 mm. 76.5 kg. 25.60 korona, 300 mm. 76.5 kg. 25.60 korona, 500 mm. 76 kg. 25.90 korona, 1000 mm. 77 kg. 25.80 korona, 1000 mm. 76 kg. 25.40 korona, 300 mm. 72.5 kg. 24.40 korona.
Szarvasi: 2920 mm. 75 kg. 25.75 korona.
Hódmezővásárhelyi: 4400 mm. 77.4 kg. 26.70 korona.
Fehérmegyei: 100 mm. 79 kg. 25.80 korona, 150 mm. 77 kg. 25.40 korona.
Bánsági: 450 mm. 74 kg. 24.40 korona.
Raktárból: 980 mm. 77.5 kg. 26.25 korona, 400 mm. 77 kg. 25.40 korona, 800 mm. 76 kg. 25.60 korona, 1000 mm. 76 kg. 26.20 korona.

Tengeri: 200 mm. 13.75 korona, kpf. mellett.
Zab: 100 mm. 16.50 korona, kpf. mellett.

Az árak 100 kilogrammonként koronákban értendők.
A készárú jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	74	23.65—23.95	78	24.75—25.05
"	75	24.05—25.45	79	24.95—25.25
"	76	24.25—25.75	80	—
"	77	24.65—24.95	81	—
Fehérmegyei	75	—	78	24.45—24.80
"	76	24.10—24.50	79	24.75—25.00
"	77	24.30—24.65	80	—
"	74	23.45—23.75	81	—
Pestvidéki	75	23.65—24.05	78	24.55—24.85
"	76	24.15—24.55	79	24.74—25.05
"	77	24.35—24.75	80	—
Bánsági	74	23.35—23.65	81	—
"	75	23.55—23.95	78	24.65—24.95
"	76	24.15—24.55	79	—
"	77	24.35—24.85	80	—
Bácskai	74	23.65—23.95	76	24.45—24.75
"	75	24.05—24.35	77	24.65—24.95
Szerb	73	—	78	24.75—25.05
Rozs I.-rendű új	—	—	—	20.90—21.—
" középminőségű új	—	—	—	20.70—20.05
Arpa takarmány I.-rendű	—	—	—	14.20—14.—
" II.-rendű	—	—	—	13.80—14.50
Köles	—	—	—	9.50—10.25
Zab I.-rendű	—	—	—	16.90—17.70
" II.-rendű	—	—	—	16.30—16.42
Tengeri belföldi új	—	—	—	13.70—14.—
Repce: Káposztarepce	—	—	—	—

A határidőpiacton köftett:

Délelőtt:

Eldőfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. októberre 11.65, 11.62, 11.66, 11.57, 11.64, 11.58, 11.65, 11.60, 11.56, 11.64
Rozs 1908. októberre 9.64, 9.63, 9.65, 9.48, 9.50,
Zab 1908. októberre 8.56, 8.60, 8.43.
Tengeri júliusra 6.92, 6.91, 6.88, 6.98, 6.94, 7.—,
Tengeri 1909 májusra 6.94, 6.95, 6.88, 6.96.

1 óra 30 percig zárulnak:

októberi buza	11.58—11.59
októberi rozs	9.51—9.52
októberi zab	8.46—8.47
júliusi tengeri	6.90—7.—
1909 májusi tengeri	6.93—6.94

Budapesti gabonaforgalom.

1908. június 16-tól június 18-ig.

Érkezett: Elszállított:

Buza	15136	240
Rozs	1657	217
Arpa	206	102
Zab	1223	10
Tengeri	2188	20624
Liszt	—	20330
Korpa	—	240

A tőzsdetanács határozata értelmében, további intézkedésig, június 15-től kezdve a gabonaforgalom az üzleti órák délelőtt 10-től dél 2-ig tartanak, míg délután a tőzsde zárva marad.

Értéktőzsde.

A berlini kamatlábleszállítástól azt lehetett várni, hogy szilárdítólág hat a tőzsdére. Ez a várakozás azonban nem járt a kívánt eredménnyel, mert az értéktőzsdén mutatkozó mérsékelt forgalom a délitőzsdén még szűkebb keretekre szorított s ugyszólván az összes nemzetközi értékek többé-kevésbé visszamentek, csupán az Államvasut őrizte meg tartott irányzatát. A nyomott hangulat teremtésében bécsi eladások is hozzájárultak. A helyi piacton mozgalmassabb volt az élet, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, Országos Központi Takarékpénztár, Salgótarjáni Köszénbánya, Ujlaki Téglagyár, Magyar Fém- és Lámpaárugyár, továbbá Városi Villamos Vasut-részvényekben fejlődött ki élénkebb üzlet. Az Osztrák hitel 625 koronáról 623.50-re, a Magyar hitel 743.50-ről 741.25-re, a Magyar koronajáradék 93.20-ról 93.10-re gyöngült, az Államvasut ellenben 694.50-ről 695.50-re javult, aztán 695-re gyöngült. Forgalmomba került továbbá: Jelzálog 433.25—432.50 ko-

HETI MŰSOR:

Június	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigszínház	Király-Színház	Nópszihaas (Vig-Opera)	Magyar Színház	Főv. nyári színház	Városl. Ny. Szính
2 ^a Vasárnap	d.u. este	—	Vizsgaelőadás	Varazskeringő	Az ember tragédiája	—	Liszt urak a zárdában	A pesti amazonok
			Naftalin	100 év emléke			Szép Ilonka	

ronán, Rima 553.50 kor., Városi villamos vasut 263-262.50 kor., Hazai bank 272 kor., Jelzálogkötvény 117 koronán.

Előtőzsde.

Előtőzsde nyugodt. Kötettek: Osztrák hitelrészvény 625.- Magyar hitelrészvény 743.50-743.75. Osztrák-magyar államvasut 694.50-695.75. Rimamurányi vasmű 553.50 Jelzálog-bank 433.25. Városi villamos vasut 263.-

Déli tőzsde.

Déli tozsae gyengült. Kötetett: Osztrák hitelrészvény 624.25-623.50 Magyar hitelrészvény 742.75-741.50 Osztrák-magyar államvasut 695.75-695.25. Városi villamos vasut 263.50-262.50. Magyar koronajáradék 93.20-93.10. Hazai sorsjegy 100.50 Magyar kereskedelmi bank 3310.- Salgótarjáni köszénbánya r-t. 570.-570.50. Ujlaki téglagyár 200.-292.- Magyar fém és lámpa-áru gyár 290.-

Utőtőzsde

Az utőtőzsdén az Osztrák-magyar államvasuti részvényekben történt berlini vásárlások nyomán az irányzat mérsékelt forgalom mellett megszilárdult. Kötetett: Osztrák hitelrészvény 623.25-623.75. Magyar hitelrészvény 741.-742.50. Államvasut 695.50-698.- Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 623.50. Magyar hitelrészvény 742.50. Államvasut 695.75.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, június 19. (Saját tudósítónk jelentése.) A hausse-mozgalom megállapodott, jóllehet az időjárás még mindig forró és száraz. Az árak nem változtak, az eladók tartózkodóan viselkedtek és a tegnapielőtti árfolyamokat teljes összegükben meg kellett volna adni. Ilyen körülmények között csak elvéve fordult elő néhány vagon kisebb kötés, mivel a konzum is tartózkodott a vásárlástól.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 13.40-13.70 korona, mosoni 12.95-13.25 korona, tótfelvidéki 12.85-13.30 kor., déli vasuti 12.85-13.25 korona, marchdeli 12.60-12.95.

Uj-rosz: tótfelvidéki 11.05-11.30 korona, csepeli 11.-11.20 kor., pestmegyei 11.05-11.30, déli vasut 11.-11.20 korona, különtéle magyar 10.95-11.20 kor., osztrák 10.90-11.20 korona.

Arpa: morvaországi 6.50-7.75 kor., marchdeli - kor., bécsvidéki - kor.,

tótfelvidéki - kor., csepeli - kor., győri - kor., déli vasuti - kor., tiszavidéki - korona.

Magyar tengeri: régi 7.30-7.50, új - korona, cinquantin 8.-8.50, új - korona.

Magyar zab: selejtes - kor., közepes 8.80-9.10 korona, elsőrendű 9.05-9.30 kor. válogatott 9.20-9.50 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, június 19. Minthogy a német bank kamatláb-leszállítása és az amerikai köztársasági párt elnökjelölt választásától kezdve befolyást vártak a berlini és new-yorki tőzsde magatartására, a mai előtőzsde, a külföldi szilárd jelentésekre való tekintettel általánosan barátságos hangulattal nyílt meg. A jobb irányzat ellenére az üzleti tevékenység csak kevéssé élénkült, mert a magyar terméskilátások a tőzsdét tartózkodásra indították. Csak államvasuti részvények voltak élénkebbek, melyekben az államosítási kilátások kedvezőbb megítélése folytán visszavásárlásokat eszközöltek. A többi értékekben csendes volt az üzlet, de az irányzat a javulás felé hajlott. A déli tőzsde nyugodtan, tartott árfolyamokkal indult. Később az irányzat ellanyhult.

11 órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 624.25. Magyar hitel. 743.-, Länderbank -., Államvasut 695.50-., Elbavölgyi vasut -., Déli vasut 129.-., Alpisi bányatársulat 651.-. Rimamurányi 552.50 Májusi járadék 97.20, Török sorsjegy 187.20 Orosz érték -.- Török sorsjegy 187.50, Német márka 117.62.

1 órákor jegyeztek:

Osztrák hitel 624.50, Magyar hitel 743.- Länderbank 439.-, Unio-bank 539.-, Államvasut 695.25, Anglo-bank -., Bankverein -., Déli vasut 129.-, Gözhajó -., Alpisi bányarészvény 652.-, Májusi járadék 97.25, Magyar koronajáradék 93.20, Török sorsjegy 187.20, Német márka 117.62, Elbavölgyi vasut 443.50, Rimamurányi 553.-, Orosz járadék -., Keleti vas-

utak -.- Skoda -.- Magyar jelz. -.-, Kárpai petroleum -.-.

Bécs, június 19. (Osztrák értékek zárulata.) 4.2 százalékos papír-járadék 97.20, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.50, 1860-as sorsjegy 150.15, Osztrák hitelsorsjegy 471.-, Angol osztrák bankrészvény 294.50, Bécsi Bankverein 519.50 Osztrák-magyar bank 1741.- Déli vasut 129.25 Dunagőzhajózási társ. 1012.- Dohány rész. 432.50 Cs. k. arany (vert) 11.35 Német bankv. 117.60 Osztr. Lloyd 414.- 4.2 száz. ezüst. jár 97.15-99.40, Osztr. koronajáradék 97.40, 1864-es sorsjegy 261.50, Osztrák hitelintézeti részvény 624.50, Unio-Bank 539.50, Osztrák Länderbank 439.10, Osztrák-magyar államvasut 696.-, Elbavölgyi vasut 442.-, Alpisi részvény 651.-, 20 frankos 19.12, Londoni váltóár 240.-, Lipótkohó 421.-, Töröksorsjegy 185.75. Gyengült.

Bécs, június 19. (Magyar értékek zárulata.) 4 százalékos arany-járadék 111.15. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 145.50, Magyar hitelbank részvény 745.-, Magyar leszámítoló és váltó részvény 470.-, Rimamurányi 552.50, Magyar cukoripar -., Adria hajózási részvénytársaság 406.50, Magyar koronajáradék 93.15, 4 százalékos magyar földterem. kötv. 93.05. Magyar nyer.-k. sorsjegy 186.50, Kassa-Oderbergi vasut részvény 363.-, Magyar jelzálogbank 431.50, Magyar keresk. bank -.-.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, június 19. (Tőzsdejelentés.) A kedvező pénzügyi helyzet a mai tőzsdére is kedvező hatással volt, de azért pénzbiőség az üzletlenség következtében nem juthatott érvényre. A 3%-os német birodalmi kölcson ismét valamivel emelkedett és a bankpiazcon is sok árfolyam 1/4%-al magasabban jegyzett, bár a forgalom minimális volt. Kohórészvények eleinte magasabban jegyeztek, a későbbi folyamatba azonban az üzletlenség következtében ismét lemorzsolódtak, ami nyomást gyakorolt a többi árfolyamra is. Hitelrészvények és déli vasut részvények eladások hírére ocsóbbodtak. A készpénzpiac ipari értékei szilárdak voltak csekély forgalom mellett. Napi pénz 3%, magánleszámitolási kamatláb 3 1/2%.

Table with multiple columns: Buza, Egyéb gabonaművek, Burgonya, Különf. e. termények, Allamadésság közközlésnök, Zaloglevelek, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gözmalomak, Különtéle vállalatok. Includes various market prices and exchange rates.

Kár-
(zárata)
4 százalékos
-as sorsjegy
Angol osztrák
erein 519.50
vasut 129.25
rész. 432.50
117.60 Osztr.
99.40, Osztr.
261.50, Osz-
Union-Bank
Osztrák-ma-
vasut 442.-,
19.12, Lon-
-, Töröksors-
-ek zárata.)
hiszai és szeg.
bank részvény
zsvény 470.-,
ipar -,-,
Magyar kor-
öldfeherm.
srsjegy 186.50,
Magyar jel-
k -,-.

Záratok jegyeztetik: 4-2 százalékos papírrá-
dék —, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 99.10,
osztrák hitelrészvény 195.20, Déli vasut 25.40,
orosz bankjegyek 214.20, 4 százalékos új orosz köl-
csön 77.90, Disconto Commandit 172.30, Dinamit-
truszt —, Harpeni 197.50, Unifikált török
járdék 96.40, 4-2 százalékos ezüst-járdék 97.10,
4 százalékos magyar aranyjárdék 93.40,
Magyar koronajárdék —, Osztrák-magyar
államvasut 149.60, Bécsi váltóár 84.90, Olasz
járdék 104.20, Alt. villamossági Edison 212.70,
Gelsenkircheni 187.10, Laurakohó 203.40, Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat) június 19. 4-2 százalékos
papírráradék —, 4 százalékos osztrák arany-
járdék 99.—, 4 százalékos magyar aranyjárdék
93.35, Osztrák hitelintézeti részvény 195.60, Osztrák-
magyar államvasut 149.—, Csaknyugati vasut
—, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár
203.77, Bécsi Bankverein 133.10, Villamos részvény
146.—, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.30, 4-2
százalékos ezüstjárdék 99.30, Osztrák koronajár-
dék 97.95, Magyar koronajárdék 93.05, Osztrák-
magyar bank 125.—, Déli vasut részvény 25.50,
Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.90, Párisi
váltóár 811.16, Union bankrészvény —, A'p'si
bányarészvény —, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat) június 19. 4-2 százalékos
ezüstjárdék 98.90, 1860. sorsjegy 151.50, Déli vasut
25.20, 4 százalékos aranyjárdék 98.75, Osztrák
hitelrészvény 195.25, Osztrák-magyar államvasut
149.20, Olasz járdék 104.—, 4 százalékos Magyar
aranyjárdék 93.50, Csendes.

London, június 19. Angol consol 87⁶/₈.

Páris, június 19. (Zárlat.) 3 százalékos Francia
járdék 94.60, Osztr. aranyjárdék —, Magyar
aranyjárdék 95.80, 5 százalékos Bolgár kötelez-
vény 1896. évről 500.—, 4 százalékos Olasz járdék
104.65, Déli vasut elsőbbségi kötv. 308.—,
5 százalékos marokkói járdék 518.—, 4 százalé-
kos 1890. Román kölcsön 96.50, 4 százalékos
Kons. amort. román járdék 91.10, 4 százalékos
Amort. román járdék 1905. 91.80, 5 százalékos
Orosz járdék 1906. 98.25, 5 száz. Orosz kincstári
utalvány 1904. 506.—, 4 száz. Szerb járdék 1907.
—, 4 százalékos spanyol járdék 96.62, 4 száza-
lékos unifikált török jár. 96.55, Török sorsjegy
180.—, Török dohányrészvény 452.—, Osztrák föld-
hitelintézet 1112.—, Osztr. Länderbank 467.—, Ma-
gyar jelzálogbank 457.—, Banque de Paris 1470,
Banque Ottomane 724.—, Osztr. magyar állam-
vasut 755.— Déli vasut 134.—, Meridional vasut 692,
Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann
gépgyár 546.—, Rio Tinto 16.61, Sucrerie d'Egypte
—, Tula 250.—, Thomson Houston —, Urikányi
kőszén 154, Chartered 22.25, De Beers 294.—, East
Rand 103.—, Jagersfontein 94.25, Transvaal Consols
—, Transvaal Land Company 55.25, Váltó Am-
sterdam (rövid) 207.50, Váltó német piáczokra
(rövid) 123.18, Váltó Bécsre (rövid) 104.62, Váltó
Belgiumra (rövid) 1/4. Olasz aranyváltó (rövid)
1/32, Váltó Svájcra (rövid) 1/32, Csek Londonra 251.25
Magánkamatláb 1/32, Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Sertéskereskedelmi csarnok.
Budapest—Kőbánya.

Budapest, június 19 én. (Hivatalos tudósítás.)
Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg ne-
héz (páronként 400 kilogrammon felül)
fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig
terjedő súlyban) — fillér. Fiatal nehéz
páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 128—
130 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilo-
grammig terjedő súlyban) 130—132 fillér. Könnyű
(páronként 250 kgr-ig) 134—138 fillér. Szerbiai
nehéz (páronként 260 kg fölül) súlyban) —
fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm
súlyban) — fillérig.

Sertéslétszám 1908. évi június 16. napján
volt készlet 38009 drb., 1908. június hó 17-én
felhajtott 536 darab, 1908. június 17-én el-
szállított 283 darab, 1908 június 19. napjára
maradt készletben 38262 drb. A hizott sertésüzlet
irányzata: csendes.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, június 19. (Hiv. tud.) Előző napról ma-
radt 802 darab sertés, 83 darab süldő, — darab
malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő
— malacz. Mai napi felhajtás 910 darab ser-
tés, — darab süldő, — darab malacz, össze-
sen 1712 darab sertés, 83 darab süldő — darab
malacz. Eladatott 1428 darab sertés, 58 darab
süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt
284 drb sertés, 25 darab süldő, — drb malacz.
Mai árak: Zsírsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on
felül ételsúlyban 104 — 109 — fillér, ételsúly-
levonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól
350 kgr.-ig, 96 — 104 fillér, ételsúlylevonással
— fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül

— fillérig, ételsúlylevonással 129—138 fillérig;
fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig —
fillér, ételsúlylevonással 130—140 fillérig, könnyű
220 kg.-ig — fillér, ételsúlylevonással
132—142 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon
felül —, könnyű 140—300 kgr.-ig —
fillérig, ételsúlylevonással — fillérig. Belföldi
süldő 92—110 fillérig, horvát süldő — fillér
Malacz — fillérig. — (Arak minden levonás nél-
kül kilogrammonként, ételsúlyban értendő.) A vásár
irányzata igen élénk. Az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Junius 18. —

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter
Schneider Sándor kereskedelmi muzeumi levelezőt
a IX. fizetési osztály 3. fokozatába; a debreceni
ítélőtábla elnöke dr. Ambrózy Sándor ügyvéd szat-
márnémeti lakost, a debreceni itélőtábla kerületébe
díjtalan joggyakornokká; a kassai itélőtábla elnöke
Kocsán Kornél eperjesi törvényszéki díjtalan joggya-
kornokot a kassai itélőtábla kerületébe díjas joggya-
kornokká és Horváth István eperjesi törvényszéki
díjtalan joggyakornokot a kassai itélőtábla kerületébe
díjas joggyakornokká nevezte ki.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Weisz
Izidor budapesti lakos „Vidor”-ra, kisköru Apor
Emil budapesti lakos „Kis”-re és Engländer Jakab és
kisköru Engländer Andor nagyváradai illetőségű lakos
családi nevének „Erdélyi”-re kért átváltoztatását
megengedte.

Pályázatok. A hosszuaszoji járásbírósnál al-
bírói, a szolnoki pénzügyigazgatóságnál állami végre-
hajtói állásra 2 hét; a nagybányai postahivatalnál
postaszállítói állásra 3 hét; a debreceni és a jász-
berényi járásbírósnál írnoki állásra 4 hét és a szé-

kesfehérvári pénzügyigazgatóság kerületében több
vigyázói állásra 8 hét alatt lehet beadni a pályá-
zati kérvényeket.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: **FAJOR MATYÁS**

Csodakönyű aluminium

BOXER

Árma 70 kr., körmő 85 kr. Érték előre Plöki és Haas, BUDAPEST 10 kr. több bérmentve

958. sorozat **Bon** 028. szám

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyert orvos m. kir. és közezőm Budapest, VII., Erzsébet-körút 50 sz. köteles ezen utóvány beküldése mellett minden megrendelőnek 15/16 azaz tizenöt százalékményi árkedezményt adni az eredeti

F. Bergerand fils

párisi különlegességek (főszereket gyártmányból, kimerülő ké- pes árjegyzék díjmentesen zárt leveleiben küldetik. Kivágatott az „Egyetértés”-ből. 23705

BUTOR

Árverésről, finom és egy szerű butor, hálószobák és garson szobák szalon bór- loitok, gyönyörű tükör, diván, börszék, íróasztal, porzsaszojnyer és egyes darabok; Földes B., VII., Kertész-utca 43. Király- utca sarokházban.

Árge önyösebb részletfizetésre

zongorát, pianinót, czím balmot,

hegedűt

készpénzbeni áron a leg-
ujabb rendszerű

bankhitel

utján kizárólag csakis
Reményi nagy magyar hang-
szertelepén.
Prospektus és árjegyzék in-
gyen.

**Budapest, Király-u-
56. szám.**

ÓVAKODJUNK AZ UTÁNZATÓKTÓL
ÉS HAMISÍTÁNYOKTÓL

Ügyeljünk az aldirásra

Santal Midy

Ártalmatlan és teljesen tiszta
**ALAPOSAN
ÉS GYORSAN
GYÓGYITJA**
(Köpelre és befecskendezés nélkül)
a heveny vagy idült kifolyást.

Minden
toloaska a MIDY nevét
viseli.

PARIS, 8, rue Violonne.
Főraktár: Török József
Budapesten, Király-utca, 12,
és Andrássy-ut 26,
és Magyarországon jelentősebb
gyógyszertárakban.

Alapított 1882-ben.

„ADRIA“

Alapítke 10.000.000 K.

M. kir. Tengerhajózási Részvénytársaság.

Igazgatóság:

Uzletvezető igazgatóság:

Budapest, Szabadság-tér 16. Fiume, Adria-palota, Riva Szapary

Fiuméből, Menetrendszerű járatok: Lissabon, Oporto, Bordeaux, Rouen, Havro, Glasgow, London, Leith, Liverpool, Newport, Newcastle, Grimsby, Antwerpen, Rotterdam, Amsterdam, Hamburg. Menetrend: szelű heti járatok (személyszállításra is berendezve) minden hétfőn: Fiuméből az olasz kikötők érintésé-
vel Barcelo nába és Valenciába (Avonál) és minden szerdán Fiuméből az olasz kikötők és Malta-
érintésével Marsailia (B-vonal). Rendszeres havi járatok az északafrikai kikötőkbe (személyszállítással)
Ezenkívül 9 járat Brazília. Kéthetente rendszeres járatok Fiume és Newyork közt a Cunard magyar
: morikai vonal gyors gőz seivel, (Carpattia, Pannonia Slavonia, Ultonia).

HAJÓRAJ: Adria, Andrássy, Arad, Árpád, Balaton, Báró Fejérváry, Baross, Báthory, Buda II., B. Kemény,
Carola, Deák, Duna, Jokai, Kálmán király, Kassa, Kolozsvár, Lederer Sándor, Matiekovits, Mátyás király, Nagy Lajos,
Rákóczi, Stefánia, Szapary, Szeged, Szent István, Szent László, Széchenyi, Széll Kálmán, Tibor, Tisza, Zichy, Zrínyi.

Mindenütt kapható a legfinomabb

Weider tejszín és Zsolna csokoládé

Csokoládé dessert bonbonok.

Weider Ármin és Béla

csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA

Grammofonok

Cimbalmok

Citerák

Fuvolák és

egyéb hangszerek

részletfizetésre

kaphatók

Aufrecht és Goldschmied

hangszeráruházban

Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Árjegyzék ingyen!

KÜLÖNFÉLÉK.

En Istenem...

En Istenem! Ha lelkeim talajába
Nem plántáltál el volna oly magot,
Hogy küzdve, vágva fel kell törnöm arra,
Ahol dicsfényben ülnek a nagyok,
Ha nem gyujtottál vón' szivembe lángot,
Mely serkent, kerget, éget engemet,
En lettem volna — vig, derült szívemmel —
A Te legjobb, leghálásabb gyermekek,

De mert egy vágyat alkottál szivembe,
Hogy száz csatát, vihart küzködjek át,
Hogy én ragadjam meg a két kezemmel
Az elsőség lobogó zászlaját,
Csörtessek a magasba s el ne essem
A mellőzés, a sajtó guny alatt,
Ezért Uram, hogy így teremtetél meg,
Hálás szívvel örökök áldalak.

Pártos Szilárd.

(A norfolki herceg kalandja.) Csodálatos, hogy egy hanyag ruházkodásáról messze földön ismeretes mágnásnak a hazája Anglia, az a birodalom, amelynek uralkodója az öltözködésével csaknem világraszóló érvényességgel dirigálta a divatot. A norfolki herceg ez az elégtelen eleganciájú férfi. A személye kimeríthetetlen foglalkozási anyaga az életpapoknak, amelyek képen és írásban regimentjeivel variálják rája a gondatlan külsejére vonatkozó tréfákat. És a társaságokban csapatosul keringenek azok az adomák, amik arról szólnak, hogy milyen csekélyre becsüli ő a megjelenését. Rómában a szállója előtt így szólította meg egy hölgy:

— Ott van az első emeleten a tizes számú szoba airtaja előtt az utitáskám. Hozza le és emelje fel a bérkocsimra. Na gyorsan, mert nem akarok lekésni a vasutról! Kétszeresen megfizetem a fáradságát.

Egy kereskedőinas ezekkel a szavakkal állította meg az utcán:

— Fogd csak a kerékpáromat, hogy felugorhasam rá!

A legkellemetlenebb kaland Porthsmouthban érte. Egy odaválási raktáros újsághirdetés után szolgát keresett. Egész délelőttön át seregltek a raktári hivatal elé az ajánlkozók. Hamarosan bevált az egyik, de azért bosszantó mértékben jelentkeztek a pályázó legények. Alig lehetett tőlük a raktár előtt

mozdulni. Valamilyen ügyben arra járt a herceg is. Ahogy belépett és rákezdte a mondókáját

— Szeretném...

Hirtelen közbevágott a gazda:

— Tudom, hogy mit akar. Vagy szászor hallottam én már ezt a nótát. De a mindenségit magának, siessen és ne várja, amíg én mutatom meg, hogy merre van az ajtó. Hát nem tud olvasni?! Hiszen a bejáratnál öreg betűkkel hirdeti a tábla, hogy az állást már három órával ezelőtt betöltötték.

(Chopin gyászindulójá.) Bates Jean Viktor egy francia folyóiratban feljegyzéseket közöl Ziem Felix, a Velencében élt francia festő személyéről, akit bizalmas barátsági kötelék fűzött Chopinhez. A festő érdekes részleteket tudott a szenvedelmes és komor szavú zeneköltő gyászindulójának keletkezéséről. Chopin akkortájt Nizzában lakott. Szegényes bebutorozású szobája volt, amelyet egy viselt zongora, meg egy csontváz ékesített.

— Egy este — mondotta a festő — többek társaságában együtt vacsoráztam vele a szűk helyiségben. Nagyon igénytelenül étkeztünk, mert kevésre tellett az összelapult erszényből és eseménynek számított, hogy egyáltalában került valami az asztalra. De azért nem busultunk. Fialat emberekhez illő könnyelműséggel idegeltünk és ha akadt néhány garasunk, fejedelmiesen viselkedtünk a magunk szemétdombján. Azonban hogy folytassam a történetek felévenítését, a gyertyánk félig leégettén pislákol, az idő már éjfélre járt, mikor az én édes pajtásom arra kért engem, hogy üljek a zongorához és játszzak el egy keringőt. Amit felkészülöttem, beleütköztem a csontvázba, amely még maiglan is ugyanazon a helyen ácsorog. Ölembé kaptam a zörgő jószágot és úgy fogtam a muzsikálásba. Alig csendittem fel néhány ütemet, Chopin félretolta a székről, kiragadta a csontvázat és abba a nótába kezdett, hogy „Uramfia, bizony midegy, akár angyal, akár ördög”. És hogyan adta elő! Ma is látom a mohón figyelmező tekinteteket, a Musset Alfrédét, akinek a homlokán minden redő elsimult, a Balzac Honoré-ét, akinek szinte perzsel a merev nézése, a Sand George-ét, akinek elhagyult az arca és álmatag nagy szeme a rendesnél is fényesebben csillogott. Az elfogyó gyertyaszál utolsóakat lobbantott a tartóban. A nyári éjszaka félhomálya a virradási derengésbe élénkült. Es megszületett a gyönyörű, a nevezetes gyászinduló...

(Utmutató a névjegyén.) Ez a legújabb londoni szokás. Sok furcsaság került már a névjegyre, — ebben a évben volt szó néhányszor ilyesmire, — de telepedtek rá okos dolgok is. Nálunk jó ideje járja az, hogy a névjegyekről leolvasható az illetőnek a lakáscíme is. Az angolok gyakran megteszik azt, hogy ha idegenbe vetődnek el, a személykártyájukra tájékozódásul odanyomatják, hogy miként kell a nevüket helyesen kiejteni. (Ugy is csinálják, hogy a bemutatkozásnál a névjegy átnyújtásakor figyelmeztetik a kérdéses felet a nevük kimondási módjára.) Most azt az újítást léptették életbe, hogy utbagazítót alkalmaznak a névjegyükön. Az eszme nem meglepő. Megcselekszik azt, hogy a nevükkel és lakás címükkel ellátott levélpapíron feltüntetik házuk helyét, az arrafel ágazó utak, utcákirányát és esetleg a legközelebb levő vasut, villamos, vagy társaskoosi állomást. Az ötletet ezekben a napokban átlátták a névjegyekre. Egy szabadelvűpárti képviselőt illeti a kezdés érdeme. Olyan névjegyeket készítettek, amelyeknek hátsó oldalán keresztmetszetben látható a lakásépület utcahálozata. Így aztán a körünyben könnyen el lehet jutni a honatyá hajléka felé. Az üdvös példát természetesen ezivel követik.

(Panamakalapos lovak.) A párisi előkelő asszonyok, akik napsütéses délelőttökön világos ruhában, elegáns kalapban, drága napernyőkkel kocskáznak a Champs Elysée-n, nem olyan önzők, mint azt a férfiak hiszik, mert a gondjuk nemcsak a maguk öltözközésére terelődik, hanem figyelemmel vannak a hintójukba fogott prüszögő nemes paripákra is. A bérkocsigépek fejét megvédő egyszérien fonott szalmasüvegek eddig idegenek voltak a haute-volée lovak számára. Most aztán a fényes dámák róluk is gondoskodnak, csak hogy nekik megkülönböztetésül finom panamakalapos jutottak. Egy élelmes gyáros kiaknáza a fogatokon járó hölgyvilág elhatározását és a lovak részére három minőségű panamakalapot gyártott, amelyeknek ára a fileiknek szánt nyílásokkal együtt husz, ötven és száz frank.

(Ötletek.) A legtöbb ember azért él, hogy szeressek és csodálják. — Minden kiváló dolog megett valami tragikum rejlik. — Mi is az a konflis? Egy átmeneti stádium a közlekedési eszköz és a tornász virsli között. — A nő története egyszersmind története a legrosszabb zsarnoki uralomnak. — Férfinak lehet asszonyi esze, éppúgy, ahogy asszonynak lehet férfiesze. — Az élet olyan, mint a gyémánt, de érteni kell a csiszolásához. — Ahol nem szellőznek, ott a friss levegő is elviselhetetlen. — Ahol nincs tudás, ott a tudatlanság a tudomány.

A NAGY TITOK

IRTA: W. COLLINS.

ELSŐ FEJEZET.

Korán reggel... épp negyedik napja mult esküvöm óta, melyet Vodville Ernővel ültem meg. Álomszuszéknak ismertek, ki sokáig szeret aludni s ezért sok incselkedést is el kellett tűrnom — szóval négy nap mult el esküvöm óta s én hirtelen... korán reggel valami megmagyarázhatatlan ok miatt, felriadtam mély álomból. Próbáltam újból elaludni, de mindez hasztalan erőlködésnek bizonyult. Oly nyugtalanság vett rajtam erőt, hogy képtelen voltam az ágyban maradni. Férfiem nyugodtan és mélyen aludt mellettem. Attól tartva, hogy nyugtalankodásommal felébresztem, halkán felkeltem, belebujtam a papucsaimba és reggeli ruhámba. Az ablakhoz léptem. A nap éppen akkor kelt fel a nyugodt szürkés-kék tenger felett. Néhány pillanatig lebilincselte nyugtalan idegeimet ez a gyönyörű látvány. De nem sokáig, mert újból elfogott a nyugtalanság. Lassan fel-s alá kezdtem járkálni a szobában, de a mozdulatok egyhangúsága untatni kezdett. Könyvet vettem a kezembe, de újból letettem, mert a gondolataim elkalandoztak s most az egyszerű szerző nem tudott lebilincselni.

Talán az utóbbi napok izgalmai, melyben menyasszonyi napjaim végső órái teltek, hatnak most vissza idegeimre? Vagy talán a kínos körülmények, melyek között házasságunk megtörtént?

Melankólikus felhőköpeny borult a nap sugárzó fényére; minden ünnepség nélkül folyt le a szertartás, Starker nagybátyám és egy segédlelkész kíséretében. Raituk kívül csak egy

nénem és az öreg Benjámint jelent meg, mint tanu. Benjámint elhalt atyám titkárnja volt hosszú éveken át és szüleim halála után második atyám lett. Ernő részéről senki sem volt jelen, mivel édesanyja ellenezte a házasságunkat.

Ugyanilyen volt a helyzet Starker nagybátyámnál is, ki csak azért nem tagadta meg jelenlétét, mert kijelenttem neki, hogy minden körülmények között házasságra lépek Ernővel. Így tehát ő jó arcot vágott az ügyhöz, mely cseppet sem volt inyére.

De még egy második körülmény is igazolta ellenkezését: Vodville asszony tiltakozása után hosszabb levelet irt egy közös jóbarátnak, Fitz Dávid örnagynak és megkérte, hogy adjon neki felvilágosítást, vajjon Vodville asszony rejtélyes ellenkezése min alapszik. Miért ellenzi fia házasságát, valamint Vodville urról is adjon bővebb felvilágosítást.

A felelet postafordultával megérkezett, de nagyon lakonikusan hangzott. Az örnagy azt írta:

„A vőlegény gentleman és szép jövedelme van.”

Ez volt az egész. Vodville asszony kért lakczimét nem írta meg.

Talán mindezek a körülmények, melyek most jutottak csak egyenként az eszembe, lelkemet lidérczként fekdítették meg.

Férfijemet őszintén szerettem és teljesen megbíztam benne, bár anyja titokzatosan ellene volt a házasságunknak. Ez talán ellenem, vagy családom ellen szólt.

Újból felkeltem helyemről és gyengéden néztem férjemet, ki nyugodtan szendergett. Azután visszamentem az ablakhoz. Még a friss napsugár, mely végigömlött a derült, tiszta tájon, ez a napsugár sem tudta elűzni komor hangulatomat. Pedig elűzte és szétszórta a reggeli ködöt, melyet páráként olvasztott fel pompás meleg sugaraival.

A szoba falai kezdtek szorongatni, Kinyi-

tottam tehát az öltözöbe vezető ajtót és abban a reményben léptem be oda, hogy valami újat látok, ami szórakoztatni fog.

Az első tárgy, mely a szemembe ötlött, Ernő toalett-szekrénykéje volt. Nyitottan hevert az asztalon.

Kezdem az üvegecskéket, keféket, fésűket, ollót és késeket kiszedegetni. A szekrényke egyik oldalán fekdtek ezek a tárgyak, a másik oldalon az iróeszközök, melyeket szintén kiszedegettem. Megszagolgattam a parfümöket és kenőcsöket, a zsebkendőmmel pedig letűrülgettem úgy, mint a többi tárgyat.

Lassankint kiürült az egész szekrényke. Kék bársonnyal volt bélelve, az egyik sarkában kis selyem szalagot vettem észre.

Miköben ezt huzogatni kezdtem, észrevettem, hogy a szekrénynek dupla feneke van, melyben kis, titkos fiók van alul, papírok, levelek számára. Ideges türelmetlenségemben ez is szórakoztatott, hogy a papírokat kiszedegetem, amint a többi tárgyat.

Néhány kifizetett számla volt ott, ezek nem érdekelték; levelek, melyeket olvasatlanul tettem félre és legalul egy fénykép. A kép legalul fekdött — hátlapján pedig kézírással ezek a szavak:

Kedves Ernő fiamnak.

Gyorsan megfordítottam a fényképet, abban a feltevésben, hogy hideg, szivtelen arcot fogok megpillantani. De legnagyobb meglepetésemre egykori nagy szépség nyomait fedeztem fel a képen; az arcvonások pedig nagy határozottságra vallottak.

Ezek a vonások mégis rendkívül megnyerő, gyengéd és jószágos kifejezésiek voltak. A szürke haj mindkét oldalról apró, különös kis fürtökbe bodrozódott a homlok körül és szinte csak félve bujt elő az egyszerű fejkötő alul.

Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK

Szombaton, 1908. június 20-án.

Nemzeti Színház

Zárva

III. Kir. Operaház

Zárva

Nepszínház-Vigopera

Az ember tragédiája

Dramai költemény 3 szakaszban előjátékkal. Írta: Madach Imre. Színpadalkalmazta Hovesi S. dr. Az er. Rafael. Báthory G. Gábor. Marosi. Kőrli. Mihály. Berégi. Luczifer. Kovolgyi M. Ádám. E. Lubinszky. Péter apostol. Horváth. Rudolf császár. Lubinszky. Jeni vány. Abonyi. Marquis. Lubinszky. Kezdeté fél 8 órákor.

Király színház

100 év múlva

Énekes táncos látványos tréfa 3 felvonásban, 9 képből, írta Martos Ferencz. Zenéjét össze állította Marthon Géza. N. Zajtnay István. Németh. Baczur Gaszton. Péter. Toti Thea. Szilágyi I. Péter, hoteltulajdonos állatkerti igazg. Boross. Franco, Major, miszter, szerkesztő. Szirmai. Pavlicsek, Priblicsek, Samu, szorocsen. Rátkai. Sasa. Polgármester. László R. or. Dörög. Z. Molnár. Kék, Huszárkapitány. Raskó. Kezdeté 8 órákor.

Fővárosi nyári színház

János vitéz.

Daljáték 3 felvonásban. Írta Helldal Jenő. Zenéjét szerzelte Kaszab Pongrácz János. Kezdeté 10 órákor.

Uránia színház

Zárva

Magyar színház

Zárva

Városligeti Nyári Színház

A pesti amazonok.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Írta: Hervay Frigyes. Zenéjét szerelték: Hetényi Heidelberg Albert, Szirmai Albert, Welner István, Zerkovitz Béla. Rendező Bródy István. Vandergold báró. Fenyér. Vandergoldné. Láng Etel. Gladys. Medgyaszay. Fix Carter. Szentirmai. Telenyi. Ferenczi K. Upor. Vágó. Hekövi. Slóll. Clarisse. Sugár E. Blanche. Fűrész E. Iza. Ladányi M. Liza. Dulács V. Riza. F. Ors A. Giza. Kardos I. Keszeg. Bihari. Kocsonya. Győző. Répás. Megyeri. Teodora. Anai E. Koserü. Gyárás. Kezdeté fél 8 órákor.

Víg színház

NAFTALIN.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Írta Helldal Jenő. Zenéjét szerzelte Szirmai Albert. Személyek: Dr. Szokolczay B. Hegedüs. Terka, a felesége. Varsányi I. Laboda Péter. Tapolczai. Balvány Etus. Kornai B. Dr. Gaspláros K. Vendrei. Manzi a felesége. Kics I. Kabóczáné. Kéz R. Kapronczay Tamás. Sarkadi. Házmester. Szerémi. Kezdeté 1/3 órákor.

Várszínház

Zárva

BEKETOW CIRKUSZ Városliget

Ma, szombaton, június 20-án, este 7/8 órákor.

VIII-ik High-Life-Estély

teljesen új műsorral. — Először: Hadi Mahomed Ben Ali. Marokkói csoport 18 személy. — Először: Tom Belling és Antoni bohóc és August. — Először: Miss Mabel O'Brien műlovaró, Halaugras. Automobilon a Cirkusz tetőjéről és az egész műsor.

JARDIN de PARIS

Telefon 15-10. (Párisi kert.) Telefon 15-10. (Erzsébet királyné-ut és Hermina-ut sarkán.) A konyhelyiségek este 8 órákor nyitnak.

9 Nemzetközi kabaret. 9

MEDGYASZAY VILMA

Zizi magyar bohóza. Balog Böske. Kökeny. Solti. Magyar, Bárony. Drezdai kir. Belvedere művészeinek vendégjátéka. EINE BRAUT ACHT.

Barrison Gertrud, Claire Cola, Jean Moreau, Lucie Barber, Haus Fredy, Antie Russo. Váremenyien új számokkal. Carl Christoff, (magyarul is énekel.) 12 Tánccsoporthoz 12 csoporthoz. Flocatti The 6 Em. pire Starz-Elena sztáris. Uj! Plastikus élekek, Uj! Francia konyha. Gliganyzeno reggeli. Amerikai bar. Az előadás független az időjárástól. Jegyek elővételben Zinsor & Könyves Andrássy-út 4

Wampetics vendéglőjében

Kedvező idő esetén naponta délután és este valamint vasárnap és ünnepnap délelőtt is

katona zene

Panpanin Tomea

fagyalt különlegességek gyára Budapest, VII., Tökölly-ut 46. sz. Szépirod. saját kocsiján fagyaltot elsőrendű minőségben Tisztaság és ízletesség garantálva. A cimre tessék ügyelni.

AMERIKAI-PARK

TELEFON 4-49 UJ ÖS-BUDAVÁRA Igazgató: Friedmann A.

Nyitva d. u. 6 órától reggeli 4 óráig. Ma szombaton

nagy karnevál ünnepély.

150 csodaszép jelmezes felvonulása a területen Moulin Rougeba.

Délután mindenki, aki 60 fillért a kapunál jegyet vált, ingyen bemehet a Varietébe, melynek szenzációs előadása délután 6 órákor kezdődik.

Sylvia! Hadi Hacke! Hárem táncosnők!

Kedvezményes jegyek kaphatók minden tözsdében

IFJ. SCHULLER FERENCZ

nagyvendéglője VI. kerület, Andrássy - ut 39. szám. A szalmaágyégyek legkedveltebb étterme. Mérsékelt árak! Kifűző kiszolgálás

DELI étterem és kávéház

a Dunaparti korzón, Wurm-ut sarkán Ma és minden nap délután 4/5-7/8 és este 7/8-10/11 kezdve az európai hírt

CISKOVSKY

quartette hangverseny, fényes változatos műsor. Hűvös és meleg ételek. Rendes polgári árak.

PÁLMAIGET" NAGYVENDÉGLŐ

ARÉNA-UT 74. SZÁM.

Esténként BANDA MAROZI és FIAT zongorának hangversenye. — Előkelő családok találkozó helye. — Elsőrendű konyha, különösen gyoroki és különleges borok. — Számos látogatási kör tisztelettel

EKAMP GYULA a bikazárdi fürdő étterem volt bérlelője.

Tévedés

kikerülése végett vásároljon óvszer-különlegességet a GUMMI KIRÁLY-nál

HATSCHEK N.

Csakis: Budapest, Károly-körút 8. ARJEGYZÉK TITOKTARTASSAL INGYEN.

Butor

készpénzért és részletre

3 szoba teljes berendezés 360 forintért

mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állandóan készen raktáron a leggyorsabb kivitelű a legfinomabb. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.

Budapest, Váci-körút 9. (Szorocsen-utca sark.)

Nadrágja jellemzi az arat!

A vasalás szabó-költség!... volt, demárnem az. Kényelmessége és tökéletessége utólérhetetlen MOLNAR LAJOS törv. védett

automata-nadrágfeszítőjének

Egy készülék ára 3 korona 3.72 korona előre beküldéért bérmentve. Kapható főraktárosnál:

Plökl és Haasnál,

Budapest, Andrássy-ut. 13

ITT a tavasz!! elmúltatél

de visszamaradt sok durva és vöröses arc és kéz bőr! Gyorsan és biztosan eltüntetni azokat az elismert kifűző Rogátsy-féle

Magyar-Pipere-Borax

Állandóan használva az arc, kéz és bőrt, a testbőrt puhán üdén és tisztán megtartja

a Rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX eltüntet szepit, pórsenyit, atkát miltessert patanást, májfoltot, a ráncos bőrt bárszonysimává, a vörösvagy a barnított bőrt fehérré teszi.

Gyermekápolásnál, fürdőzésnél nélkülözhetlen! Kifűző hatással bír szemgyulladásnál, valamint forró és szájszájgyulladásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérré és tükörsimává teszi, a nélkül, hogy a ruhának ártana

Ára 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz bérmentve.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K 1-.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K-80.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerüzletben. — Csak dobozban, nem kímérve

Egyedül! Rogátsy Kálmán drogéria Bpest, készítője Békéscsaba-ut 10.

Vásárolják a ROGATSY névre.

TENNIS-RAKET JAVÍTÓ

Tennis-pálya-készítő és fel-szerelő. Versenyjátékosok egyedül raketjavítója. — utca 3. szám. (Az udvarban)

MACHER REZSŐ sportüzlete

Budapest, IV., Koronaheroeg

Erzsébet királyné Sanatorium sorsjegyeket

eladunk havi részletfizetésre és pedig:

Table with 2 columns: quantity and price. 10 darabot 28 havi 4.- koronás törlesztésre, 20 > 28 > 7.90 >, 25 > 28 > 9.80 >, 50 > 28 > 19.50 >

Évente 3 huzás.

Legközelebbi huzás július hó 1-én.

Főnyeremény 100.000 korona.

Már az első részlet befizetése ellenében megküldjük a sorsozat és számat tartalmazó részletet (törvényes okmányt) azonnali játékjoggal.

Általános Bank R.-T.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 39.

Alaptőke 2,000,000 korona.

Rendkívül olcsó és kényelmes hajójáratok Budapest, Vác és Nagymaros között.

Az Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási - Társaság közli, hogy kedvező időjárás esetén f. é. június hó 21-én azaz vasárnap rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest-Vác-Nagymaros között.

Indulás Bpest-Petőfi-térről 8:00 órákor de. és 2:30 órákor du. > Batthyány-térről 8:05 > > 2:35 > > Ó-Budáról 8:20 > > 2:50 > > Erkezes Vácra 10:00 > > 4:20 > > > Nagymarosra 11:00 > > 5:30 > > Ind. vissza Nagymarosról 11:30 > > 8:00 > > este > Vácra 12:15 > > dél > 8:45 > > Erkezes Bpest-Obudára 1:10 > > du. > 9:40 > > > Batthyány-térről 1:25 > > > 9:55 > > > Petőfi-térről 1:30 > > > 10:00 > >

Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetdíjai a következők: Budapestről-Vácra vagy megfordítva I. hely 40 fillér, II. hely 30 fillér Budapestről Nagymarosra vagy megfordítva I. hely 1 korona, II. hely 70 fillér. Vácra Nagymarosra vagy megfordítva I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér

Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az I. osztályon féláron, katonák (legénység) a II. osztályon féláron a m. kir. állami és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az I. osztályon a II. osztályon jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és térítjegyek adatkai ki és pedig Budapestről Nagymarosra és vissza I. hely 150 fill. II. hely 120 fill. Vácra Nagymarosra és vissza I. hely 90 fillér, II. hely 75 fillér.

Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzhajó közlekedik, melyen a közönség első elől is védve van. A hajón jó vendéglő van polgári árakkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargözös közlekedik, melynek állomása Nagymaroson közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha a járatokat bármily okból abban kellene hagyni, úgy arról a társulat idejekorán hírdetést fog közzé tenni. Budapest, 1908. A forgalmi igazgatóság

E hirdetésí rovatban minden szö egyszerű beiktatása közönséges peit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetésí rovatban minden szö egyszerű beiktatása közönséges peit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és ajak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 288

Vadászfegyverek
gyűjtemény, részben örökségből származó egyenként is poton aron eladó. Közöttük Toplewer-kulcsu Lancaster 20 forint. Előfokú lakatszerkezettű, modern Hammerles 35 forint. Greuer-záru, Bücksilinte 40 forint. Schnelleres Mannlicher Drilling, valódi Krupp acélcsővel 65 forint. Winchester 35 frt. Néhány jobb revolver, mint Brauning Welodoghmerles, ugyanitt egy Görz fényképezőgép, egy perzsaszőnyeg és egy motorke-rekpar nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-tér 5. szám. Radónal. 49082

Parketagyár
Gyöngyösön ajánlja gyártmányait. 27733

Kitűnő
gyártmányú varrógép nagyon jó karban 20 forintért sürgősen eladó. Dob-utca 66. III. em. 16.

Gyakorlott
ügyvédjelöltet keresek azonnali belépésre. Dr. Izsó Bertalan ügyvéd Torna. Ab-Torna m.

Részletfizetésre
porcellán szervizek. Lámpák: Kérésre árlap ingyen. Ivánkovits Károly Szeged

Spanyolmeggyet
kézzel válogatott nagyszeműt, cseresznyét ropogósat befőzni 3 koronáért szállít 5 kilónkint Szilágyi M. szőlőtelepe Kiskőrös. 5574

Kiadó
Lellén, a Balaton partján egy kényelmes villa. All negy szobából, két verandából, konyhából, és mellékhelyiségekből. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Polgári, gimnáziumi,
kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi külföldözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyeget kérek. 27808

Középkorú
urinó, ki a háztartás minden ágában teljes jártas, házvezetőnek ajánlok éltet urhoz vidékre, főképp plébániára. Czím: N. A. Nemeskéry kastély Göd, Pest megye. 5572

Gépészeket
cséplés idejére uszszintén gazdatiszteket és az összes gazdaság: személyzetet, szakértelem és józanságáért teljes felelősséget vállalok a hely adó urak részére teljesen költség és díjmentesen ajánl Krakauer Armin Budapest, Nagymező-u. 25. Telefon 94-67.

Kitűnő likörök
és rum készíthetők házilag olcsón esszenciáimmal. Egy liter készítéséhez való üvegcsé ára 60 fillér. Készítési utmutatás mellékelve. 10 üvegnél bérmentve. Réthy Béla gyógy-szerész Békéscsaba.

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesítgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyszintén államszám-riteltani államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminarium, Budapest IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt Rózsau-tca 44.)

Kajszinbara zko!
naey válogatottakat 5 kilónként 3 koronáért. Cseresznyét, meggyet, zöldséget 230 koronáért szállít Rottmann Hermin szőlőtelepe Kiskunhalason

Boroszlói
kisasszony, ki rövid idő óta tartózkodik Budapesten, jó házból való művelt leány, szép német kiejtés-sel állást keres, mint társalkodónó illetve mint jobb támasza az urnónek avagy gyermekek mellé. Czime I. G. Nagykorona-utca 32 I. emelet 2.

Nevelő
kerestetik szeptember el-sejétől, okl. tanár vagy tanárjelölt, lehetőleg lutheranus, gimnázium és elemi növendékek mellé, zene-értők előnyben. Feljes uri ellátás, külön lakás, fizetés megegyezés szerint. Ajánlatokat azonnal kér Masz-nyik gyógyszerész Györök Aradmegye. 28686

Idősebb
nevelőnő, perfekt német, francia, zene, állást keres a nyári idejére, egy-két elemista leánykázhoz, keresztény, hegyes vidéken lakó családban akár fizetés nélkül is. Kölesönös megkedveltetés esetén a jövő tanévre is. Czím a kiadóhivatalban. 28696

A Falkogen
üfődbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ara 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszer-tár, Budapest, VII. Rákóczi tér 2. sz. 2794

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbízatásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal ugy magán, mint családai ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

Spanyol
nagy meggyet befőzésre 240 K-ért rétesbe való 2 K-ért, ropogós cseresznyét befőzésre és pész-métét 2 K-ért, zöld diót 3 K-ért, ugorkát, tököt, kalarabét, kellkáposztát, vajbabot, karfiolt és ujbürgonyát vegyesen vagy egyenként postakosaran-ként 2 K-ért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Ropogós
cseresznyét és egrest befőzésre 2K-ért. Spanyol üvegsemű nagy meggyet 240, zöld diót 3 K-ért, ugorka, tök, karfiol, vaj-bab, kalarabé, kellkáposzta és ujbürgonya postakosa-ranként 2 K-ért ismét el-adóknak külön árajánlatot küld Szabó Csongrádról.

Zálogcédulákat,
brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyiért vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Magánnyomozó
(örv. bejegyzett cég el-vállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb kényes ügyekben teendő kutató-sokat, személyek, laká-sok üzletek feltűnés nél-küll megfigyelést s el-tűnt egyének és névtelen levelek iróinak ki-nyomozását, bel és kül-földön. Barna Libor Já-nos, Budapest, Rákóczi-ut 6. I. 15. Telefon 103-52. 28587

Százezer koronánál
jóval nagyobb forgalmu fűszer, sör, hentes és rő-vidáru üzlet az ország má-sodik városában előnyösen átadandó. Czím a kiadó-hivatalban. 28676

Teljesen új
pedálos cimbalom jutányos áron eladó. Damjanich-utca 30. sz. a.

Saját gyártmányú vas-és rézbutorok
Rézagy ——— 45.— frt
Vasagy matracszal 8.50 »
Gyermekágy ——— 11.50 »
Sodronyágy-betét 3.50 »
Vas- és rézbutorok gyári árban. 28046

WEISZ LIPÓT
Király-utoza 99. szám. TELEFON 57-01

Fenyőborovicska
(Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.— bérmentve. FELKAI KONZERVGYAR Polka, Szepesm 26973

Szepességi csemegék
BARTA-féle veresafonya befőtött, malna, szamóca-, csipkebogyózt, gomba- és huskonzer-veket, pastetomokat aianl a FELKAI KON-ZERVGYAR Felka, Szepesmege. Kerjen ár-jegyzéket.

Veresafonyabefőt
BART A-féle, 5 kilós postakosárúleg 6.— korona FELKAI KON-ZERVGYAR Felka, Szepes-m. 26972

BELHURUT,
(hasmenés) gyomorgöres legjobb gyógyszer a BARTA-féle FEKETE-APONYA GYÖGYBÖR gyógyszerészek és fű-szereseknél 1 üveg ára K 1.60, 5 üveget 8.— koronáért bérmentve szállít a FELKAI KON-ZERVGYAR Felka, Szepes-m. 26971

Csiz
A csonttörsen a legkeresőbb józ brom gyógyfűrdő. A meg-lepő gyógreredményekben neves szes szeser ut az asványi nagy radioaktivitásának, melyet Lengyel Béla egyetemi tanár legújabb vizsgálatai fel-lestok, megnyitás május 1-én Szamos elsőrendű bérház, szamo-tórium, gyógytar, ropogós, ká-véz, lazn-törsen, bombák, ká-rándások, Vasut-állomás, post-távíró helyben. Hivatalos orv-Dr. Kallós Jenő Katona-tisztek, Államhivatalnoknak elő és utó idejében 50% kedvezmény. Prospektussá szolgál a fűrdőigazgató* és Az asványi rendbelő hasz-nalati utastással a fűrdőigaz-gatósnál és Edechny L. tölárstónál, — Budapest.

Kolozsvári
jogtudományi és állam-tudományi szigorla-tokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítettük elő a legrövidebb idő alatt kiprobált módszertünk-kei, igen szerény díja-zásért. A vizsga siko-rét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Vál-tójogból speozialis tanfolyam, melyre kor-látolt számban ve-szünk fel hallgatókat. Csakis utolagosa vizsga sikere után igen o-sokély díjazással. Levél-beli érdeklődésekre ki-merítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozs-vár, Magyar-u. 2.

30 forint. Varrógépek
egy új valódi csa-ádi Singer varró-gép zárszokrány-nyal 6 ovi jóállás-sal csakis SINGER A. mügépésznél Budapest, főüz-let Akácfa-utca 55. Minden-nemü varrógépek javítását legjutányosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

15 forintért tiszta
gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelű öltöny vagy felöltő Krausz F. és Tsa. ur szabómester Budapest, Rákóczi-ut 69. Vidékre mintákat mértékvetőli utastással bérmentve. Helyben szabásunkat mintákkal ház-hoz küldjük.

Stenográfia
Ingyenes gyorsirástani-tás, teljesen díjlatlan géni-rás-oktatás. A Stenografia or-zságos gabelsberger gyors-és gépíró iskola az előző évek mintájára július elején teljesen díjlatlan magyar, német gyorsirasi és gép-irási tanfolyamokat nyit, hogy a gyorsirászatot a közönség minél nagyobb körében terjessze és is-mertesse. Az egyes tan-folyamok okleveles tanárok vezetése alatt állanak. Díj-talan és biztos állásköz-veitítés. Sokszorosító és másoló iroda. Jelentkezni egész napon át lehet az intézet helyiségeiben Váci-koirt 33. Össze nem té-vesztendő más hasonló hangzású írógépiskolákkal.

FARAGÓ J.
műbutorraktár, kárpitos és díszítő Bpest, Váci-utca 2. Elfogad teljes lakberende-zéseket, valamint minden-nemü kárpitos és díszítő-munkákat. 27881 Mintaraktár művészi kivi-telű butorokból, francia és angol szövelekből. Költségtetés díjmentes.

Zalogcédulákat
veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyö-kei, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kivál-tok és teljes értéket ki-fizetem. Singer Jakab ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utcasarkán

Kerelem
a nemesszívü emberekhez! Ezuton kérem a jószívü embereket, lennének ke-gysek egy fél szemü és félkezü 19 éves egészen árva fiut segiteni, hacsak néhány fillérrel is. Hendei Kálmán Budapest, Nép-színház-utca 39. fidsz. 4.

Polgári árak!
Pontos kiszolgálás! Kitűnő szabás! Vidékre mintát küldök, nagyobb rendelésnél sze-mélyesek elmegyek. Zeliszka János angol ur szabótermo-BUDAPEST, Andrássy-ut 56. I. em. Állandó választék a leg-dívatosabb angol és bel-földi szövetekből.

INGYEN GUMMI-
halhólyag stb ről szóló ár-jegyzékünket. GUMMI - HALHÓLYAG 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 kor. tartja NAKIRA valódi indiai ferfi különle-gesség tucatszja 12 korona. Uterus - Spray legújabb női különlegesség 11 kor. PESSAR OCLUS női szer 3-11 kor. MINTA-GYÜJTEMÉNY 12 db logfinomaobóvszer 4k. IRRIGATOR 10 koronáig

INGYEN
múlábak műkezek támgépek sérvkötők stbről szóló legújabb nagy képes árjegyzékünket universális sérvkötők páratlanok kis onyhe nyo-másu peiotával a legna-gyobb sérv is elzárható. HASKÖTÖK, Gummiharis-nyak stb. mérték szeriatt készítettnek. MAGYAR ORVOSI MÜ.ZER- Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. Pontos címre és a vörös keresztre ügyeljünk.

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, ál-lendő nagy raktár Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

MEGHODITOTTUK A VILAGOT!
GEREBEN BELA KRISTOF TER 2

BUTOROK
háló-, ebédő-, szalonde-rendezések, továbbá ur-i-szoba, iroda berendezések rész- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök salódi angol börgarnitúrák eladása és vétele. Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. szám I. emelet 268 Kossuth-utca sarok.

Villamos világlítás
saját dynamóval, lakó-háznak, gazdaságok rész-ére. Telefon és villa-mos cszikkek árjegyzéke ingyen. Aránjat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elek-tromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Modern urasági butorok
alkalmi vétele és eladása háló-, ebédő-, szalón-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terít-ek, csillárok, vas-és réz-butorokban. GROSZ SANDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

INGYEN DRAGABB, MINT NÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP
NAGYTASOK
KÖNNK EGY ÉLET NAGYSÁGÚ KÉPET 5 KORONÁÉRT DISZES PASZPARTUVAL 55-68 CTK. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA SZINES
OLAJKER
ARA 10 KORONA. KÉPVISELŐH MINDENÜTT FELVÉTELEK
SZAVATOSSÁG
MINDEN IRÁNYBAN FÉNYKÉPHAGYÍTÓ ÉS RAFAEL FÉSTÉSZETI MŰTEREM BUDAPEST, VIL ROTTENBILIER-U 46 KÍTUNTEVE AZ 1908 ÉVI PÁRISI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁSON DISZKOLEVÉL-KERESZTTEL ÉS ARANY-ÉREMMELE